

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
ДЛЯ АУДИТОРНОЇ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ

«Фінанси зарубіжних корпорацій»

*для здобувачів вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
Фінанси, банківська справа та страхування,
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»
денної та заочної форм навчання*

Полтава 2019

Автор:

Глущенко Ю.А., доцент кафедри фінансів і кредиту ПДАА,
к. е. н., доцент

Рецензент:

Дорогань-Писаренко Л. О., завідувач, професор кафедри
економічної теорії та економічних досліджень ПДАА, к. е. н., доцент

Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи з дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування, за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання обговорений і схвалений на засіданні кафедри фінансів і кредиту (протокол № 22 від 20 травня 2019 р.).

Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи з дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування, за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання рекомендовано до друку Науково-методичною радою спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» (протокол № 9 від 30 травня 2019 року).

Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи з дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування, за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання. Полтава : РВВ ПДАА, 2019. 115 с.

Зміст

<i>Передмова</i>	4
<i>Програма навчальної дисципліни</i>	6
<i>Частина 1. Аудиторна робота</i>	12
1.1. Організація аудиторної роботи	12
1.2. Загальні методичні вказівки по виконанню практичних завдань	12
1.3. Перелік завдань для аудиторної роботи	13
<i>Частина 2. Самостійна робота</i>	63
2.1. Організація самостійної роботи	63
2.2. Перелік завдань для самостійної роботи	63
2.3. Індивідуальні завдання (контрольна робота)	70
<i>Частина 3. Контроль засвоєння навчального матеріалу</i>	99
3.1. Поточний контроль	99
3.2. Підсумковий контроль	105
<i>Частина 4. Інформаційне забезпечення вивчення дисципліни</i>	106
4.1. Методичне забезпечення	106
4.2. Рекомендована література	106
4.3. Додатки	109

ПЕРЕДМОВА

Програма навчальної дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій» складена відповідно до освітньо-професійної програми напряму підготовки спеціальності «Фінанси і кредит».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні і практичні основи функціонування корпоративних фінансів.

Міждисциплінарні зв'язки: Окремі елементи змістовного наповнення навчальної дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій» розглядалися попередньо при вивченні навчальних дисциплін: «Гроші і кредит», «Економічна теорія», «Фінанси», «Інвестиційний аналіз».

Одночасно з навчальною дисципліною «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Гроші і кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий аналіз».

Знання набуті під час вивчення навчальної дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій» можуть бути використані при вивченні наступних навчальних дисциплін: «Фінансовий ринок», «Фінансовий менеджмент», «Податковий менеджмент», «Податкова політика».

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій» є послідовне формування у студентів знань про розвиток теорій фінансів корпорацій та їх практичне застосування. Ця мета обумовлена об'єктивним розвитком суспільних відносин, процесу формування фінансового ринку.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій» є вивчення основних законодавчих та нормативних документів, які регламентують корпоративні фінансові відносини у розвинутих країнах; вивчення змісту, структури і порядку складання всіх форм звітності корпорацій; уміння готувати (нагромаджувати) необхідну для управління капіталом та інших форм корпоративних відносин інформацію.

Знання: сутність фінансів зарубіжних корпорацій; зміст функцій корпоративних фінансів; основні ознаки корпорації як суб'єкта права; сутність формування капіталу корпорації; теорії та вимірювання структури капіталу; планування і фінансування інвестиційних проектів; значення капітальних вкладень для економічного зростання; сутність оборотного капіталу; місце корпорації на фінансовому ринку; зміст фінансової звітності корпорації; механізм здійснення фінансового планування корпорації.

Вміння: здійснювати оцінку майбутньої вартості грошей; оцінювати акції і облігації корпорації; визначати вартість капіталу корпорації; розраховувати

операційний леверидж; будувати графік беззбитковості корпорації; визначати очікувану ставку прибутку на акціонерний капітал; визначати очікувану ставку прибутку на акціонерний капітал у разі зміни структури капіталу; вимірювати ступінь впливу фінансового левериджу на прибутковість корпорації; вимірювати спільний вплив операційного та фінансового важелів на дохідність однієї акції; визначати структуру капіталу корпорації; визначати оптимальну структуру капіталу за допомогою формули середньозваженої ціни капіталу; оцінювати проектний ризик; визначати період окупності інвестиційного проекту; володіти методами складання бюджету довгострокових витрат; ранжирувати проекти на основі економічних методів оцінки; визначати ефективність оборотного капіталу; проводити аналіз термінів заборгованості; проводити оцінку політики корпорації з формування і використання оборотного капіталу; визначати зміни в амортизації, що нараховується та економію в разі сплати податків; проводити аналіз фінансової звітності корпорації методом коефіцієнтів; складати прогнозні фінансові документи корпорації.

Способи мислення: чітка постановка цілей зарубіжних корпорацій, формування шляхів і способів їх досягнення та розробку конкретних заходів для реалізації планів.

Професійні, світоглядні і громадянські якості: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність планувати та управляти часом; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність працювати в команді; здатність працювати в міжнародному контексті; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Морально-етичні цінності : здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); імперативність; здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми; здатність бути критичним і самокритичним; здатність до універсалізації; навички міжособистісної взаємодії; цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність, функції та управління фінансами зарубіжних корпорацій

Предмет дисципліни – економічні відносини, оформлені юридично між корпорацією та іншими агентами виробництва з приводу формування і розподілу капіталу корпорації з метою отримання прибутку за умов невизначеності та ризику. Категорії корпоративних фінансів. Функції корпоративних фінансів. Функція формування капіталу корпорації. Досягнення оптимальної структури капіталу. Ціна капіталу. Функція розподілу капіталу корпорації. Визначення напрямків його вкладення. Основний та оборотний капітал. Інвестиції в наукові дослідження, інновації, новітні технології. Формування капіталу і фінансова політика корпорації. Розподіл капіталу та інвестиційна політика корпорації. Вплив державного регулювання на фінансову та інвестиційну політику корпорації. Прийняття рішень, що визначають головні напрямки політики корпорації.

Фінансове зовнішнє середовище. Стан фінансового ринку, попит і пропонування капіталу, процентні ставки, кредитно-грошова політика центрального банку, бюджетний дефіцит, державний борг, податки, митні тарифи і квоти. Вплив фінансового зовнішнього середовища на фінансову та інвестиційну політику корпорації.

Тема 2. Корпорація як суб'єкт права

Розвиток законодавства щодо корпорації. Закони про корпорацію в романо-германській (континентальній) і англосаксонській системах права. Вплив європейської інтеграції на розвиток акціонерного права. Акціонерне товариство (корпорація або компанія) як юридична особа. Обмеження відповідальності акціонерів за зобов'язаннями корпорації. Види корпорацій, порядок їх створення та реєстрації. Обов'язкові реквізити статуту корпорації. Об'єднання та групи підприємств. Групи підприємств у офшорних зонах. Організація управління офшорної компанії.

Управління корпорацією. Права та обов'язки посадових осіб. Загальні збори акціонерів. Рада директорів. Наглядова (спостережна) рада.

Захист прав акціонерів та кредиторів. Права акціонерів щодо збереження акціонерного капіталу. Права кредиторів у разі зменшення акціонерного капіталу.

Господарські угоди корпорацій. Джерела господарських договорів. Види договорів. Законодавство про неплатоспроможність та банкрутство, його цілі. Проблеми трансграничної неплатоспроможності. Рух капіталу корпорації. Вартісний цикл обороту капіталу. Його відправна стадія – конкурентна позиція. Внутрішні і зовнішні фінансові потоки. Управління фінансами корпорації, його

головні принципи. Контрольна функція управління фінансами. Органи управління. Головна ціль фінансового управління – забезпечення зростання капіталу корпорації та добробуту акціонерів корпорації. Значення внутрішньої і зовнішньої інформації в організації управління. Правове становище корпорації.

Тема 3. Вартість капіталу корпорації

Теорія приведеної (сьогоднішньої) вартості. Економічна природа коефіцієнта дисконтування. Формула коефіцієнта дисконтування. Дисконтна ставка – норма дохідності (альтернативні витрати капіталу). Ціна (курс) фінансового активу в часі – приведена (сьогоднішня) вартість. Майбутня вартість капіталу. Компаундинг і дисконтування.

Нетто-приведена вартість. Її значення за вибору інвестиційного проекту. Ціна капіталу – процент, що сплачується корпорацією. Ціна капіталу, залученого через емісію акцій. Ціна капіталу, залученого через емісію облігацій. Значення інформації про рух ціни капіталу.

Ризик і ціна капіталу. Причини розвитку теорії ризику. Теорія оптимального (раціонального) портфеля цінних паперів Г. Марковіца. Теорія ризику В. Шарпа: ризик систематичний (бета) і несистематичний. Модель оцінювання капітальних активів (МОКА – Capital Assets Pricing Model – CAPM), її практичне значення для управління капіталом корпорації.

Тема 4. Структура капіталу корпорації

Складові частини капіталу корпорації: власний капітал корпорації і залучені в борг кошти: $V = V_e + D$. Структура капіталу як комбінація цінних паперів, що їх емітує корпорація. Розвиток теорії структури капіталу. Теорія Міллера-Модільяні (ММ): структура капіталу не залежить від вартості його частин (за умови, що корпорація не сплачує податки). Альтернативні теорії. Концепція Г. Дональдсона «субординація джерел». Теорія «асиметричної інформації» С. Майерса.

Політика корпорації щодо оптимізації структури капіталу: за найнижчої ціни капіталу — найвища оцінка його ринкової вартості. Чинники оптимізації структури капіталу. Фінансовий леверидж як міра фінансового ризику. Операційний леверидж як міра операційного ризику. Точка беззбитковості продажу. Теоретичні основи дивідендної політики. Дискусійний характер дивідендної політики. Теорія Міллера-Модільяні (ММ). Критика теорії ММ (Гордон, Бригхем та ін.). Теорія «податкової диференціації». Чинники дивідендної політики. Юридичні і фінансові обмеження, інвестиційні можливості корпорації, можливості вишукування джерел фінансування інвестицій і їх ціни, вплив дивідендної політики на прибутковість оплаченого капіталу.

Методи проведення дивідендної політики. Політика стабільного зростання дивідендів. Політика залишкового дивіденду. Реінвестування дивідендів у нові акції. Подрібнення акцій. Порядок і терміни виплати дивідендів.

Тема 5. Бюджетування капітальних вкладень

Бюджетування капітальних вкладень як процес упорядкування плану інвестицій у реальні активи і джерела їх фінансування. Конкурентна позиція – визначальний чинник напрямку довгострокових вкладень у реальні активи.

Оцінка вартості інвестицій у реальні активи. Методи оцінювання інвестиційних проектів. Визначення терміну окупності проекту. Його економічне значення, можливі модифікації. Індекс прибутковості як обернений показник окупності інвестицій. Його значення для прийняття рішень. Внутрішня ставка прибутковості – визначення ціни фінансових ресурсів, що залучаються. Нетто-приведена (сьогоднішня) вартість. Її економічне значення. Визначення ставки дисконту з урахуванням часу і ризику.

Визначення ступеня ринкового ризику, оцінка коефіцієнта бета. Можливість ризику проекту за повної його диверсифікації. Методики визначення потенційного ризику. Їх значення для прийняття рішень.

Аналіз чутливості. Оцінка нетто-приведеної вартості і проекту на підставі песимістичних і оптимістичних припущень. Його слабкі та сильні сторони.

Модель Монте-Карло – оцінка нетто-приведеної вартості за різноманітними сценаріями, тобто комбінування перемінних. Модель «дерево рішень» - прогнози руху грошових потоків і можливі дії менеджерів.

Тема 6. Оборотний капітал корпорації

Оборотний капітал. Нетто-оборотний капітал. Прийняття рішень щодо поточних активів і поточних пасивів. Структура поточних активів. Грошові кошти. Касовий бюджет. Політика щодо прискорення надходження коштів за реалізовану продукцію. Методи управління коштами. Компенсаційні залишки. Інвестиції в ринкові цінні папери. Політика щодо формування портфеля.

Дебіторська заборгованість. Продаж у кредит. Кредитна політика корпорації.

Товарно-матеріальні запаси, їх склад. Моделі економічних обґрунтувань обсягу замовлень. Методи контролю.

Джерела короткострокового фінансування поточних потреб у оборотному капіталі. Фінансування приросту оборотного капіталу через довгострокове фінансування.

Комерційний кредит постачальників.

Кредиторська заборгованість. Два зустрічних грошових потоки: кредиторська і дебіторська заборгованість, мінімальна нетто-заборгованість. Коротко-

строкові кредити комерційних банків. Види банківських позичок. Реальна процентна ставка за банківським кредитом. Випуск комерційних паперів.

Тема 7. Корпорація на фінансовому ринку

Корпорація як один з активних суб'єктів фінансового ринку. На ринку капіталів корпорація – емітент довгострокових фінансових інструментів і акцій для фінансування програм розвитку. На грошовому ринку корпорація – емітент короткострокових фінансових інструментів з метою фінансування поточних потреб у оборотному капіталі. На ринку банківських позичок корпорація одержує короткострокові позики. Корпорація як інвестор на ринку капіталів та грошовому ринку.

Сучасні тенденції в нових емісіях корпорацій. Рух акціонерного капіталу. Капіталізація – показник активності ринку акцій.

Первинне розміщення корпоративних паперів. Публічне і приватне розміщення, переваги і недоліки. Особливості первинного розміщення в країнах з розвинутою ринковою економікою.

Вторинний ринок цінних паперів, його значення. Біржові і позабіржові ринки, їх особливості. Причини розвитку позабіржових торгових систем. Національна асоціація дилерів з цінних паперів у США (NASD) та її автоматизовані котирування (NASDAQ).

Емісія райтів і скріпів, їх особливості. Викуп акцій, що обертаються, причини. Емісія цінних паперів, пов'язана зі злиттям і поглинанням. Випуск нових акцій після поглинання. Випуск «сміттєвих» облігацій для фінансування поглинань, крах програми і втрати дрібних інвесторів. Контроль над злиттями і поглинаннями з боку фондових бірж і Комісії із цінних паперів. Синергічний ефект. Емісія акцій і приватизація державних компаній. Продаж державою контрольних пакетів акцій у розстрочку. «Золота акція».

Тема 8. Рух грошових потоків корпорації та оподаткування

Корпорація як платник податків. Бюджетне значення податків із прибутку корпорації. Корпорація як збиральник особистого прибуткового податку і внесків на соціальне страхування.

Вплив податкової політики на рух грошових потоків корпорації. Ціна капіталу, його структура і податки. Визначення оподатковуваного прибутку. Імпутаційна система. Прискорена амортизація. Методи обліку товарно-матеріальних запасів. ФІФО (FIFO) і ЛІФО (LIFO), їх вплив на визначення податкової бази.

Податкові пільги і податкові кредити для стимулювання відновлення основного капіталу, витрат на НДДКР, введення новітніх технологій для переміщення капіталу в економічно відсталі райони з високим безробіттям.

Транснаціональні корпорації і податкова політика країн, які отримують іноземний капітал, «податкові гавані». Відхилення від податків. Міжнародні конвенції щодо запобігання подвійному оподаткуванню.

Тема 9. Фінансова звітність корпорацій

Значення фінансової звітності корпорацій. Гласність фінансової звітності й аудит. Склад фінансової звітності.

Баланс корпорації. Статті активів, зобов'язань і власного капіталу. «Золоті правила» балансу, короткострокового фінансування, довгострокового фінансування. Звіт про рух прибутків. Визначення вартості продажу і витрат виробництва проданих товарів (послуг). Валовий прибуток. Фінансові витрати. Проценти отримані і сплачені. Нетто-прибуток. Платежі дивідендів за привілейованими акціями. Прибуток акціонерів звичайних акцій, його поділ на прибуток, що розподіляється і що не розподіляється. Прибуток на звичайну акцію, дивіденди на звичайну акцію.

Звіт про акціонерний капітал. Привілейовані акції. Звичайні акції. Реінвестований прибуток. Звіт про рух грошових потоків. Поточні операції, фінансові операції, балансування операцій через зміни статей «грошові кошти» і «інвестиції в ринкові цінні папери».

Тема 10. Аналіз фінансової звітності корпорації

Значення аналізу фінансової звітності для прийняття рішень щодо фінансових та інвестиційних цілей корпорації. Методи аналізу фінансової звітності. Вертикальні, горизонтальні коефіцієнти. Спеціальні методи. Метод коефіцієнтів. Головні групи коефіцієнтів. Коефіцієнти ліквідності, оборотності активів, оборотності пасивів, прибутковості, платоспроможності, капіталу. Метод Дюпона, його особливості і значення. Метод Альтмана, визначення можливості банкрутства.

Користувачі фінансової звітності і застосування методів аналізу. Вибір методів залежно від поставленої цілі.

Тема 11. Фінансове планування

Планування як принцип керування фінансами корпорацій. Стратегічне й оперативне планування, його цілі і завдання. Причини розвитку стратегічного планування.

Умови для ефективного фінансового планування. Зв'язок оперативного і стратегічного планування. Підходи до оптимізації планування. Контроль за виконанням планових показників. Використання моделей для розробки прогнозних документів фінансової звітності.

Методи упорядкування прогнозних фінансових документів. Прогнозування продажу, його значення для фінансового планування. Метод процентних спів-

відношень статей активів, пасивів, оплаченого капіталу до прогнозованого продажу. Спонтанні статті активів і пасивів. Модель оцінки додаткового фінансування, що пов'язане зі зростанням продажу.

Фінансовий план. Документи фінансового плану. Прогнозування продажу. Прогнозні (pro forma) форми балансу, звіту про рух прибутків, звіту про акціонерний капітал, звіту про рух грошових потоків. Касовий план (бюджет), його значення для оперативного планування грошових платежів і надходжень. Бюджет капітальних вкладень.

Проблеми, що виникають під час фінансового планування. Фінансування можливостей зміцнення або розширення конкурентної позиції. Проблеми планування джерел фінансування і їх узгодження з дивідендною політикою.

Частина 1.

Аудиторна робота

1.1. Організація аудиторної роботи

Метою аудиторної роботи студентів денної форми навчання під час практичних занять є застосовування теоретичних знань щодо сутності, складових та функцій менеджменту в бюджетному процесі; аналізу основ організації діяльності органів оперативного управління бюджетом; аналізу та визначення абсолютних та відносних показників виконання бюджету; здійснення планування доходів та видатків державного та місцевих бюджетів, а також визначення обсягів міжбюджетних трансфертів.

Студенти заочної форми навчання, зважаючи на обмежене аудиторне навантаження для вивчення курсу, під час практичних занять виконують вибірко-вий блок завдань – основних типових задач в розрізі окремих тем.

1.2. Загальні методичні вказівки по виконанню практичних завдань

Завдання для проведення практичних занять (для кожної теми перелік завдань окремий):

- 1) розв'язати тестові завдання;
- 2) розробити глосарій;
- 3) розв'язати кросворд;
- 4) розв'язати задачі;
- 5) дати відповіді на поставлені контрольні запитання.

Методика виконання завдань на практичних заняттях:

1) розв'язок тестових завдань необхідно здійснити на основі засвоєного матеріалу з даної теми під час відвідування лекцій та опрацювання обсягу визначеного завдання для самостійного опрацювання. Вірний варіант тестових завдань може містити одну або декілька відповідей.

2) Розробка глосарію передбачає опрацювання нормативно-правової бази та літературних джерел з зазначених термінів.

3) Розв'язок кросворду необхідно здійснити на основі засвоєного матеріалу з даної теми під час відвідування лекцій та опрацювання обсягу визначеного завдання для самостійного опрацювання.

4) Розв'язок задач необхідно здійснити на основі засвоєного матеріалу з даної теми під час відвідування лекцій та опрацювання обсягу визначеного завдання для самостійного опрацювання.

5) Для засвоєння матеріалу з даної теми студентам необхідно дати відповіді на контрольні запитання.

Для засвоєння знань отриманих на практичних заняттях додається список рекомендованої літератури.

1.3. Перелік завдань для аудиторної роботи

Практичне заняття з теми 1:

Сутність, функції та управління фінансами зарубіжних корпорацій

Мета заняття: засвоєння теретичних основ управління фінансами зарубіжних корпорацій.

1. Тестові завдання:

1. Фінансові ресурси та відносини між акціонерним товариством та акціонерами це -

- а) власні кошти;
- б) нерозподілений прибуток;
- в) статутний фонд;
- г) фінанси акціонерного товариства.

2. Корпорація - це:

- а) акціонерне товариство;
- б) акціонерне товариство в практиці США, Канади та Японії;
- в) форма організації підприємництва та капіталу, що є загальною власністю осіб, які володіють акціями і несуть відповідальність тільки в межах своєї частки;
- г) всі відповіді вірні.

3. Акція (share, stock) - :

- а) цінний папір, що випускається корпорацією;
- б) вільно обертається на фондовому ринку;
- в) свідчить про частку її власника в капіталі корпорації;
- г) всі відповіді вірні.

4. Акціонерний капітал (stock capital, share capital) - це:

- а) сплачений капітал, грошові кошти акціонерів, вкладені в акції корпорації нерозподілений прибуток та резервні фонди;
- б) функціонуючий капітал;
- в) максимізація прибутку на одну акцію;

г) всі відповіді не вірні.

5. *Фінанси корпорації. - це:*

- а) акціонерний капітал;
- б) позичковий капітал;
- в) прибуток;
- г) всі відповіді вірні.

6. *Діяльність підприємства складається з:*

- а) з основної діяльності підприємства та операцій, що виникають в наслідок її проведення;
- б) з подій та операцій;
- в) тільки операцій;
- г) всі відповіді не вірні.

7. *Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності) корпорації визначає:*

- а) частку позикових коштів;
- б) частку власних коштів;
- в) всі кошти підприємства;
- г) вірна відповідь відсутня.

8. *Основою управління фінансовими ресурсами корпорації є:*

- а) фінансова база;
- б) податкова база;
- в) нормативна база;
- г) цінні папери.

9. *Товариства можуть бути:*

- а) з обмеженою відповідальністю;
- б) необмеженою відповідальністю;
- в) з обмеженою і необмеженою відповідальністю;
- г) вірна відповідь відсутня.

10. *Фінанси корпорації виконують такі функції:*

- а) формування капіталу;
- б) розподіл і використання капіталу;
- в) контроль за формуванням, розподілом і використанням капіталу;
- г) вірна відповідь відсутня.

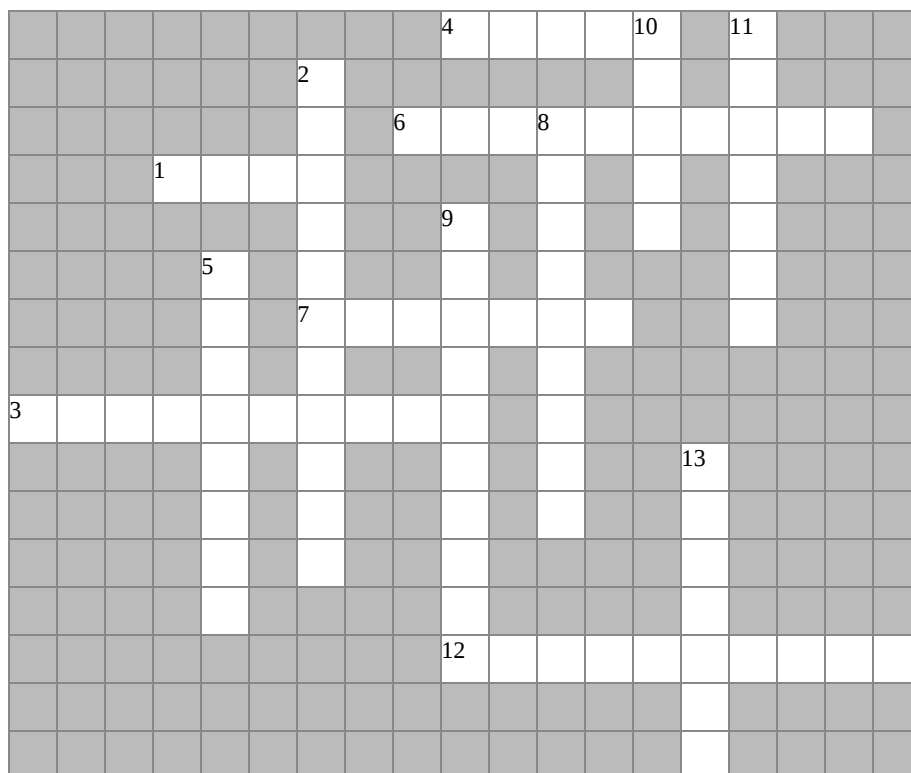
2. Глосарій

- A. Активи корпорації –
- B. Агент –
- C. Корпорація –
- D. Контроль у корпораціях –
- E. Товариства –
- F. Леверидж –

3.Кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

- 2.це економічні відносини, які пов'язані з формуванням, розподілом і використанням централізованих і децентралізованих фондів грошових коштів.
- 3....це універсальна політична форма організації правління.
- 7...це механізм міжнародних фінансів здійснюється грошовий розподіл і перерозподіл світового продукту
- 8....це об'єднання ,спілка, товариство
- 9...це місце ,де відбуваються відносини купівлі- продажу товарів і послуг у грошовій формі
- 10...розклад, занепад, загострення(політичних, економічних і соціальних) протиріч
- 11...наявність упорядкованих відносин між індивідами, групами, організаціями, державами
- 12....Дії, заходи, що виконуються за певним планом і спрямовані на вирішення якогось завдання

ПО ВЕРТИКАЛІ:

1....перетворює світове господарство на єдиний ринок товарів, послуг, капіталів, робочої сили.

4.Запаси чого-небудь, які можна використати в разі необхідності. Грошові цінності, джерела чого-небудь....

5..... – це вид інтеграції, процес зближення країн світу та їхніх суб'єктів у всіх сферах життя на основі спільності загальнолюдських інтересів.

6. Новітній продукт в галузі техніки, технології, організації праці -

10. Одна із функцій міжнародних фінансів.

4. Контрольні запитання

1. Дайте визначення предмета дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій».

2. Які юридичні форми організації капіталу і підприємництва вам відомі?

3. Охарактеризуйте категорії корпоративних фінансів як абстрактних фінансових відносин.

4. Чому акція є вихідною фінансовою категорією?

5. Покажіть зв'язок акції як вихідної фінансової категорії з іншими категоріями корпоративних фінансів.

6. Покажіть логічний зв'язок між вихідною категорією державних фінансів – податком і вихідною категорією корпоративних фінансів – акцією.

7. Назвіть функції фінансів корпорацій.

8. Поясніть сутність функції формування капіталу корпорації.

9. Поясніть сутність функції розподілу капіталу.

10. Поясніть зв'язок між функціями фінансів корпорацій.

11. Як ви розумієте контрольну функцію корпоративних фінансів?

12. Які економічні відносини виникають у корпорації з іншими агентами ринкових відносин?

13. Порівняйте функції державних фінансів з функціями корпоративних фінансів.

14. Розкрийте логічний зв'язок між теоретичними абстракціями – категоріями корпоративних фінансів і прагматичними діями фінансового менеджменту.

15. Які прагматичні дії виходять із теоретичної абстракції — формування капіталу?

Список рекомендованої літератури

[основна: 7, 13. Допоміжна 19; 25]

Практичне заняття з теми 2:

КОРПОРАЦІЯ ЯК СУБ'ЄКТ ПРАВА

Мета заняття: дослідження ознак корпорації як суб'єкта права.

1.Тестові завдання

1. Корпорація (компанія) є:

- а) об'єктом права;
- б) суб'єктом права;
- в) всі відповіді вірні;
- г) вірна відповідь відсутня.

2. У західному законодавстві сформувалися дві правові системи:

- а) англосаксонська;
- б) романо-германська;
- в) всі відповіді вірні;
- г) вірна відповідь відсутня.

3. Принципи ведення бізнесу:

- а) компетентність;
- б) ефективність;
- в) відповідність;
- г) всі відповіді вірні.

4. Згідно з Директивами АТ і ТОВ зобов'язані розкривати інформацію про:

- а) всі відповіді вірні;
- б) форми фінансової звітності;
- в) сплачений капітал;
- г) меморандум і внутрішній регламент.

5. У Німеччині відомі такі форми юридичних осіб:

- а) товариство з обмеженою відповідальністю (Gm BH);
- б) акціонерне товариство (AG);
- в) всі відповіді вірні;
- г) товариство з обмеженою відповідальністю і командитне товариство (Gm BH und C.

6. *Обов'язкові реквізити статуту корпорації:*

- а) найменування фірми і місцезнаходження товариства;
- б) всі відповіді вірні;
- в) предмет діяльності;
- г) номінальна сума капіталу та процедури ведення загальних зборів акціонерів.

7. *Згідно з англосаксонським правом корпоративне управління складається з:*

- а) загальних зборів акціонерів;
- б) всі відповіді вірні;
- в) всі відповіді хибні;
- г) Рада директорів.

8. *За континентальним правом корпоративне управління містить:*

- а) всі відповіді вірні;
- б) Адміністративна рада;
- в) Наглядова рада;
- г) Правління.

9. *Основні риси ринкових відносин:*

- а) власність;
- б) всі відповіді вірні;
- в) договір;
- г) контракт.

10. *Підходи до розгляду трансграничної неплатоспроможності:*

- а) теорія єдиного виробництва;
- б) теорії паралельних територіальних виробництв;
- в) відповіді а і б;
- г) вірна відповідь відсутня.

2. Глосарій

- А. Директиви –
- В. Акціонерне товариство –
- С. Акціонери корпорації –
- Д. Глобалізація –
- Е. Материнська компанія –
- Ф. Холдингова група –

3.Кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

3. Процес, у якому індивід чи організація, нездатна розрахуватися із кредиторами, за рішенням суду майно боржника розподіляється між кредиторами відповідно до встановленої законом черговості виплати боргів кредиторам.

5. Оптовик, який репрезентує покупців чи продавців на довготривалій основі.

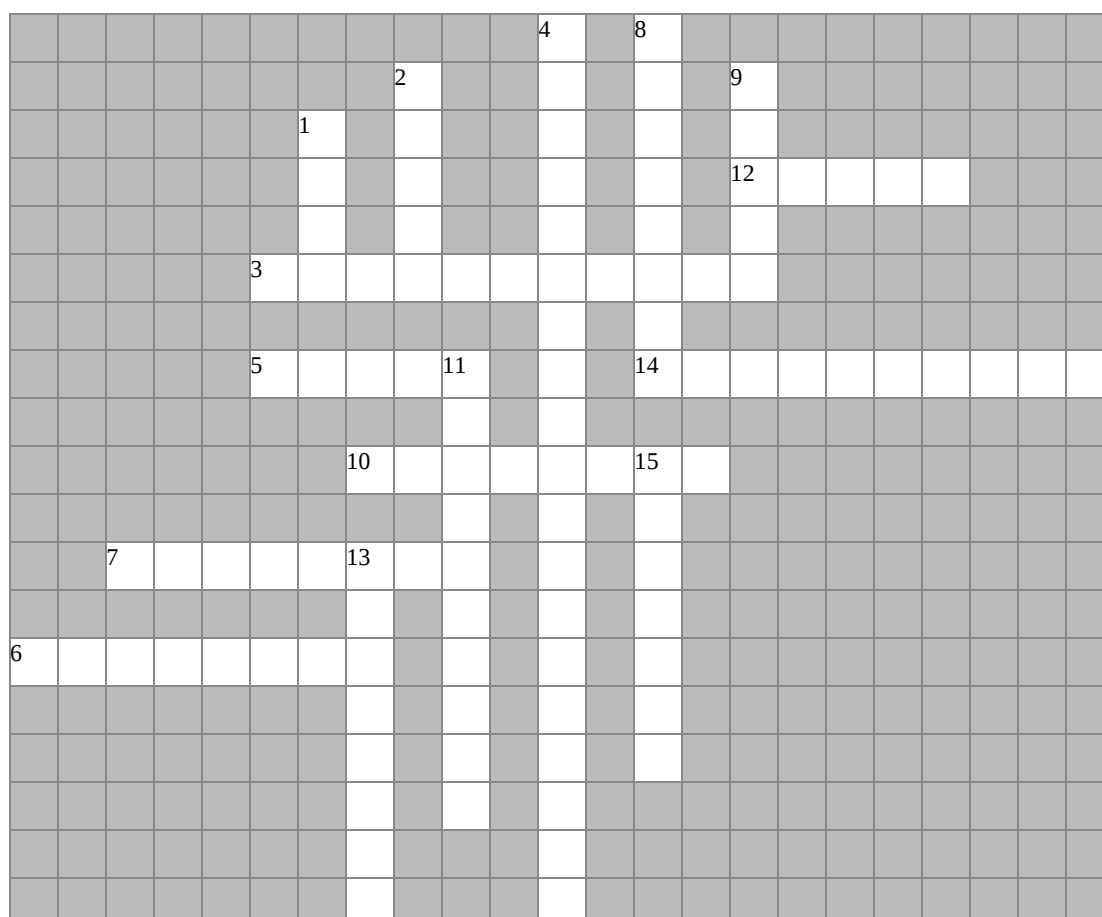
6. Власник однієї чи більше акцій корпорації.

7. Громадянин або юридична особа, яка має підтверджені належними документами майнові вимоги до боржника (позичальника).

10. Інструмент управління операційним прибутком, заснований на вивченні співвідношення постійних і змінних витрат.

12. Вид цінного паперу, що являє собою свідоцтво про власність на визначену частку статутного капіталу акціонерного товариства і надає її власнику певні права.

14. Колективна форма капіталістичних підприємств, яка існує у формі акціонерних товариств відкритого і закритого типів.

ПО ВЕРТИКАЛІ:

1. Фундаментальна економічна категорія, яка означає кількість грошей, за яку продавець згоден продати, а покупець готовий купити одиницю товару.
2. Місце де відбуваються відносини купівлі-продажу товарів і послуг у грошовій формі.
4. Нездатність виконувати фінансові зобов'язання у призначений термін за умов звичайної діяльності компанії.
8. Сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати.
9. ...- це обумовлена природою людини і суспільства система регулювання суспільних відносин, що виражає свободу особистості.
11. Організація створена шляхом об'єднання осіб, які мають право участі у цьому товаристві.
13. Процес обміну товарами, послугами, цінностями і грошима.
15. Домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

4. Контрольні запитання

1. Назвіть джерела правового регулювання в романо-германському або континентальному праві та в англосаксонському або в системі загального права.
2. Назвіть основні ознаки акціонерних товариств, визначені в законах.
3. Які документи необхідні для утворення і реєстрації корпорації?
4. Які форми об'єднань або груп підприємств вам відомі?
5. Охарактеризуйте холдинги в офшорних зонах.
6. З якою метою створюються оперативно-холдингові компанії в офшорних зонах?
7. Назвіть основні положення законів щодо захисту прав акціонерів і кредиторів, пов'язані зі збереженням акціонерного капіталу та його збільшенням.
8. Назвіть основні положення законів щодо захисту прав акціонерів і кредиторів, пов'язаних зі зменшенням капіталу корпорації.
9. Дайте визначення понять «неплатоспроможність» і «банкрутство».
10. Які основні цілі введення законів про неплатоспроможність?
11. Назвіть особливості законів про неплатоспроможність у загальному праві (США, Великобританії).
12. Назвіть особливості законів про неплатоспроможність у континентальному праві (Німеччини, Франції).
13. Чому з'явилися проблеми трансграничної неплатоспроможності?
14. У чому полягає сутність трансграничної неплатоспроможності?
15. Назвіть спроби створення договору про трансграничну неплатоспроможність.

Список рекомендованої літератури

[основна: 7, 13. Допоміжна 19; 25]

Практичне заняття з теми 3:

ВАРТІСТЬ КАПІТАЛУ КОРПОРАЦІЇ

Мета заняття: дослідження особливостей формування вартості капіталу корпорації як суб'єкта права.

1.Тестові завдання

1. Концепція вартості грошей у часі передбачає визначення:

- 1) майбутньої вартості грошей;
- 2) приведеної (сьогоднішньої) вартості грошей ;
- 3) приведеної та майбутньої вартості грошей;
- 4) усі відповіді хибні.

2. Ануїтети:

- 5) рівномірні платежі корпорації суб'єктам ринку;
- 1) нерівномірні платежі корпорації суб'єктам ринку;
- 2) всі відповіді вірні;
- 3) рівномірні надходження до бюджету.

3. Ануїтети: розрізняють:

- 1) строкові;
- 2) безстрокові;
- 3) строкові та безстрокові;
- 4) усі відповіді хибні.

4. Ставка дисконтування, це -:

- 1) гранична норма дохідності чи альтернативні витрати капіталу;
- 2) гранична норма дохідності;
- 3) альтернативні витрати капіталу;
- 4) усі відповіді хибні.

5. Чиста приведена вартість, це -

- 1) різниця між вартістю грошових інвестицій та витратами на фінансування цих проектів;
- 2) сума грошових інвестицій та витрат на фінансування цих проектів;
- 3) добуток вартості грошових інвестицій та витрат на фінансування інвестиційних проектів;
- 4) вірна відповідь відсутня.

6. Категорії курсів корпоративних фінансових інструментів на фінансовому ринку:

- 1) номінальна, ринкова поточн; базисна; фундаментальна; внутрішня ціна та балансова вартість;

- 2) базисна, фундаментальна, внутрішня ціна;
- 3) номінальна (загальна) ціна;
- 4) ринкова поточна ціна (курс).

7. Власний акціонерний капітал включає:

- 1) сума випущених звичайних акцій за номіналом;
- 2) обсяг номіналів випущених акцій, додатковий капітал, нерозподілений прибуток;
- 3) додатковий капітал (суми, отримані під час розміщення акцій за рахунок їх продажу вище номіналу);
- 4) нерозподілений прибуток.

8. Привілейована акція, це - :

- 1) гібридна форма цінного папера, що має властивості акції й облігації;
- 2) гібридна форма цінного папера, що має властивості акції;
- 3) гібридна форма цінного папера, що має властивості облігації;
- 4) вірна відповідь відсутня.

9. Купонними називаються облігації з:

- 1) фіксованим річним доходом, зазначеним на відривних купонах;
- 2) фіксованим місячним доходом, зазначеним на відривних купонах;
- 3) Міністерство економіки України;
- 4) фіксованим річним доходом облігації не зазначеним на відривних купонах;
- 5) фіксованим місячним доходом.

10. Показники доходності купонної облігації:

- 1) поточна, на погашення та реалізована;
- 2) поточна;
- 3) на погашення облігації;
- 4) всі відповіді хибні.

11. Виплата доходу за облігаціями з нульовим купоном здійснюється:

- 1) один раз у день погашення;
- 2) один раз у місяць при погашенні;
- 3) не здійснюється;
- 4) один раз у рік, в момент погашення.

12. Дюрація показує залежність між такими змінними:

- 1) терміном, що залишився до погашення облігації та доходністю на час погашення;

- 2) терміном, що залишився до погашення облігації, купонною ставкою і дохідністю на час погашення;
- 3) терміном, що залишився до погашення облігації та купонною ставкою;
- 4) вірна відповідь відсутня.

2. Глосарій

- A. Майбутня вартість грошей –
- B. ефективна процентна ставка –
- C. ануїтенти –
- D. чисті активи –
- E. купонні облігації –
- F. дюрація –

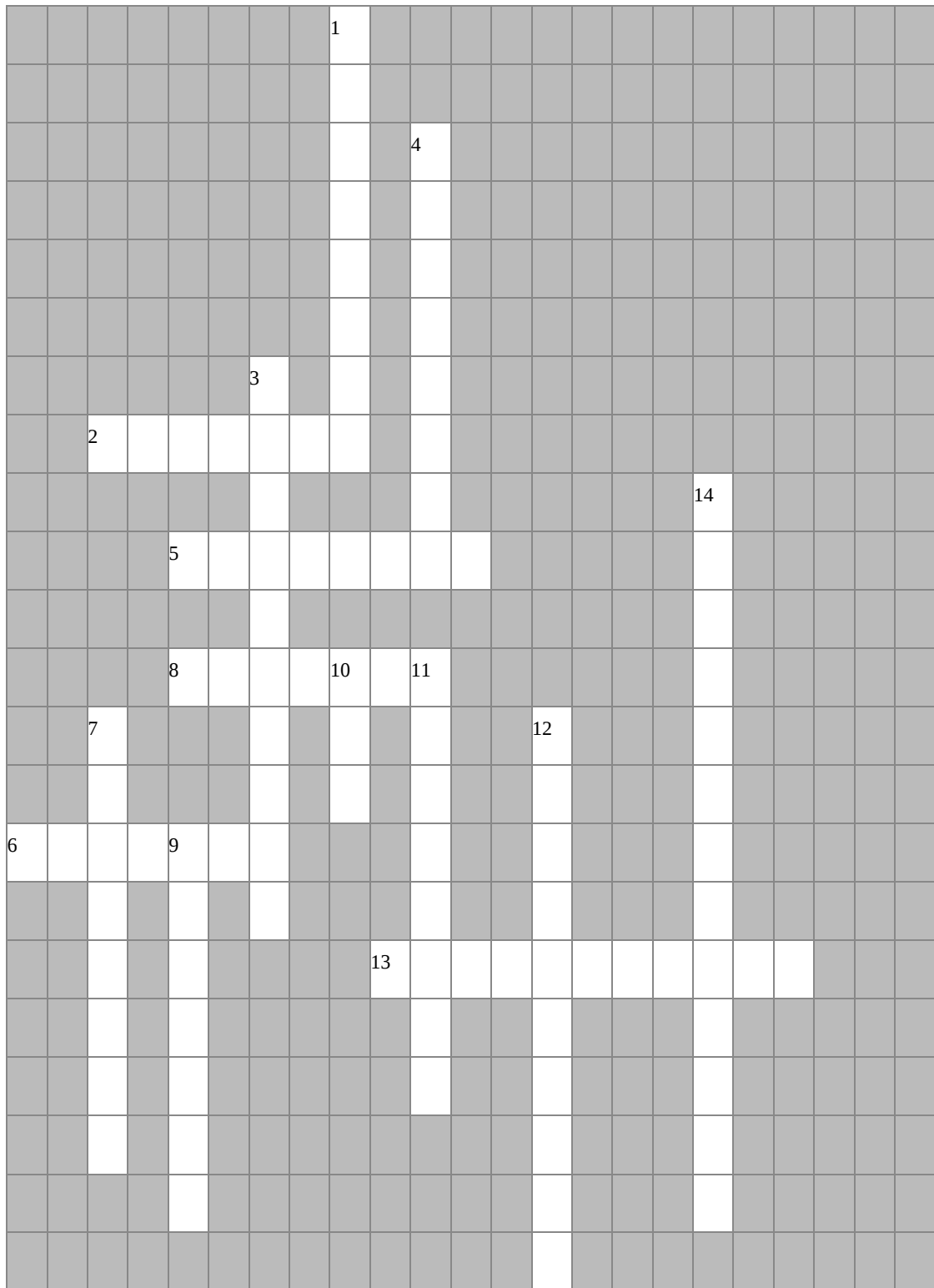
3.Кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

- 2. Облігації з фіксованим річним доходом, зазначеним на відривних купонах.
- 5. Як визначається ціна акцій у період економічного розвитку?
- 6. Корпорації можуть випускати облігації з розміром купона , що залежить від отриманого прибутку.
- 8. Один із показників доходності за купонною облігацією.
- 13. Особливість ануїтету полягає в тому, що він визначається за ставкою.

ПО ВЕРТИКАЛІ:

- 1. Один із методів визначення ануїтетів, за яким платежі здійснюються на початку періоду.
- 3. Ціну акції можна визначити, використовуючи показники прибутку й?
- 4. Кому передувє вислів: «Час передувє буттю»?
- 7. У якій літературі підкреслюється, що поняття складних процентів є головним у математичних розрахунках, які стосуються руху фінансових потоків?
- 9. Яка концепція показує залежність між трьома змінними: терміном, що залишився до погашення облігації, купонною ставкою і дохідність на час погашення?
- 10. Яку категорію увів в економіку представник австрійської школи Євген Бем-Баверк?
- 11. Купівля фінансового активу на одному ринку з негайним його продажем на іншому й одержання доходу на різниці цін – це?

12. Основу концепції часової вартості грошей становить розкриття сутності грошей.

14. Яка акція більш ризикована, ніж корпоративна облігація, але менше ризикована, ніж звичайна акція?

4.Контрольні запитання

1. Розкрийте економічну природу коефіцієнта дисконтування.
2. Чим відрізняється приведена вартість від нетто-приведеної вартості?
3. Яким є економічне значення нетто-приведеної вартості?
4. У чому полягає різниця між ціною капіталу і ціною фінансового інструменту?
5. Як визначається ціна капіталу, залученого за допомогою емісії боргових інструментів?
6. Як визначається ціна капіталу, залученого способом випуску привілейованих акцій?
7. Як визначається ціна капіталу, залученого способом випуску звичайних акцій?
8. Дайте визначення категорії «ризик». Як він впливає на ціну капіталу?
9. Наведіть основні положення теорії ризику за Г. Марковіцем.
10. Наведіть основні положення теорії ризику за В. Шарпом.

Список рекомендованої літератури

[основна: 7, 13. Допоміжна 19; 25]

Практичне заняття з теми 4

СТРУКТУРА КАПІТАЛУ КОРПОРАЦІЇ

Мета заняття: дослідження структури капіталу корпорації як суб'єкта права.

1.Тестові завдання

1. Капітал корпорації утворюється з:

- 1) акціонерного капіталу, нерозподіленого прибутку, резервного капіталу;
- 2) акціонерного капіталу, нерозподіленого прибутку, резервного капіталу та зобов'язань за випущеними борговими інструментами;
- 3) нерозподіленого прибутку, резервного капіталу та зобов'язань за випущеними борговими інструментами;
- 4) вірна відповідь відсутня.

2. Теоретично корпорація може профінансувати розширення свого капіталу на 100 % через:

- 1) випуск боргових зобов'язань;

- 2) випуск боргових зобов'язань або випуск акцій;
- 3) випуск акцій;
- 4) вірна відповідь відсутня.

3. *Очікуваний дохід на акцію левіририджованої корпорації являє собою:*

- 1) суму від капіталізації потоку акціонерного капіталу та премії за фінансовий ризик;
- 2) різницю між капіталізацією потоку акціонерного капіталу та премією за фінансовий ризик;
- 3) дохід від капіталізації потоку акціонерного капіталу;
- 4) усі відповіді хибні.

4. *Способи фінансування інвестицій нелевіририджованої корпорації:*

- 1) випуск облігацій;
- 2) використання нерозподіленого прибутку;
- 3) випуск звичайних акцій;
- 4) випуск акцій і облігацій та використання нерозподіленого прибутку.

5. *Витрати банкрутства поділяються на:*

- 1) прямі;
- 2) непрямі;
- 3) вірна відповідь відсутня;
- 4) відповіді 1 і 2.

6. *Прямі витрати банкрутства, це -:*

- 1) юридичні та адміністративні витрати;
- 2) витрати, пов'язані з ухилянням від подання офіційного повідомлення про банкрутство;
- 3) відповіді 1 та 2;
- 4) вірна відповідь відсутня.

7. *Теорія компромісу для формування структури капіталу полягає в:*

- 1) врахуванні податкового захисту та витрат для подолання фінансових труднощів;
- 2) врахуванні податкового захисту;
- 3) врахуванні витрат для подолання фінансових труднощів;;
- 4) вірна відповідь відсутня.

8. *Сутність концепції субординації за Г. Дональдсоном полягає у :*

- 1) у використанні внутрішніх джерел фінансування, жорсткій дивідендній політиці, пріоритеті нерозподіленого прибутку;

- 2) жорсткій дивідендній політиці;
- 3) пріоритеті нерозподіленого прибутку;
- 4) вірна відповідь відсутня.

9. *Формування структури капіталу передбачає врахування:*

- 1) підприємницького та фінансового ризиків;
- 2) підприємницького ризику;
- 3) фінансового ризику;
- 4) вірна відповідь відсутня.

10. *Підприємницький ризик являє собою:*

- 1) невизначеність в одержанні майбутнього доходу від основної діяльності;
- 2) визначеність в одержанні майбутнього доходу від основної діяльності,;
- 3) невизначеність в одержанні дивідендів від основної діяльності;
- 4) вірна відповідь відсутня.

11. *«Операційний леверидж» розкриває:*

- 1) залежність зростання прибутку від постійних активів і пов'язаних з ними постійних витрат;
- 2) залежність зростання збитку від постійних активів і пов'язаних з ними постійних витрат;
- 3) залежність зростання прибутку від пасивів і пов'язаних з ними постійних витрат;
- 4) вірна відповідь відсутня.

12. *Фінансовий ризик виникає при:*

- 1) залученні позичкових коштів;
- 2) залученні власних коштів;
- 3) відповіді 1, 2;
- 4) вірна відповідь відсутня.

2. Глосарій

- А. Фінансовий ризик –
- В. Підприємницький ризик –
- С. Операційний леверидж–
- Д. Точка беззбитковості –
- Е. операційний прибуток –
- Ф. Чистий прибуток –

3.Кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

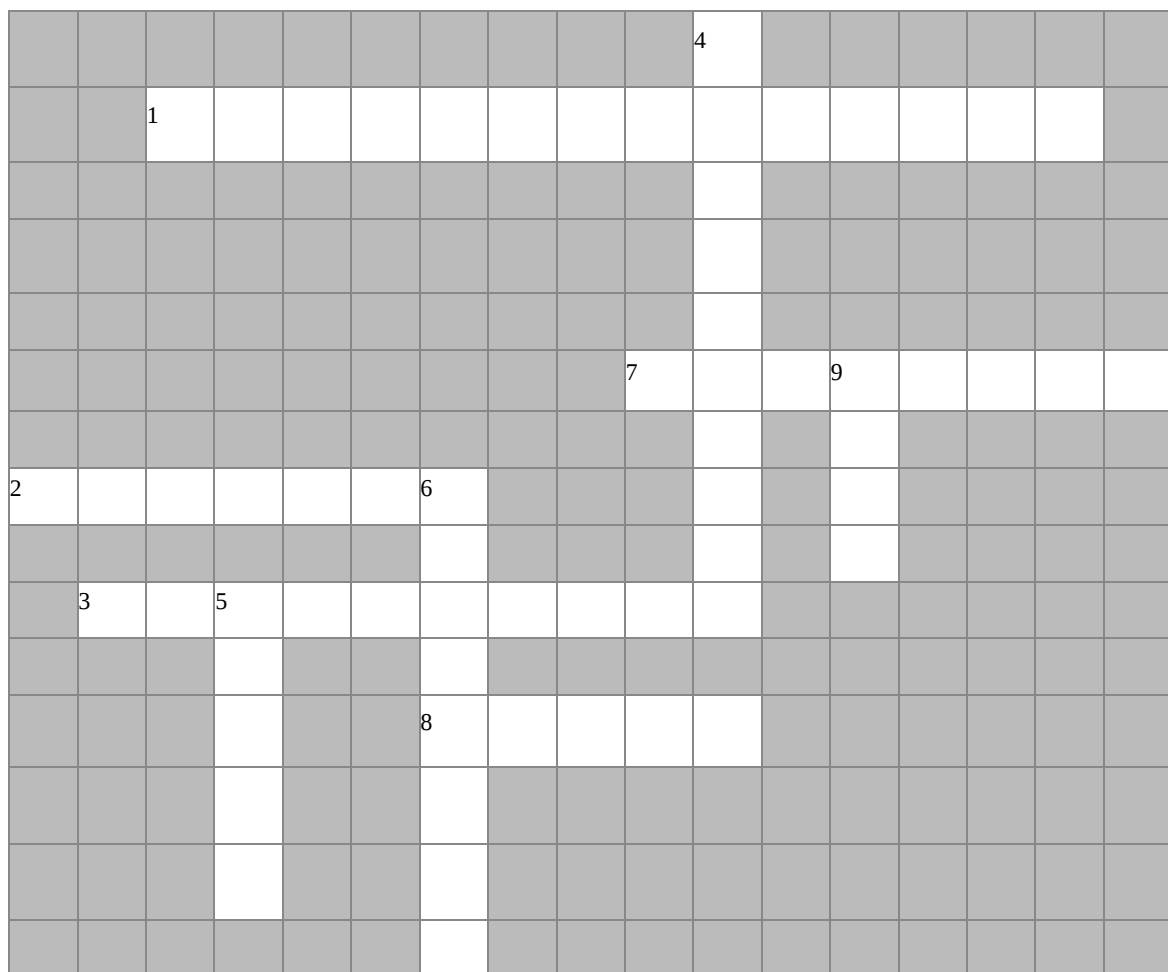
1.... – це такий стан діяльності підприємства за звітний період, протягом якого підприємство не отримує прибутку для власного використання, а тільки отриманими доходами від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) покриває понесені витрати на виробництво.

2.... – це виробничий фактор тривалого користування, створюваний з метою виробництва більшої кількості товарів і послуг.

3.... – оптимальний розподіл ресурсів для досягнення поставленої мети.

7....(англ. profit) – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати.

8.... — це невизначеність, пов'язана з вартістю прибутків від інвестицій у кінці періоду.

ПО ВЕРТИКАЛІ:

4.... – це правова форма бізнесу, що відрізняється і відокремлена від конкретних осіб, які ними володіють.

5.... – вид цінних паперів, що являє собою свідоцтво про власність на визначену частку статутного (складеного) капіталу акціонерного товариства і надає її власнику певні права, зокрема: право на участь в управлінні товариством, право на частину прибутку товариства у випадку його розподілу (дивіденд), а у випадку ліквідації — на частину залишкової вартості підприємства.

6.... – інструмент управління операційним прибутком, заснований на вивченні співвідношення постійних і змінних витрат.

9.... – це зобов'язання, за яким одна сторона зобов'язується виконати (утриматися від виконання) тієї чи іншої дії.

4.Контрольні запитання

1. Визначте сутність категорії «структура капіталу».
2. Перелічіть західні теорії структури капіталу.
3. Назвіть проблемні питання формування структури капіталу.
4. Назвіть основні фактори оптимізації структури капіталу.
5. Визначте сутність категорії «фінансовий леверидж».
6. Визначте сутність категорії «операційний леверидж».
7. Охарактеризуйте сутність поняття «точка беззбитковості витрат».
8. Переоцініть західні теорії дивідендної політики.
9. Назвіть фактори дивідендної політики.
10. Перелічіть основні методи проведення дивідендної політики.

Список рекомендованої літератури [основна: 7, 13. Допоміжна 19; 25]

Практичне заняття з теми 5:

БЮДЖЕТУВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ

Мета заняття: отримання практичних навичок бюджетування капітальних вкладень.

1.Тестові завдання:

1. Поняття «бюджетування капітальних вкладень» означає:

- 1) залучення необхідних фінансових фондів для інвестування в реальні активи;
- 2) залучення необхідних фінансових фондів для інвестування в реальні пасиви;

- 3) відповіді 1, 2;
- 4) вірна відповідь відсутня.

2. Під управлінням проектами розуміють:

- 1) організацію фінансування матеріальних, трудових і фінансових ресурсів протягом проектного циклу;
- 2) організацію планування, фінансування і координацію матеріальних, трудових і фінансових ресурсів протягом проектного циклу;
- 3) організацію планування матеріальних, трудових і фінансових ресурсів протягом проектного циклу;
- 5) усі відповіді хибні.

3. Оцінювання грошових потоків включає оцінювання:

- 1) всі відповіді хибні;
- 2) інвестицій;
- 3) чистих грошових потоків;
- 4) інвестицій та чистих грошових потоків.

4. При здійсненні стратегічних планів розвитку корпорації розглядають такі види ризику:

- 1) допустимий, критичний;
- 2) небезпечний;
- 3) критичний, найнебезпечніший;
- 4) допустимий, критичний, найнебезпечніший.

5. Проектні ризики класифікується за:

- 1) ступенем збитку, сферами прояву, джерелами виникнення, результатами отриманого прибутку;
- 2) ступенем збитку, сферами прояву, джерелами виникнення;
- 3) джерелами виникнення, результатами отриманого прибутку;
- 4) всі відповіді хибні.

6. Непередбачувані ризики розрізняють:

- 1) макроекономічні, соціально-небезпечні, фінансові;
- 2) соціально-небезпечні;
- 3) макроекономічні, фінансові;
- 4) соціально-небезпечні.

7. Передбачені ризики бувають:

- 1) ринковий, податковий;
- 2) фінансовий, ринковий;
- 3) інвестиційний;
- 4) усі відповіді хибні.

8. *Моделі визначення проектного ризику:*

- 1) аналіз чутливості чистої приведеної вартості;
- 2) аналіз проекту за різноманітних сценаріїв;
- 3) моделювання;
- 4) відповіді 1, 2, 3.

9. *Модель побудови «дерева рішень» полягає у:*

- 1) виявленні подій і рішень, що можуть відбутися в майбутньому;
- 2) виявленні подій і рішень, що відбулися в минулому;
- 3) ігноруванні подій і рішень;
- 4) вірна відповідь відсутня.

10. *Методи, засновані на дисконтуванні грошових потоків включають:*

- 1) розрахунок внутрішньої ставки прибутку;
- 2)) визначення чистої приведеної вартості;
- 3) визначення коефіцієнтів вигода/витрати;
- 4) відповіді 1, 2, 3.

11. *Методи, що не враховують зміни вартості грошей у часі:*

- 1) визначення періоду окупності проекту;
- 2) оцінювання проекту на основі використання балансової норми прибутку;
- 3) відповіді 1, 2;
- 4) вірна відповідь відсутня.

2. Глосарій

- А. Капітальні вкладення –
- В. Проектний ризику –
- С. Ранжирування проектів –
- Д. Економічна оцінка проекту –
- Е. Економічні методи оцінки –

3. Задачі

Задача 1.

Президент компанії Сміт Корпорейшн наказав фінансовому відділу вивчити можливість одержання нових вигод від придбання нової землерийної машини. Початкова ціна 50 тис. дол. і 10 тис. дол. знадобиться для її встановлення. Припустімо, що за системою амортизації землерийна машина належить до третього класу. Через три роки машину можна продати за залишковою вартістю за

20 тис. дол. У разі, якщо корпорація отримає машину, знадобиться збільшити оборотний капітал на 2 тис. дол.

Передбачається, що нова машина прибутків не принесе, але зберігатиме 20 тис. дол. у рік на поточних витратах виробництва (головно, за рахунок скорочення оплати праці). Корпорація сплачує податок за ставкою 40 %, вартість капіталу — 10 %.

Визначте:

1) нетто-сьогоднішню вартість машини (NPV): 1-ша дія: визначаємо грошовий потік 0 року. 2-га дія: визначаємо операційні (поточні) грошові потоки 1-го, 2-го і 3-го років. 3-тя дія: визначаємо грошові потоки наприкінці 3-го року. 4-та дія: визначаємо NPV , дисконтуємо грошові потоки за ставкою 10 %;

2. За вартості капіталу в 10 % чи вигідно купувати машину? Використовуйте ставки амортизації за третім класом за системою ACRS: 1-й рік — 33 %; 2-й рік — 45 %; 3-й рік — 15 %.

Задача 2.

Вибір інвестиційного проекту. Компанії з виробництва електроніки запропоновано два інвестиційні проекти — проект X і проект Y , кожний з яких коштує 10 000 дол. Передбачається, що ціна капіталу за проектами однакова і становить 12 %. Очікувані грошові потоки за проектами:

Рік	Проект X	Проект Y
0	(10 000)	(10 000)
1	6500	3500
2	3000	3500
3	3000	3500
4	1000	3500

Визначте:

1. період окупності, нетто-сьогоднішню вартість (NPV), внутрішню ставку прибутку (IRR) за проектами X та Y ;

2. який із проектів може бути прийнятий за умови, що вони незалежні?

Задача 3.

Вибір інвестиційного проекту. Корпорація N має намір для розширення своїх виробничих потужностей вибрати кращий із двох взаємовиключних проектів. Початкові витрати та інші дані наводяться нижче. Обидва проекти розраховані на п'ятирічний термін.

Дані за грошовими потоками	Проект	
	А	Б
Початкові інвестиції	6000	100 000
Нетто-грошові потоки податкових амортизаційних пільг і податки (щорічно з 1 по 5)	33 300	52 500
Ставка амортизації, %	20	20
Ставка податку, %	40	40
Залишкова вартість у кінці 5-го року	6000	10000
Очікувана ставка прибутку, %	14	14

Визначте:

1. період окупності проекту А і Б;
2. чисту сьогоднішню вартість за кожним проектом;
3. індекс прибутковості за кожним проектом;
4. який проект варто прийняти?

Задача 4.

Аналіз нового інвестиційного проекту. Корпорація А вирішує питання про придбання високопродуктивної машини для заміни старої, використовуваної в даний час.

Якщо рішення буде позитивним, нову машину (ставка амортизації 20 %) може бути куплено за 130 000 дол., її встановлення обійдеться корпорації в 10 000 дол. (які будуть капіталізовані). Стару машину (амортизаційна ставка 20 %) може бути продано за 40 000 дол.

Якщо нової машини не буде придбано, то очікується, що стара діятиме 5 років, її залишкова вартість становитиме 5000 дол. Строк експлуатації нової машини лише 5 років, після чого її може бути продано за 15 000 дол. Якщо нову машину буде куплено, то очікується зростання доходів корпорації на 20 000 дол. щорічно і скорочення витрат виробництва на 5000 дол. в рік. Існуватиме потреба в збільшенні оборотного капіталу на 5000 дол. Вартість капіталу корпорації — 10 %, податкова ставка — 40 %. Припустімо, що поточних збитків не буде, зміни структури капіталу під час продажу і купівлі машин не відбудеться.

Визначте:

1. початкові витрати (0-й рік), поточні грошові потоки за 5 років.
2. нетто-сьогоднішню вартість за проектом.
3. на основі нетто-сьогоднішньої вартості визначіть, чи слід робити заміну старої машини.

Задача 5.

Аналіз нового інвестиційного проекту. Корпорація з обробки деревини вирішує питання про випуск нової продукції, який потребуватиме додаткових

інвестицій у 10 млн. дол. на купівлю землі, 15 млн. на придбання будівель (клас 6,10 %), 20 млн. на придбання нового обладнання (клас 10,30 %). Амортизовані активи об'єднані в пули. Проект має принести корпорації 20 млн. дол. доходів і 8 млн. дол. витрат щорічно (1—5 роки). На 6-й рік землю може бути продано за 15 млн. дол., будівлі — за 10 млн., обладнання повністю амортизується. Корпорація платить податок за ставкою 46 %, очікувана ставка прибутку 12 %.

Визначте: нетто-сьогоднішню вартість проекту за очікуваної ставки доходу ринку; обґрунтуйте можливість інвестицій у даний проект.

Задача 6.

Оцінка прибутковості конвеєрної системи. Корпорація з виробництва жувальної гумки експлуатує конвеєрну систему, яка забезпечує реалізацію продукції на 600 тис. дол. у рік. Операційні витрати становлять 260 тис. дол. Вартість конвеєрної системи — 900 тис. дол., вона експлуатується 6 років, її залишкова вартість 60 тис. дол. Використання цієї системи збільшило інвестиції в працюючий капітал на 100 тис. дол. Активи корпорації об'єднані в укрупнені статті (пули), куди входить конвеєр. Амортизаційна ставка дорівнює 20 %, податкова ставка 40 %. Вартість капіталу — 12 %.

Визначте:

1. нетто-сьогоднішню вартість;
2. індекс прибутковості.

4. Кросворд

ПО ВЕРТИКАЛІ:

- 2.....—являє собою план майбутнього розвитку певної діяльності корпорації
- 3.....— регулятивне правило, яке вказує межі свого застосування
- 6.....— систематизована сукупність кроків, які потрібно здійснити, щоб виконати певну задачу чи досягти певної мети
- 7.....— розчленування предмету пізнання, абстрагування його окремих сторін чи аспектів.
- 9.....— це небезпека, можливість зазнати збитку чи шкоди
- 11.....— спосіб установа значимості чого-небудь для діючого суб'єкта
- 12.....— це довгострокові вкладення капіталу у підприємницьку діяльність з метою одержання певного доходу

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

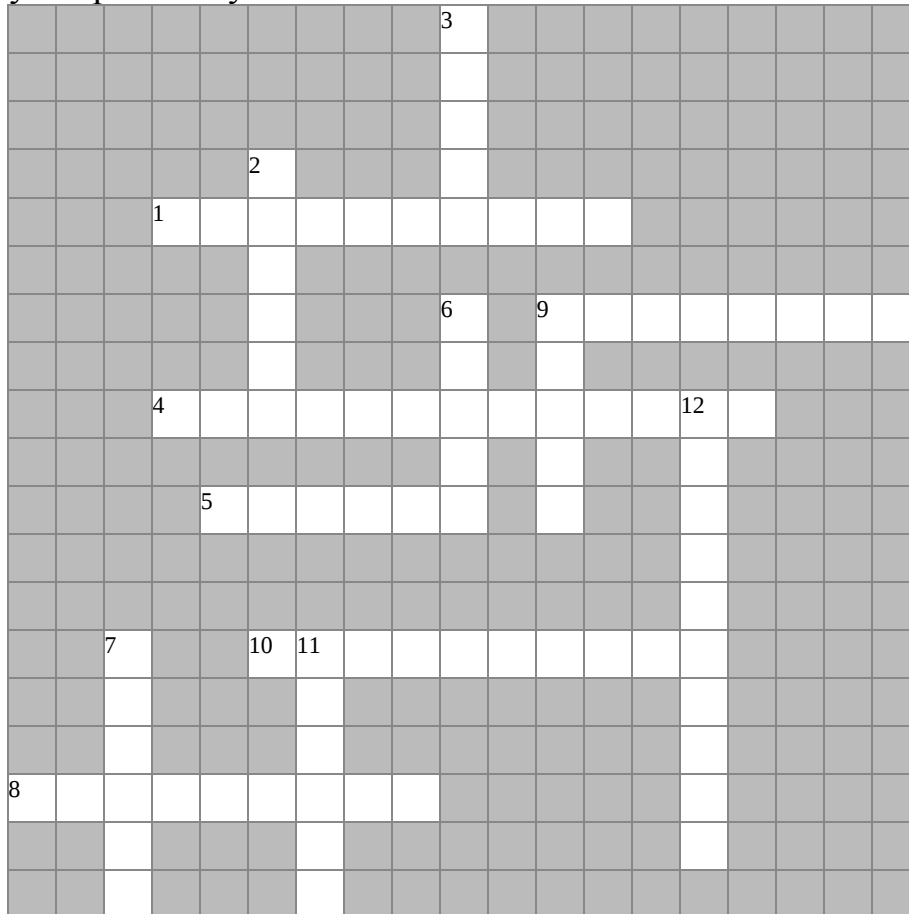
1. — це правова форма бізнесу, що відрізняється і відокремлена від конкретних осіб, які ними володіють.
4. — є одним з напрямів науково-технічного прогресу, який спрямовано на застосування саморегульованих технічних засобів.
5. — Проміжок часу, протягом якого повторюється якийсь циклічний

процес

8. – це рівномірний розподіл коштів по різних інструментах, тобто комплексний підхід або диверсифікація.

9. – це вид ризику

10. – це числовий множник, що виражає ймовірність того чи іншого результату у спортивному змаганні.

5.Контрольні запитання

1. Як ви розумієте категорію «бюджетування капітальних вкладень» з теоретичної та прагматичної точок зору?
2. Назвіть основні методи економічного обґрунтування вибору проекту.
3. Наведіть формулу для визначення періоду окупності інвестицій, дайте її економічне обґрунтування.
4. Наведіть формулу індексу прибутковості інвестицій. Поясніть, чому вона зворотна до формули визначення періоду окупності.
5. Наведіть формулу внутрішньої ставки доходу, поясніть її економічну природу.
6. Наведіть формулу нетто-сьогоднішньої вартості, поясніть її економічну природу.

Список рекомендованої літератури

[основна: 7, 13. Допоміжна 19; 25]

Практичне заняття з теми 6:

ОБОРОТНИЙ КАПІТАЛ КОРПОРАЦІЇ

Мета заняття: досягнення практичних навиків управління оборотним капіталом корпорації.

1. Тестові завдання:

1. Чистий оборотний капітал - це:

- а) перевищення власного капіталу над величиною поза оборотних активів і довгострокових зобов'язань;
- б) перевищення власного капіталу над залученим;
- в) перевищення залученого капіталу над власним.

2. Чистий оборотний капітал характеризує:

- а) суму оборотного капіталу підприємства, зменшену на суму його кредиторської заборгованості;
- б) суму вільних грошових коштів, якими корпорація може маневрувати в звітному періоді;
- в) суму оборотного капіталу, що фінансується за рахунок залучених засобів.

3. Відносини між емітентом і андеррайтером регулюються:

- а) чинним законодавством;
- б) статутними документами фондової біржі;
- в) договором про випуск і розміщення цінних паперів.

4. Ключовою метою дивідендної політики є:

- а) задоволення потреби власників у споживанні максимальної частки прибутку;
- б) встановлення оптимальних пропорцій між: поточним використанням прибутку і його майбутнім зростанням;
- в) максимізація прибутку на одну акцію.

5. Інвестиційні можливості фірми - це:

- а) комплекс інвестиційних проєктів, які потенційно можуть бути прийняті до фінансування наступного року;
- б) обсяг коштів, які підприємство може спрямувати на придбання основних засобів;
- в) частина готівки, за яку можна буде придбати цінні папери інших корпорацій наступного року.

6. Базова структура капіталу - це:

- а) незмінне співвідношення між: позиковим і власним капіталом;
- б) співвідношення між: позиковим і власним капіталом, з яким компанія планує нарощувати капітал;
- в) вихідне співвідношення між: позиковим і власним капіталом.

7.Періодичність виплати дивідендів регулюється:

- а) рішенням власників акцій;
- б) рішенням правління корпорації;
- в) законодавством конкретної країни.

8. Згідно з теорією переваги дивідендів:

- а) максимізація дивідендних виплат переважає над капіталізацією прибутку;
- б) капіталізація прибутку переважає над максимізацією дивідендних виплат;
- в) виплата дивідендів здійснюється лише у випадку, коли власні кошти складають 50% капіталу підприємства.

9. Згідно з теорією нарахування дивідендів за залишковим принципом:

- а) виплата дивідендів здійснюється лише у випадку, коли власні кошти складають 50% капіталу підприємства;
- б) максимізація дивідендних виплат переважає над капіталізацією прибутку;
- в) розмір дивідендів не впливає на структуру багатства акціонерів, тобто дивідендна політика не потрібна.

10. Згідно з теорією мінімізації дивідендів:

- а) акціонери одержують дивіденди за залишковим принципом;
- б) ефективність дивідендної політики визначається критерієм мінімізації податкових виплат за поточними і майбутніми доходами акціонерів;
- в) капіталізація прибутку переважає над максимізацією дивідендних виплат.

2.Глосарій

- А. Оборотний (працюючий) капітал—
- В. Портфель цінних паперів —
- С. Дебіторська заборгованість —
- Д. Товарно-матеріальні запаси —

3.Задачі

Задача 1.

Компанія *X* продає товари на таких умовах: «1/30, чисті 60». Компанія *Y* купує товари на загальну суму 1000 дол.

Визначте:

- 1) яку суму компанія *Y* може відрахувати з рахунка, якщо вона сплачує на 30-ту добу;
- 2) якою є ефективна річна ставка процента, якщо компанія *Y* сплачує в домовлену дату, а не на 30-ту добу;
- 3) що, на вашу думку, буде робити компанія *X* — вимагати швидкого або тривалого платежу за таких умов:
 - а) товари, що швидко псуються;
 - б) товари не підлягають швидкому перепродажу;
 - в) товари продаються високоризиковій фірмі.

Задача 2.

Ми можемо мати кошти, які не приносять процентів, або інвестувати ці кошти в цінні папери з процентною ставкою 8 %. Цінні папери неможливо продати в короткий термін, тому ми повинні поповнювати дефіцит грошових коштів через відкриття кредитної лінії в банку, процент за якою становитиме 10 %.

Визначте, більше або менше доведеться інвестувати в цінні папери, якщо:

- 1) ми не впевнені в майбутніх потоках грошових коштів;
- 2) процентна ставка за банківськими позичками зросте до 11 %;
- 3) процентна ставка за цінними паперами та процентна ставка за банківськими позичками зростатимуть однаково;
- 4) під час перегляду прогнозу потреб у грошових коштах з'явився висновок, що вони зменшаться.

Задача 3.

Аналітик передбачає мільйонний дефіцит грошових коштів на найближчий квартал. Однак імовірність цього дефіциту грошових коштів становить лише 50 %. Згідно із прогнозом існує 20 %-на ймовірність того, що в компанії взагалі не буде дефіциту, та 30 %-на ймовірність, що для компанії знадобляться 2 млн грош. од. на короткострокове фінансування.

Компанія може одержати 90-добову незабезпечену позичку під 1 % на місяць або відкрити кредитну лінію, сплачуючи 1 % на місяць від одержаної суми з додаванням до неї обов'язкового збору в розмірі 20 тис. грош. од. За будь-якого із цих способів є обов'язковим розміщення компенсаційного залишку в розмірі 20 % для підтримання позички. Якщо тимчасово вільні кошти можна реінвестувати під 9 %, яке з цих джерел залучення коштів є дешевшим?

Задача 4.

Визначте суму оптимального грошового залишку за моделлю Баумола в річному обчисленні.

Отримано таку інформацію:

- а) операційні витрати під час продажу цінних паперів із портфеля корпорації С становлять 300 дол.;
- б) потреби в коштах А – 1,5 млн. дол. на тиждень;
- в) можлива ставка процентного прибутку К дорівнює 7 %.

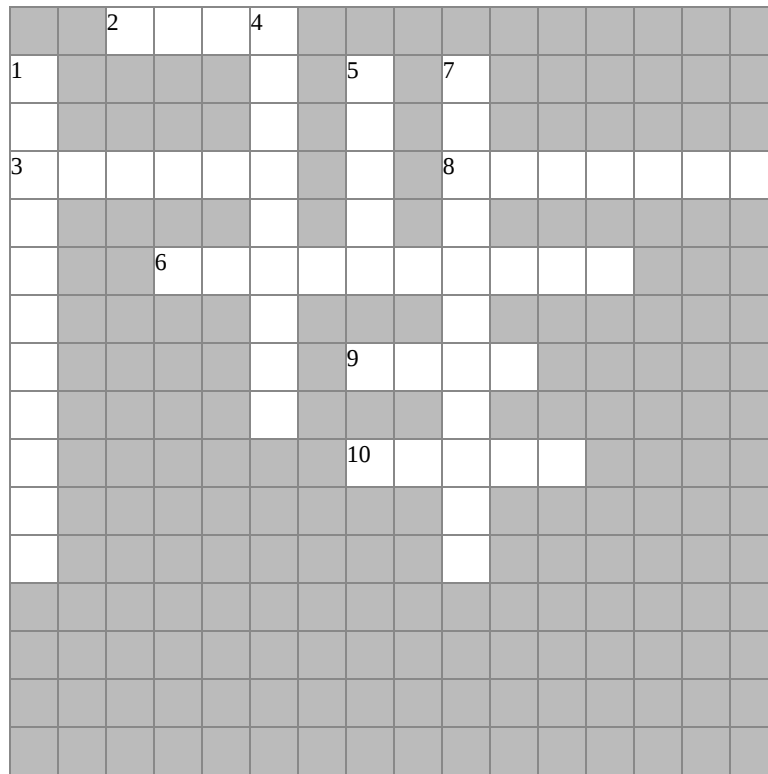
4. Кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

- 2.... – шафа для зберігання документів і матеріальних цінностей
- 3..... – це план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій
- 6.... – свідомо, цілеспрямована дія людей на суспільну систему в цілому або на окремі її ланки
- 8.... – усе те, що використовується для виробництва, але безпосередньо не споживається в ньому
- 9.... – фундаментальна економічна категорія, яка означає кількість грошей, за яку продавець згоден продати, а покупець готовий купити
- 10.... – майно і об'єкти (ресурси), які є на підприємстві, які контролюються підприємством в результаті попередніх (минулих) подій, та використання яких, як очікується, призведе до збільшення капіталу.

ПО ВЕРТИКАЛІ:

- 1.... – форма безготівкових розрахунків між платником (власником банківського рахунку) і кредитором (постачальником товарів, робіт, послуг), за допомогою якої грошові перекази можна здійснювати без участі дебітора (платника).
- 4.... – фінансова комісійна операція, при якій клієнт переуступає дебіторську заборгованість факторинговій компанії
- 5.... – частина бухгалтерського балансу, що відображає на певну дату всі наявні на даному підприємстві матеріальні цінності, кошти, борги різних осіб та установ у грошовому виразі.
- 7.... – можливість швидкого переводу активу в готівку без істотної втрати його вартості

5. Контрольні запитання

1. Дайте визначення понять «оборотний капітал» і «нетто-оборотний капітал».
2. Назвіть основні статті поточних активів та поточних пасивів.
3. Чому для управління оборотним капіталом необхідно приймати рішення як щодо поточних активів, так і щодо поточних пасивів?
4. Якими є джерела фінансування приросту оборотного капіталу для поточних потреб?
5. Як ви розумієте поняття «касовий бюджет»?
6. Назвіть способи, що застосовуються для прискорення припливу коштів за реалізовану продукцію.
7. Для чого потрібний компенсаційний залишок?
8. Перелічіть методи залучення короткострокових джерел для фінансування товарно-матеріальних запасів.
9. Назвіть основні методи банківського кредитування оборотного капіталу.

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

Практичне заняття з теми 7:

КОРПОРАЦІЯ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

Мета заняття: отримання практичних навиків управління капіталом корпорації в умовах функціонування її на фінансовому ринку.

1.Тестові завдання

1. У формуванні попиту на позичковий капітал беруть участь:

- а) державна адміністрація;
- б) місцеві органи влади;
- в) перша і друга відповідь;
- г) вірна відповідь відсутня.

2. Фонди, що перебувають в обігу на фінансовому ринку, різняться за:

- а) змістом;
- б)призначенням;
- в) використанням;
- г) усі відповіді вірні.

3. Фінансовий ринок поділяється на дві принципово різні сфери:

- а) валютний ринок;
- б) ринок купівлі і продажу товарів і послуг;
- в) ринок цінних паперів та ринок банківських позичок;
- г)вірна відповідь відсутня.

4. Фінансові деривативи тобто:

- а) одиниці виміру;
- б) похідні цінні папери;
- в)відсотки по випущених акціях;
- г)вірна відповідь відсутня.

5. Гроші є перетвореною формою:

- а) вартості товарів;
- б) позичкового капіталу;
- в) заощаджень;
- г) вірна відповідь відсутня.

6. Однією з перших країн з ринковою економікою, що сприйняла ідею законодавчого регулювання фінансового ринку була:

- а) Індія;
- б) Китай;
- в) Україна;
- г) США.

7. Операції на ринках цінних паперів обчислюються:

- а) відсотками;
- б) трильйонами;
- в) вірна відповідь відсутня.

8. Під егідою Ради з питань цінних паперів та інвестицій була створена система, що складається з спеціалізованих саморегульованих організацій:

- а) десяти;
- б) п'яти;
- в) двадцяти;
- г) п'ятдесяти;

9. У США співвідношення біржового і позабіржового ринків акцій становить:

- а) 80 : 20 %;
- б) 90:10%;
- в) 50:50%;
- г) 20:10

2.Глосарій

- A. Фінансовий ринок –
- B. Інвестиції –
- C. Ринок капіталу –
- D. Фінансовий ринок –
- E. Фондові біржі –

3.Кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛІ

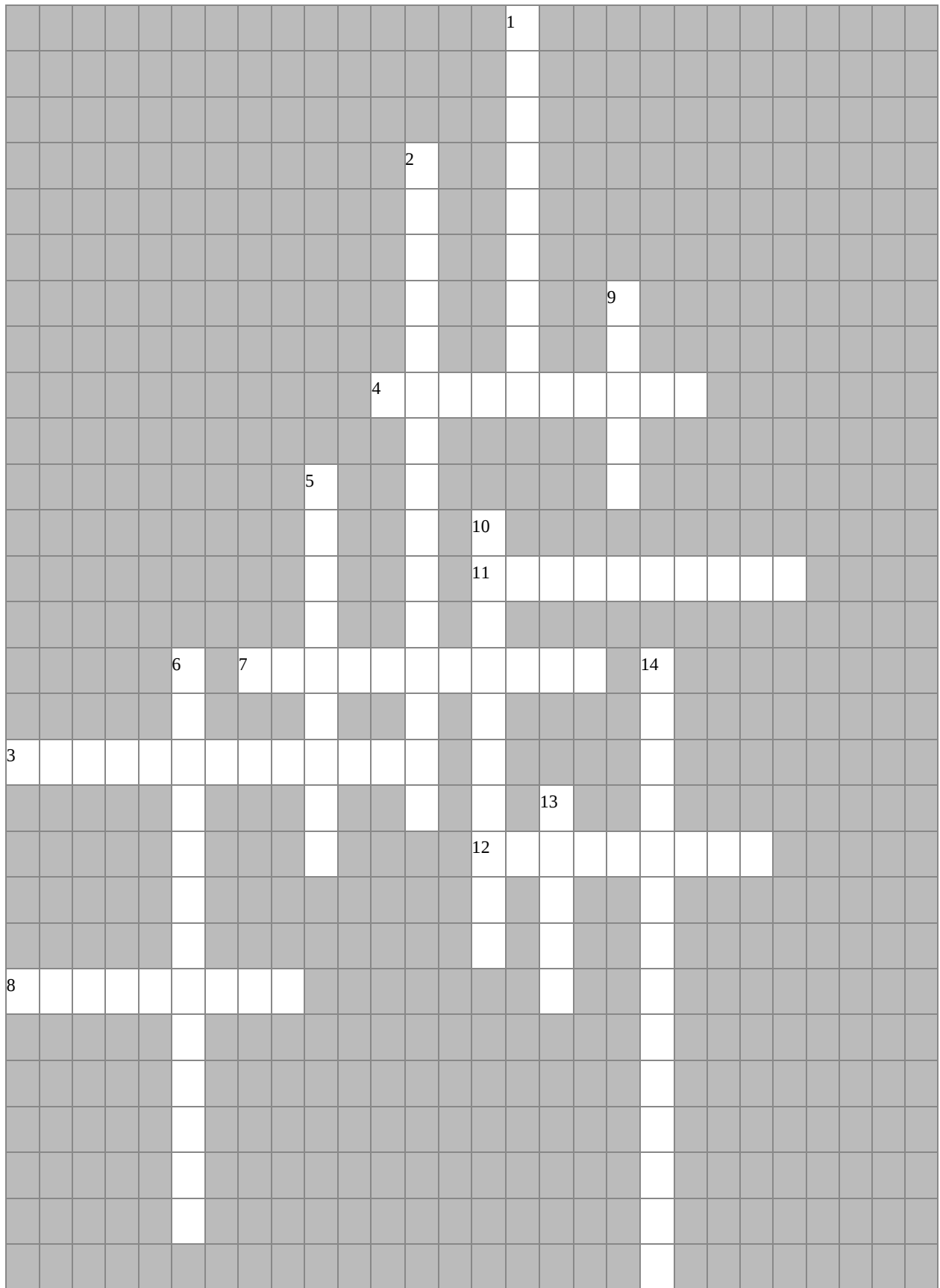
3. Вибір ринку визначається оперативними і цілями, які ставлять перед собою фінансові менеджери компанії.

4. Страхування від ризиків угод за цінними паперами, укладеними на ринках спот це?

7. Якими грошовими одиницями обчислюються операції на ринках цінних паперів?

8. На якому ринку перебувають в обігу девізи?

11. Вкладення коштів у реальні і фінансові активи.

12. Як називаються основні акти регулювання і контролю ринку капіталів у країнах ЄС?

ПО ВЕРТИКАЛІ

1. На якому ринку емітуються і вводяться в обіг довгострокові фінансові інструменти з метою подальшого довгострокового вкладення залучених коштів для цілей економічного розвитку корпорацій?

2. Який характер має комісія яка видає резолюції?

5. Ринок раніше випущених акцій.

6. У якій літературі висловлюється думка, що «здорова» економіка підвищує вартість корпорацій, кризова – знижує?

9. Специфіка фінансового ринку полягає в тому, що предметом купівлі-продажу є фінансові.....?

10. Яка у 1983 р. була створена організація комісій із цінних паперів?

13. Перетворена форма вартості товарів?

14. Під ринковою акцій слід розуміти загальну кількість акцій національних компаній, помножену на відповідні сьогоднішні ринкові ціни.

4. Контрольні запитання

1. Визначте роль корпорації як суб'єкта на фінансовому ринку.

2. Окресліть сфери участі корпорації на фінансовому ринку.

3. Якими є тенденції в нових емісіях корпорацій у США у 80—90-ті рр.?

4. Охарактеризуйте значення ринку акцій для розвитку нових високотехнологічних виробництв.

5. Перелічіть фінансові інструменти, які може емітувати корпорація.

6. Визначте роль фінансового ринку в злитті та поглинанні.

7. Охарактеризуйте сутність категорії «синергічний ефект».

8. Охарактеризуйте процес приватизації державної власності в країнах з ринковою економікою.

9. Назвіть методи приватизації, що здійснюються на фінансовому ринку.

10. Дайте визначення сутності категорії «золота акція».

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

Практичне заняття з теми 8:

РУХ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ КОРПОРАЦІЇ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

Мета заняття: опанування переліку податків, що сплачує корпорація, визначення впливу податкової політики на рух грошових потоків корпорації, з'ясування питання подвійного оподаткування.

1.Тестові завдання:

Грошовий потік корпорації – це:

- 1) надходження і витрачання грошових коштів у процесі здійснення господарської діяльності корпорації;
- 2) різні активи, за рахунок яких можуть бути здійснені виплати і погашені зобов'язання;
- 3) надходження грошових коштів і виплати, пов'язані зі зміною довгострокового капіталу.

2. Якщо в платіжному календарі вихідні грошові потоки перевищують вхідні з урахуванням залишку коштів на початок періоду, такий грошовий потік підприємства є:

- а) валовий;
- б) поточний;
- в) дефіцитний;
- г) дискретний;
- д) ануїтетний.

3. Які з наведеного переліку господарські операції пов'язані з рухом грошових коштів від операційної діяльності:

- а) видача грошових коштів на відрядження;
- б) нарахування амортизації основних засобів;
- в) сплачені дивіденди акціонерам;
- г) сплата штрафу за порушення терміну поставки;
- д) переказ грошових коштів материнській компанії холдингу; ж) переоцінка залишку коштів в іноземній валюті станом на кінець звітного періоду?

4. Які з наведеного переліку господарські операції пов'язані з рухом грошових коштів від інвестиційної діяльності:

- а) сплачені дивіденди акціонерам;
- б) оплата рахунку постачальників за матеріали, що надійшли в попередньому місяці;
- в) погашення довгострокової позики банку, узятій для фінансування проє-

кту реальних інвестицій;

г) сплата орендної плати;

д) переоцінка залишку коштів в іноземній валюті станом на кінець звітного періоду;

ж) переказ цільового фінансування філіалу компанії?

5. Які з наведеного переліку господарські операції пов'язані з рухом грошових коштів від фінансової діяльності:

а) надходження авансу від замовників;

б) сплачені дивіденди акціонерам;

в) переказ грошових коштів материнській компанії холдингу;

г) отримання коштів касою з банку для виплати заробітної плати;

д) надходження орендної плати;

ж) видача грошових коштів на відрядження.

6. Як впливає амортизація основних засобів і нематеріальних активів у складі собівартості продукції на обсяг чистого грошового потоку від операційної діяльності:

а) збільшує;

б) зменшує;

в) вказані фактори не впливають на обсяги чистого грошового потоку від операційної діяльності;

г) збільшує, якщо це амортизація у складі собівартості реалізованої продукції;

д) збільшує, якщо це амортизація у складі собівартості виробленої продукції?

6. Якщо в платіжному календарі вихідні грошові потоки перевищують вхідні, такий грошовий потік можна синхронізувати за допомогою таких заходів:

а) продаж або надання в оренду основних засобів;

б) реалізація додаткової емісії акцій підприємства;

в) прискорення інкасації простроченої дебіторської заборгованості;

г) зниження обсягів і структури реальних інвестиційних програм;

д) здійснення регіональної диверсифікації операційної діяльності.

2.Глосарій

А. Податки із прибутку –

В. Подвійне оподаткування –

С. Податкова політика –

Д. Міжнародні конвенції –

Е. Платник податків –

3.Задачі

Задача 1.

1. Фірма сплачує федеральний і штатний прибуткові податки за загальною ставкою 48 %. Вона придбала нове обладнання на 100 000 дол., котре належить до активів 10-го класу з максимальною ставкою амортизаційних пільг 30 %. У результаті модернізації старі машини, які купувались 4 роки тому за 75 000 дол., було продано за 20 000 дол.

Яка сума додаткової економії в разі сплати податків із застосуванням амортизаційних пільг може бути одержана з 1-го по 4-й рік у результаті проведених операцій?

2. Уведемо нову умову. Припустімо, що в новому бюджетному році було введено нові правила прискореної амортизації, і нове обладнання може бути списане за 2 роки прямолінійним методом.

Визначте додаткові суми, одержані за рахунок податкових пільг кожного року (1—4 рік).

Задача 2.

1. Фірма купила нове устаткування на 15 000 дол. і продала старе за 5000 дол. Придбане і продане устаткування належить до одного класу активів, що показує основний капітал, який не амортизується. Нарахована амортизація активів, використовувана як податкова пільга, — 20 %, податкова ставка — 40 %.

Обчисліть приріст амортизації фондів і економію в разі сплати податків, беручи до уваги кожний з перших 2-х років, що йде за покупкою (продажем).

2. Уведемо нову умову. Нове обладнання було придбане за 25 000 дол., старе продане за 5000 дол.

Визначте зміни в амортизації, що нараховується, та економію в разі сплати податків у кожний з перших двох років після укладання угод.

Задача 3.

Капітал компанії становить 100 000 дол., ставка амортизації — 20 %, податкова ставка — 40 %.

Визначте:

- 1) амортизаційні пільги для обчислення податків на 5-й рік;
- 2) економію (скорочення) податків після застосування пільг у 5-му році;
- 3) бухгалтерську вартість, або капітал, що не амортизується, наприкінці 5-го року;
- 4) суми амортизаційних податкових пільг (з 1-го по 5-й роки).

Задача 4.

Компанія X вивчає інвестиційний проект, в якому витрати становлять 1 000 000 грош. од. та який протягом 4 років має давати прибуток до обліку

амортизації в розмірі 260 000 грош. од., 280 000 грош. од., 270 000 грош. од. та 250 000 грош. од. Амортизаційні нарахування мають лінійний характер. Залишкова вартість інвестицій дорівнює нулю. Ставка оподаткування – 42 %.

Розрахуйте середню норму рентабельності.

Задача 5.

Компанія «Моне» планує купити нове обладнання вартістю 100 000 грош. од., яке б дозволило одержувати економію робочої сили, сировини та матеріалів у розмірі 30 000 грош. од. протягом 5 років. Тривалість функціонування обладнання 5 років, після чого залишкова вартість дорівнюватиме 0. Вартість капіталу підприємства — 12 %. Ставка оподаткування — 42 %.

Визначте, чи варто компанії купувати нове обладнання?

3. Кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

2. Обов'язковий, індивідуально безоплатний платіж, що стягується органами державної влади різних рівнів з юридичних осіб і фізичних осіб з метою фінансового забезпечення діяльності держави й (або) муніципальних утворень.

4. Процес перенесення вартості основних фондів на вартість новоствореної продукції з метою їхнього повного відновлення.

7. Діяльність, що спричиняє зміни в розмірі та складі статутного капіталу та позикових коштів компанії.

8. Чинник виробництва у вигляді вартості, здатної приносити прибуток або збиток.

11. Поділ грошових потоків.

13. Гривня або іноземна валюта.

ПО ВЕРТИКАЛІ:

1. Економічна категорія, суть якої полягає в тому, що вони є частиною прибутку, котру позичальник сплачує за взятий у кредит позичковий капітал.

3. Законодавчо врегульований процес встановлення та утримання податків у країні, визначення їхніх розмірів і ставок, відповідних об'єктів та кола юридичних і фізичних осіб, що підлягають оподаткуванню, а також порядок сплати податків.

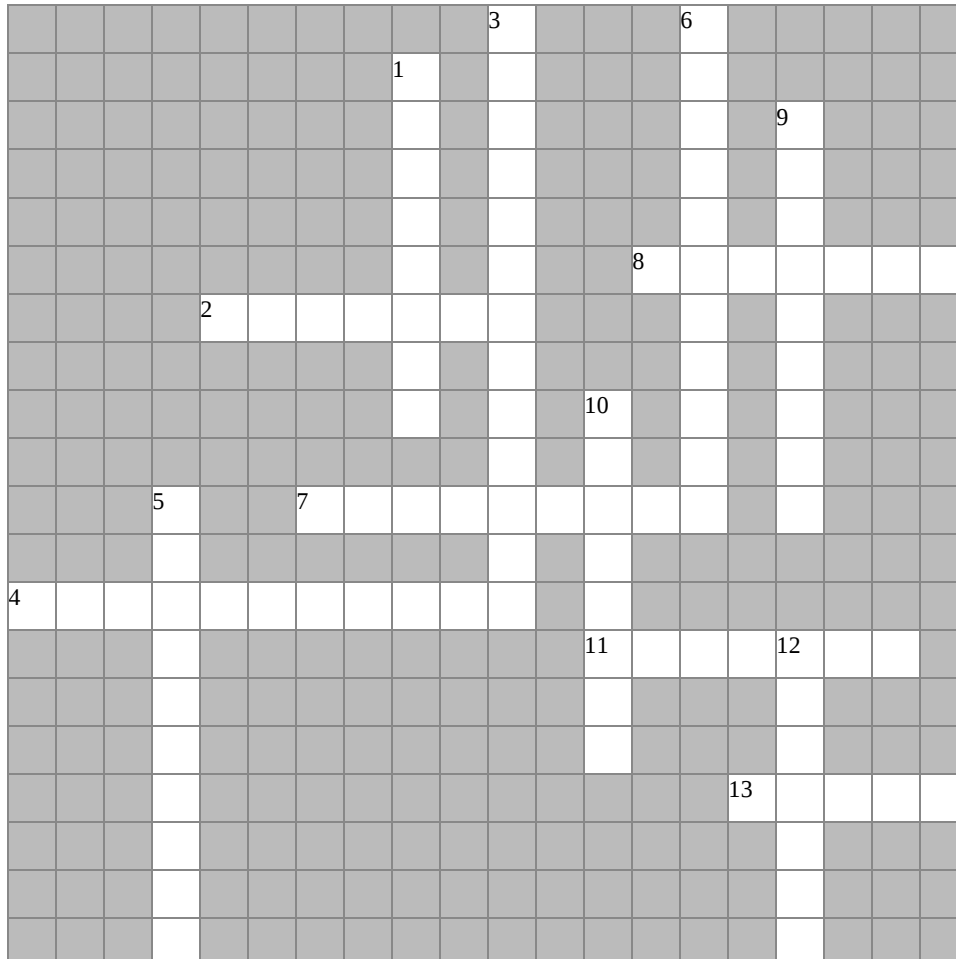
5. Правова форма бізнесу, що відрізняється і відокремлена від конкретних осіб, які ними володіють.

6. Система податків на прибуток, що запобігає подвійному оподаткуванню.

9. Частина прибутку, яка виплачується емітентом корпоративних прав на користь власників корпоративних прав, або (і) державним некорпоратизованим, казенним чи комунальним підприємством на користь відповідно держави або місцевої громади.

10. ... потік — сукупність розподілених у часі надходжень і видатків грошових коштів та їх еквівалентів, генерованих підприємством у процесі господарської діяльності.

12. Кошти в готівковій або у безготівковій формі, які розміщені клієнтами на їх іменних рахунках у банку на договірних засадах на визначений строк зберігання.

4. Контрольні запитання

1. Перелічіть податки, що сплачує корпорація.
2. Чим пояснюється низька питома вага податків на прибуток корпорацій у загальних податкових надходженнях держав—членів ОЕСР?
3. Назвіть основні напрями регулювання економіки з допомогою податків.
4. У чому полягає особливість імпутаційної системи?
5. Назвіть методи прискореної амортизації. В який спосіб вони використовуються як податкова пільга?
6. Поясніть методи обліку товарно-матеріальних запасів ФІФО та ЛІФО. Як вони впливають на розмір прибутку?

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

Практичне заняття з теми 9:

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ КОРПОРАЦІЙ

Мета заняття: засвоєння форм фінансової звітності корпорації, вивчення їх особливостей, оволодіння методом складання звітності.

1.Тестові завдання

1. Принцип підготовки фінансової звітності, за яким корпорація розглядається як юридична особа, що відокремлена від власників - фізичних осіб, це:

- 1) принцип відповідності;
- 2) принцип автономності підприємства;
- 3) принцип послідовності;
- 4) корпоративний принцип.

2. У світовій і національній практиці побудова фінансової звітності базується на принципах:

- 1) зрозумілості;
- 2) адекватності;
- 3) відкритості;
- 4) всеохопленості;
- 5) корисності.

3. До внутрішніх користувачів фінансової звітності відносяться:

- 1) працівники підприємства;
- 2) власники підприємства;
- 3) управлінський персонал підприємства.

4. Зовнішніми користувачами фінансовою інформацією підприємства є:

- 1) менеджери;
- 2) власники підприємства;
- 3) управлінський персонал підприємства.

5. До принципів включення інформації у фінансову звітність відноситься:

- 1) принцип превалювання форми над змістом;
- 2) принцип врахування неритмічності в роботі;
- 3) принцип обачності.

6. Принцип достатності використання методів фінансового аналізу є діагностичі полягає у наступному:

- 1) використовуються лише ті показники, які являються інформаційною основою прийняття управлінських рішень;
- 2) для проведення попередньої діагностики достатньо розрахувати фінан-

сові показники (коефіцієнти);

3) для розрахунку фінансових показників достатньо володіти інформацією, яка міститься в основних формах бухгалтерської і фінансової звітності.

7. На завершальному етапі проведення фінансової діагностики рекомендується використовувати:

- 1) SWOT-аналіз;
- 2) експрес-аналіз;
- 3) MRP-аналіз.

8. Корпорація отримує право на публікацію фінансової звітності тільки за умови:

- а) одержання звіту незалежного інспектора;
- б) одержання звіту незалежного аудитора;
- в) одержання звіту головного бухгалтера.

9. Перший розділ річного звіту являє собою:

- а) документ, що містить фінансову інформацію, звіт менеджерів компанії та аудитора;
- б) документ, що інформує акціонерів про проведення щорічних зборів акціонерів та містить повну інформацію з питань, щодо яких проходить голосування;
- в) консолідований звіт про зміни у власному капіталі за три роки, звіт незалежного аудитора, поквартальну фінансову інформацію

2.Глосарій

- A. Фінансова звітність—
- B. Баланс корпорації —
- C. Звіт про прибуток —
- D. Звіт про рух грошових потоків —
- E. Консолідований звіт про зміну у власному капіталі —

3.Кросворд

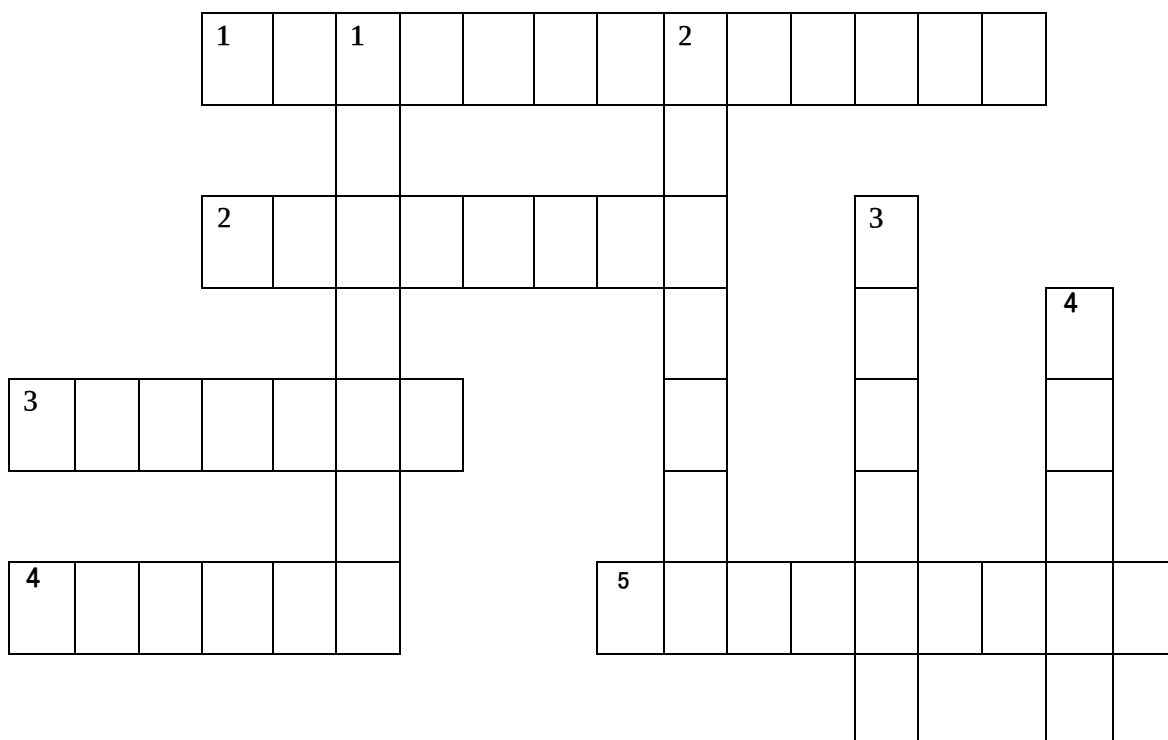
ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

1. Які зобов'язання погашаються в тривалі терміни? (Довгострокові)
2. Продаж права на виробництво і реалізацію продукції корпорації « Мак Дональдс» (Франшиза)
- 3.Які зобов'язання погашаються в межах одного фінансового року? (Поточні)
4. Який розділ являє собою документ, що інформує акціонерів про проведення чергових щорічних зборів акціонерів? (Перший)

5. Які активи корпорації являють собою вкладення капіталу корпорації в гроші, їх еквіваленти та цінні папери? (Фінансові)

ПО ВЕРТИКАЛІ:

1. Який капітал являє собою різницю між сумою активів і сумою зобов'язань? (Власний)
2. Які активи являють собою вкладення в матеріальні і нематеріальні ресурси? (Реальні)
3. Що називають знімком фінансового стану корпорації на певну дату? (Баланс)
4. Яка частина балансу складається із зобов'язань корпорації, що поділяються на поточні і довгострокові? (Права)

4.Задачі

Завдання 1.

Представлено баланс компанії на початок і кінець року (табл.1). Компанія N придбала торік нові головні фонди на 150 млн дол., змінила умови амортизації, у результаті чого сума амортизації зросла на 30 млн дол. Прибуток після сплати становить 76 млн дол., дивіденди сплачено на 20 млн дол.

1. Заповніть стовпці «Джерела» і «Використання».
2. Складіть форму «Зміна фінансової позиції».

БАЛАНС КОМПАНІЇ, млн. дол.

Стаття	На початок року	На кінець року	Зміни	
			Джерела	Викорис- тання
Грошові кошти	30	14		
Ринкові цінні папери	22	0		
Дебітори (нетто)	44	60		
Товарно-матеріальні запаси	106	150		
Усього поточні активи	202	224		
Основні фонди за початковою вартістю	150	300		
Мінус амортизація	(52)	(82)		
Нетто-основні фонди	98	218		
Усього активи	300	472		
Кредитори	30	36		
Облігації до погашення	30	6		
Інші поточні пасиви	14	30		
Довгостроковий борг	16	52		
Звичайні акції	76	128		
Нерозподілений прибуток	134	190		
Усього пасиви і сплачений капітал	300	472		

Завдання 2.

Інформація щодо корпорації:

- продаж — 40 000 дол.;
- коефіцієнт валового прибутку — 40 %;
- товарно-матеріальні запаси на початок року — 7000 дол.;
- коефіцієнт оборотності товарно-матеріальних запасів — 4,0;
- період одержання засобів за рахунками дебіторів — 73 дні;
- коефіцієнт оборотності активів — 1,0;
- коефіцієнт кратності покриття процентів прибутком — 8,0;
- податкова ставка — 50 %.

Поточні активи складаються із грошових коштів (20 000), дебіторів і товарно-матеріальних запасів. Поточні пасиви — 15 000. Увесь продаж у кредит.

Завдання:

- 1) обчисліть два коефіцієнти ліквідності;
- 2) складіть звіт про прибуток.

1. Продаж:
продаж за готівку _____
продаж у кредит _____
Усього продажу _____
2. Вартість проданих товарів:
товарно-матеріальні запаси на початок року _____
плюс купівля товарів _____
мінус товарно-матеріальні запаси на кінець року _____
вартість продажу _____
3. Валовий прибуток _____
мінус проценти сплачені _____
4. Прибуток до сплати податків _____
мінус податки _____
5. Чистий прибуток _____

5.Контрольні запитання

1. Перелічіть форми фінансової звітності корпорацій.
2. Назвіть особливості фінансової звітності корпорацій.
3. Назвіть основні статті активів і пасивів балансу корпорації.
4. Охарактеризуйте традиційні правила («золоті правила») складання балансу.
5. Охарактеризуйте порядок складання звіту про прибутки (рахунок прибутків та збитків).
6. Визначте особливості складання звіту про зміну фінансової позиції.

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22].

Практичне заняття з теми 10:

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ КОРПОРАЦІЇ

Мета заняття: оволодіння методами аналізу фінансової звітності корпорації.

1.Тестові завдання

1. Який метод фінансового аналізу детально розкриває рух грошових коштів корпорації?
 - а) прямий метод;
 - б) непрямий метод;

в) метод факторного аналізу.

2. Нерозподілений прибуток належить до складу:

- а) основного капіталу;
- б) оборотного капіталу;
- в) додаткового капіталу;
- г) власного капіталу.

3. Незавершене будівництво належить до:

- а) короткострокових зобов'язань;
- б) основного капіталу;
- в) перманентного капіталу;
- г) оборотного капіталу.

4. Звітна форма балансу в Україні побудована:

- а) в порядку збільшення ліквідності засобів;
- б) в порядку зменшення ліквідності засобів;
- в) без закономірності;
- г) в порядку зменшення терміновості погашення зобов'язань.

5. Зменшення будь-якого виду дебіторської заборгованості на підприємстві призводить до:

- а) грошового припливу з інвестиційної діяльності;
- б) грошового відпливу з інвестиційної діяльності;
- в) грошового припливу з фінансової діяльності;
- г) грошового припливу з операційної діяльності.

6. Оборотний капітал не включає:

- а) грошових коштів;
- б) готової продукції;
- в) основних засобів;
- г) дебіторської заборгованості.

7. До складу оборотного капіталу підприємства входить:

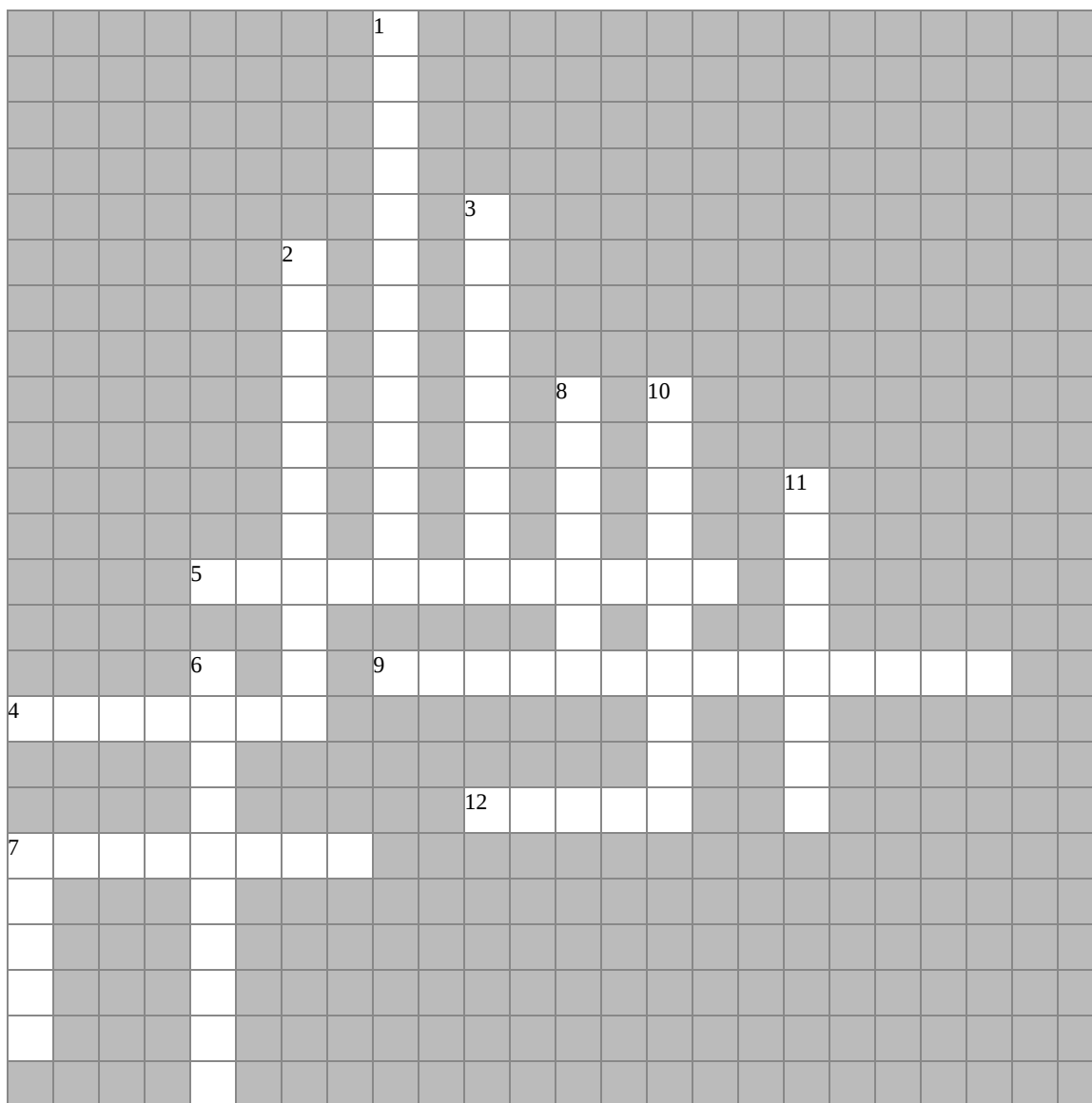
- а) статутний капітал, довгострокові фінансові вкладення, заборгованість постачальникам за матеріальні цінності, прибуток минулих років;
- б) виробничі запаси, грошові кошти, дебіторська заборгованість, поточні фінансові інвестиції;
- в) незавершене виробництво, залишки готової продукції на складі, залишок грошових коштів на розрахунковому рахунку;

г) короткострокові фінансові вкладення, сировина і матеріали, заборгованість із заробітної плати, нерозподілений прибуток.

2.Глосарій

- А. Фінансова звітність—
- В. Аналіз фінансової звітності —
- С. Метод коефіцієнтів —

3.Кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

4. Корпорація як економічна система так само, як і людина може і потребує методів для визначення захворювання.

5. Широко застосовуваним методом аналізу фінансової звітності є аналіз.....?

7. Інша назва коефіцієнта поточної ліквідності?

9. Один із методів аналізу фінансової звітності.

12. Який коефіцієнт показує боргове навантаження на капітал корпорації?

ПО ВЕРТИКАЛІ:

1. Який коефіцієнт показує кінцевий результат економічної і фінансової діяльності корпорації?

2. Коефіцієнти використовують фінансові аналітики та її численні.....?

3. Друга назва коефіцієнта, який показує за який термін продажу корпорації покрийть вартість коштів, вкладених у будинки, споруди, устаткування.

6. Найважливішою проблемою фінансової діяльності корпорації є ефективності використання активів.

7. Скільки груп виділяють фінансових коефіцієнтів у літературі?

8. Один із видів порівнянь.

10. На якому аналізі публічної звітності корпорації заснована фінансова діагностика?

11. Яке уявлення про корпорацію можуть дати коефіцієнти, визначені за фінансовою звітністю за один фінансовий рік?

4.Задачі

Задача 1.

Дано поквартальну інформацію про поточні активи і пасиви корпорації N. Продаж корпорація здійснює на 85 % у кредит.

Статті активів і пасивів	Квартали (тис. дол.)			
	I	II	III	IV
Грошові кошти	44	10	135	750
Дебіторська заборгованість	10	125	975	25
ТМЗ	75	675	225	15
Поточні пасиви	252	175	100	75
Продаж	105	250	1000	75
Витрати за проданими товарами	25	45	575	15

Визначте коефіцієнти поквартально:

1) оборотності дебіторської заборгованості;

2) період інкасації;

3) поточної ліквідності і «швидкої» ліквідності;

4) оборотності ТМЗ.

Як ви вважаєте, чи будуть кредитори корпорації занепокоєні коливаннями коефіцієнтів?

Задача 2.

На підставі фінансової звітності корпорацій, баланси яких див. у додатках, визначте коефіцієнти ліквідності, оборотності активів, пасивів, прибутковості, ринкової вартості акцій. Спираючись на знайдені вами коефіцієнти, підготуйте звіт про фінансовий стан корпорації.

Задача 3.

На підставі фінансової звітності корпорації, баланси яких див. у додатках, застосовуючи модель Альтмана, визначте можливість банкрутства корпорації.

Задача 4.

Дано інформацію про ціни та доходи на акції шести американських компаній.

Корпорація	20xx р.			20xx р.		
	Ціна, дол.		Дохід на акцію	Ціна, дол.		Дохід на акцію
	найвища	най- нижча		найвища	най- нижча	
Крайслер	33,75	20,87	19,22	7,62	3,12	6,5
Дженерал моторз	42,5	33	14,22	58	33,87	1,07
Хьюлетт-Паккард	45,5	37,12	2,59	53,87	38,36	1,24
ІВМ	128,5	99	10,74	71,5	48,36	6,09
Сойо	50,5	40	6,14	72,75	36,12	7,92
Шеврон	40,25	30	4,48	51,75	35,12	6,96

Визначте:

1) коефіцієнт Р/Е (ціна/доходи) для кожної корпорації та відносні Р/Е за два роки;

2) чим зумовлюються зміни в коефіцієнтах: впливом загальних умов розвитку економіки чи специфічними умовами розвитку корпорації?

Під час розв'язання застосовуйте такі формули:

$P/E = \text{Ринкова ціна акції} / \text{Доходи на акцію};$

$\text{Відносний } P/E = (P/E \text{ для корпорації}) / (P/E \text{ для ринку}).$

5.Контрольні запитання

1. Які основні методи аналізу фінансової звітності корпорацій вам відомі?
2. Назвіть основні групи коефіцієнтів.
3. Дайте характеристику кожній групі коефіцієнтів. Поясніть їх призначення.
4. Які спеціальні методи фінансового аналізу вам відомі?

5. У чому полягає специфіка аналізу методом Дюпона?
6. Які коефіцієнти використовують під час фінансового аналізу методом Дюпона?
7. Який метод застосовують для прогнозування можливого банкрутства?
8. Які коефіцієнти використовують під час фінансового аналізу методом Альтмана?

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

Практичне заняття з теми 11:

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Мета заняття: засвоєння методів фінансового планування, планування грошових потоків, вивчення джерел фінансування розвитку корпорації.

1.Тестові завдання:

1. Бухгалт ерський баланс характ еризуює ст ан дж ерел грошових кошт ів і їхнє використ ання:

- а) за кілька років;
- б) на встановлену законом дату складання балансу;
- в) за звітний період;
- г) за попередній період.

2. Фундамент альна основа балансових звіт ів полягає в рівност і:

- а) зобов'язань сумі власного капіталу й активів;
- б) власного капіталу сумі активів і зобов'язань;
- в) активів сумі власного капіталу і зобов'язань;
- г) власного капіталу сумі резервів й активів; д) немає вірної відповіді.

3. Де в балансі підприємст ва відображ аєт ься варт іст ь майна, що пере-буває в його розпорядж енні:

- а) у підсумку активу балансу;
- б) за статтею «статутний фонд»;
- в) як сума коштів за розділом «власний капітал».

4. Додат ковий вкладений капіт ал т а інший додат ковий капіт ал мож на використ оуват и за т акими основними напрямми:

- 1) на покриття балансових збитків за умови, що на ці цілі використані всі інші джерела;
- 2) на збільшення статутного капіталу, якщо корпорація має непокриті

збитки;

3) на покриття різниці між фактичною собівартістю вилученого капіталу, який анулюється, та його номіналом;

4) на розподіл з метою виплати дивідендів у грошовій формі;

5) на розрахунки з кредиторами по довгострокових зобов'язаннях.

5. Основна мета політики корпорації в галузі структури капіталу полягає в досягненні оптимальності і:

1) за найвищої вартості капіталу досягти максимізації дивідендних виплат, забезпечуючи ліквідність;

2) за найвищої капіталізованої вартості корпорації мінімізувати питому вагу позичкового капіталу;

3) за найнижчої вартості капіталу досягти стабілізації дивідендів і доходів, підтримуючи ліквідність на високому рівні.

6. Фактор, який постійно мають враховувати менеджери корпорації під час розгляду питань ліквідності і:

1) зростання короткострокового боргу в структурі заборгованості;

2) зменшення довгострокових боргових зобов'язань;

3) підвищення вартості капіталу за рахунок додаткової емісії.

2.Глосарій

А. Фінансовий план—

В. Фінансова стратегія —

С. Джерела фінансування —

3.Кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

5. Плани, в яких розробляється два й більше варіантів ситуації .

6. Економічний процес взаємодії і боротьби товаровиробників за найвигідніші умови виробництва і збуту товарів, за отримання найбільших прибутків. Водночас — механізм стихійного регулювання виробництва в умовах вільних ринкових відносин.

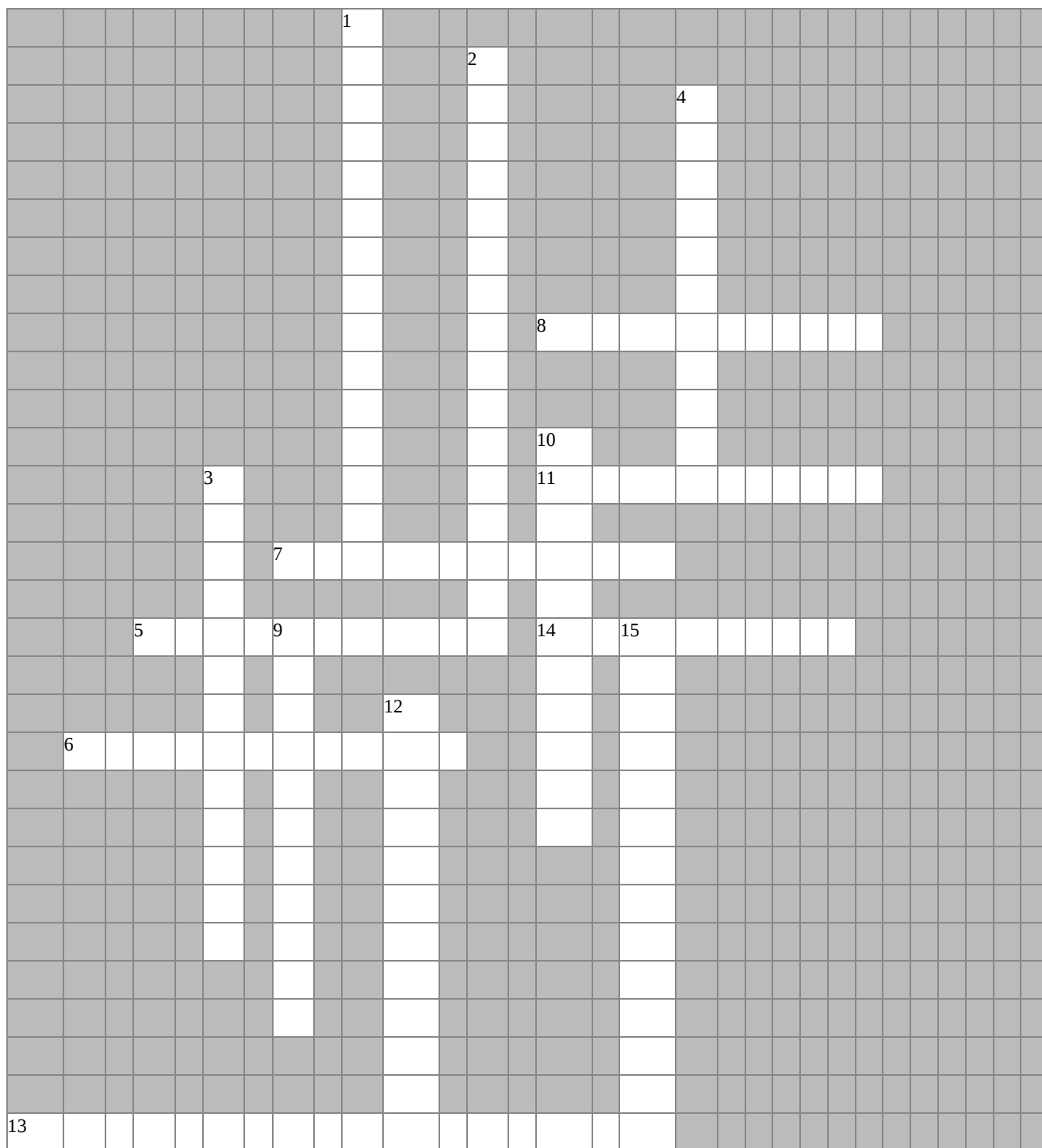
7. Різновид управлінських процесів згідно французької школи управління

8. Комплексна система управління підприємством, спрямована на координацію взаємодії систем менеджменту й контролю їхньої ефективності.

11. Результат системи планування, що відображається в планах і звітах у вигляді певних знань та досвіду.

13. Здатність суб'єкта економічної діяльності погашати свої довготермінові зобов'язання.

14. загальний, недеталізований план певної діяльності, який охоплює тривалий період, спосіб досягнення складної мети.

ПО ВЕРТИКАЛІ:

1. Показник ефективності використання капіталу, який визначається відношенням обсягу виробленої за певний час продукції у грошовому вираженні до вартості основних засобів.
2. План, що є оперативним або поточним плануванням на 1 рік.
3. Процес передбачення майбутнього стану предмета чи явища на основі аналізу його минулого і сучасного, систематично оцінювана інформація про

якісні й кількісні характеристики розвитку обраного предмета чи явища в перспективі.

4. Процес, у якому індивід чи організація, нездатна розрахуватися із кредиторами.

9. Метод, що використовує факторний аналіз функціональних зв'язків між різними елементами виробництва.

10. Документ, який містить систему ув'язаних в часі та в просторі та узгоджених з метою і ресурсами заходів та дій, спрямованих на отримання максимального прибутку внаслідок реалізації підприємницького проекту.

12. Самостійний суб'єкт господарювання, який має права юридичної особи і здійснює свою діяльність.

15. Це відносний показник, тобто рівень прибутковості, що вимірюється у відсотках.

4. Задачі

Задача 1.

Складіть прогнозні фінансові документи корпорації «Даймлер Бенц» (або іншої корпорації, баланси див. у додатках). Виходьте з того, що на 1996 р. передбачалося чисте зростання обсягів продажу на 2000 ф. ст.

Задача 2.

Складіть прогнозний фінансовий документ «Звіт про рух грошових потоків» («Зміна фінансової позиції») за умови, що продаж зростає на 10 %. Фінансова політика корпорації, спрямована на підтримку структури капіталу, залишається незмінною (див. додатки).

5. Контрольні запитання

1. Визначте мету здійснення виробничої та фінансової діяльності корпорації.
2. Охарактеризуйте систему планування діяльності зарубіжної корпорації.
3. Перелічіть складові фінансового плану корпорації.
4. Визначте сутність категорії «касовий бюджет».
5. Як використовується прогноз продажу під час фінансового планування?
6. Назвіть основні методи складання прогнозних фінансових документів.

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

Частина 2.

Самостійна робота

2.1. Організація самостійної роботи

Систематична та ефективна самостійна робота студентів є невід’ємною складовою успішного засвоєння навчальної дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій».

Для *студентів денної форми навчання* самостійна робота реалізується з метою отримання додаткових балів і полягає в підготовці до аудиторних занять (опрацювання конспекту лекції, аналіз навчальної літератури та нормативної бази, підготовка повідомлень та рефератів).

Для *студентів денної дистанційної форм навчання*, які мають індивідуальний графік та *студентів заочної дистанційної форми навчання*, які бажають мати право на вільне відвідування аудиторних занять, самостійна робота реалізується **в обов’язковому порядку**, з метою встановлення рівня самостійного засвоєння навчального матеріалу дисципліни з подальшою оцінкою в балах, у формі:

– підготовки реферативних доповідей – *1 доповіді (Реферат виконується на комп’ютері. Обсяг – не більше 20 сторінок формату А4. Номер теми реферату співпадає з номером студента в журналі обліку групи);*

– розв’язання задач з переліку тих, які виконують студенти під час аудиторної роботи – *2 задачі по кожній із запропонованих тем;*

– надання відповідей до тестових завдань – *5 тестових завдань на вибір студента із запропонованого переліку по кожній темі (тестові завдання наведені в кожній з тем аудиторних практичних занять).*

2.2. Перелік завдань для самостійної роботи

ТЕМА 2. КОРПОРАЦІЯ ЯК СУБ’ЄКТ ПРАВА

Зміст заняття до теми 2: дослідження ознак корпорації як суб’єкта права.

1. Питання самостійного дослідження

1. Захист прав акціонерів і кредиторів.
2. Господарські угоди корпорацій.
3. Неплатоспроможність і банкрутство.

2. Підготовка реферату

1. Романо-германська система діяльності корпорації.
2. Англосаксонська система загального права.

3. Зарубіжний досвід функціонування корпорацій.

3. Питання для самоконтролю

1. Поясніть, з яких причин з розвитком ринкових відносин вводяться закони про акціонерні товариства.

2. Назвіть джерела правового регулювання в романо-германському або континентальному праві та в англосаксонському або в системі загального права.

3. Як розвивалося законодавство про корпорації (компанії) у Великобританії, США?

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

ТЕМА 3. ВАРТІСТЬ КАПІТАЛУ КОРПОРАЦІЇ

Зміст заняття до теми 3: дослідження вартості капіталу корпорації як суб'єкта права.

Завдання:

1. Питання самостійного дослідження

1. Корпоративні фінансові інструменти на фінансовому ринку.
2. Оцінювання звичайної акції з нерівномірним зростанням дивідендів.
3. Оцінювання акцій за допомогою коефіцієнта Р/Е.

2. Підготовка реферату

1. Групи підприємств у офшорних зонах.
2. Види корпорацій, порядок їх утворення і реєстрації
3. Вартість капіталу корпорації.

3. Питання для самоконтролю

1. Як ви розумієте вислів «приведена вартість» (сьогоднішня вартість)?
2. Розкрийте економічну природу коефіцієнта дисконтування.
3. Чим відрізняється приведена вартість від нетто-приведеної вартості?

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

ТЕМА 4. СТРУКТУРА КАПІТАЛУ КОРПОРАЦІЇ

Зміст заняття до теми: 4 дослідження структури капіталу корпорації як суб'єкта права.

1. Питання самостійного дослідження

1. Концепція Мертона Міллера про податки і борги.
2. Теорія Г. Дональдсона про ієрархію фінансових джерел.
3. Теорія асиметричної інформації.

2. Підготовка реферату

1. Вартість капіталу та фінанси корпорації.
2. Дивідендна політика і курс акцій корпорації.
3. Вимірювання спільного впливу операційного і фінансового левериджу.

3. Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення категорії «структура капіталу».
2. Які західні теорії структури капіталу вам відомі?
3. Які дискусійні проблеми обговорюються в західній літературі щодо проблем структури капіталу?

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

ТЕМА 5. БЮДЖЕТУВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ

Зміст заняття до теми 5: визначення сутності та методів бюджетування капітальних вкладень.

Завдання:

1. Питання самостійного дослідження

1. Фінансування інвестиційних проектів.
2. Аналіз сценаріїв виконання проекту.
3. Методи визначення оцінки проекту.

2. Підготовка реферату

1. Аналіз чутливості як метод визначення ризикованості проекту.
2. Модель Монте-Карло — поглиблений аналіз чутливості та «дерево рішень».
3. Визначення періоду окупності проекту.

3. Питання для самоконтролю

7. Як ви розумієте категорію «бюджетування капітальних вкладень» з теоретичної та прагматичної точок зору?
8. Назвіть основні методи економічного обґрунтування вибору проекту.
9. Наведіть формулу для визначення періоду окупності інвестицій, дайте її економічне обґрунтування.

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

ТЕМА 6. ОБОРОТНИЙ КАПІТАЛ КОРПОРАЦІЇ

Зміст заняття до теми 6: досягнення понять моделей управління оборотним капіталом корпорації.

1. Питання самостійного дослідження

1. Ефективність оборотного капіталу.
2. Управління грошовими коштами і портфелем цінних паперів.
3. Моделі управління грошовими коштами.

2. Підготовка реферату

1. Кредитна політика корпорації.
2. Касовий (грошовий) бюджет корпорації.
3. Групи коефіцієнтів управління оборотним капіталом.

3. Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення понять «оборотний капітал» і «нетто-оборотний капітал».
2. Назвіть основні статті поточних активів та поточних пасивів.
3. Чому для управління оборотним капіталом необхідно приймати рішення як щодо поточних активів, так і щодо поточних пасивів?

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

ТЕМА 7. КОРПОРАЦІЯ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

Зміст заняття до теми 7: визначення завдань та порядку управління капіталом на фінансовому ринку.

1. Питання самостійного дослідження

1. Сутність цінних паперів та їхні функції.
2. Заощадження та інвестиції.
3. Регулювання ринку капіталів.

2. Підготовка реферату

1. Ринок акцій у США (або іншій країні з розвинутою ринковою економікою).
2. Ринок облігацій у США (або іншій країні з розвинутою ринковою економікою).
3. Фінансовий ринок як основа економічного розвитку корпорацій.

3. Питання для самоконтролю

1. Назвіть фінансові інструменти, які може емітувати корпорація.
2. Роль фінансового ринку в злиттях та поглинаннях.
3. Як ви розумієте синергійний ефект?

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

ТЕМА 8. РУХ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ КОРПОРАЦІЇ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

Зміст заняття до теми 8: визначення особливостей оподаткування корпорації.

1. Питання самостійного дослідження

1. Корпорація як платник податків.
2. Вплив податкової політики на рух грошових потоків корпорації.
3. Податкові пільги і податкові кредити корпорації.

2. Підготовка реферату

1. Транснаціональні корпорації і податкова політика.
2. Міжнародні конвенції щодо запобігання подвійному оподаткуванню
3. Вплив податкової політики на рух грошових потоків корпорації.

3. Питання для самоконтролю

1. Які податки сплачує корпорація?
2. Чим пояснюється низька питома вага податків на прибуток корпорацій у загальних податкових надходженнях держав-членів ОЕСР?
3. Назвіть основні напрями регулювання економіки з допомогою податків.

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

ТЕМА 9. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ КОРПОРАЦІЙ

Зміст заняття до теми 9: дослідження особливостей складання фінансової звітності корпорації.

1. Питання самостійного дослідження

1. Значення фінансової звітності.
2. Зобов'язання корпорації.
3. Фінансові грошові потоки.

2. Підготовка реферату

1. Рахунок прибутків та збитків.
2. Складання балансу, його використання.
3. Види фінансової звітності корпорації.

3. Питання для самоконтролю

1. Які документи фінансової звітності корпорацій ви знаєте?
2. Назвіть особливості фінансової звітності корпорацій.
3. Назвіть основні статті активів і пасивів балансу.

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

ТЕМА 10. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ КОРПОРАЦІЙ

Зміст заняття до теми 10: дослідження особливостей здійснення аналізу фінансової звітності корпорації.

1. Питання самостійного дослідження

1. Методи аналізу фінансової звітності.
2. Аналіз фінансової звітності методом коефіцієнтів.
3. Показники ринкової вартості акцій.

2. Підготовка реферату

1. Оцінка фінансових показників корпорації.
2. Первинні та вторинні фінансові коефіцієнти.
3. Аналіз фінансової звітності корпорації.

3. Питання для самоконтролю

1. Які основні методи аналізу фінансової звітності корпорацій вам відомі?
2. Назвіть основні групи коефіцієнтів.
3. Дайте характеристику кожній групі коефіцієнтів. Поясніть їх призначення.

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

ТЕМА 11. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Зміст заняття до теми 11: досягнення вміння здійснення фінансового планування.

1. Питання самостійного дослідження

1. Концепції фінансової стратегії.
2. Загальна характеристика п'ятирічного фінансового плану.
3. Прогноз продажу.

2. Підготовка реферату

2. Методи складання фінансових звітів proforma.
3. Proforma звіт про зміни фінансової позиції.
4. Регресивний аналіз для визначення майбутніх грошових потоків.

3. Питання для самоконтролю

1. З якою метою корпорація здійснює планування своєї виробничої та фінансової діяльності?
2. Які плани складають фінансисти корпорації?
3. Які документи належать до фінансового плану?

Список рекомендованої літератури

[Основна: 6-8; 12. Допоміжна: 19; 22]

2.3. Індивідуальні завдання (контрольна робота)

Зміст контрольної роботи

Контрольна робота повинна містити відповіді на теоретичні питання та перелік використаних при написанні літературних джерел та нормативно-правових актів. При висвітленні теоретичного питання необхідно скористатись матеріалом підручників, інших наукових джерел, а також нормативно-правових актів. Проте відповіді на теоретичне питання не повинні дослівно повторювати матеріал підручників або інших навчально-методичних видань. Відповідь на теоретичне питання має бути стислою, але повною і вичерпною. Рекомендується наводити ілюстративні приклади з вітчизняної та зарубіжної практики.

Загальні вимоги до виконання контрольної роботи

Контрольна робота, як важлива форма навчального процесу, повинна сприяти самостійному узагальненню та письмовому викладенню основного матеріалу даного курсу. Контрольна робота виступає засобом самостійного надбання і поглиблення знань студента, а також формою самоконтролю і контролю навчання студента з боку кафедри.

Контрольна робота з дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій» показує наскільки глибоко студент засвоїв курс, як він уміє самостійно вивчати питання в рамках обраної теми.

При написанні контрольної роботи не можна обмежуватись лише матеріалом підручників. Необхідно ознайомитись із законодавчими і нормативними актами з обраної теми, підібрати наукову літературу та ознайомитись із публікаціями в періодичних виданнях. Робота повинна бути виконана самостійно, без копіювання тексту підручника або посібника, інструкцій та інших нормативних матеріалів.

Обсяг та оформлення контрольної роботи

Виконується контрольна робота на аркушах формату А 4 із дотриманням таких розмірів полів: зліва – 30 мм, справа – 10 мм, знизу – 20 мм, зверху – 20 мм. Виконується контрольна робота машинописним способом (інтервал – 1,5; розмір шрифту – 14 пт.). Дозволяється виконання контрольної роботи від руки розбірливим почерком без довільних скорочень, чорнилами або кульковою ручкою одного кольору. На титульному аркуші вказуються назви міністерства, вищого навчального закладу, кафедри та контрольної роботи, прізвище, ім'я та по батькові студента, факультет, курс, група, номер залікової книжки, номер

варіанту, прізвище, ім'я та по батькові керівника контрольної роботи, його вчений ступінь і посада (Додаток А).

За текстом слід давати посилання на літературні джерела, які наводяться у списку літератури, в квадратних дужках, наприклад [5, с. 45]. В кінці роботи наводиться список використаних джерел, ставиться дата завершення роботи та особистий підпис.

Обсяг теоретичної частини контрольної роботи повинен забезпечити повну відповідь на теоретичні питання і залежить від їх характеру.

Вибір варіанта контрольної роботи

Теми контрольних робіт обираються згідно останньої цифри номера залікової книжки та передостанньої цифри номера залікової книжки за таблицею, наведеною в цих методичних вказівках, і узгоджуються з викладачем.

Таблиця вибору варіанту контрольної роботи

		<i>Остання цифра номера залікової книжки</i>									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Передостання цифра номера залікової книжки	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	1	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
	4	41	42	43	1	2	3	4	5	6	7
	5	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	6	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
	7	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
	8	38	39	40	41	42	43	1	2	3	4
	9	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Перевірка та захист контрольної роботи

Завершену контрольну роботу студенти подають на кафедру згідно встановленим терміном (до початку екзаменаційної сесії). Контрольна робота перевіряється викладачем кафедри.

Роботи, які не відповідають установленим вимогам, повертаються на доопрацювання. Після допуску роботи до захисту студент повинен її захистити, і це є умовою для допуску до підсумкового контролю знань.

Шкала оцінювання: КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КР

Контрольна робота включає два теоретичних питання та задачу.

Теоретичні завдання дозволяють визначити рівень теоретичної обізнаності студента з курсу. Професійно-орієнтоване завдання дозволяє визначити

сформованість умінь вирішувати типові практичні завдання з курсу (аналізувати та інтерпретувати результати дослідження).

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь студентів
Теоретичні питання	0-3 балів	Несвідоме, механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами; судження необґрунтовані; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь містить стилістичні та граматичні помилки.
	4-6 балів	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь стилістично правильна, містить незначні граматичні помилки.
	7-10 бали	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, дещо порушено послідовність викладу. Відповідь стилістично та граматично правильна
	11-15 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить власні приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
Максимальна кількість балів 15 балів		
Практичне завдання	15-12 балів	Кількісна обробка результатів виконана правильно та за усіма показниками. Аналіз детальний та послідовний. Зроблено інтерпретацію результатів. Інтерпретація містить узагальнену характеристику досліджуваного явища, описуються можливі причини такого результату, зазначаються типологічні особливості. Робота написана стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів.
	11-8 балів	Кількісна обробка результатів виконана правильно та за усіма показниками. Інтерпретація містить узагальнену характеристику досліджуваного явища. Зроблено якісний аналіз усіх показників.
	7-4 бали	Кількісна обробка результатів виконана правильно та за усіма показниками. Якісний аналіз показників поверховий. Зроблено інтерпретацію результатів. У роботі є незначні стилістичні та граматичні помилки.
	3-0 балів	Є помилки у кількісному аналізі результатів дослідження.
Максимальна кількість балів 15 балів		
Всього 30 балів		

Завдання контрольної роботи

Варіант 1

1. Предмет дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій».
2. Управління дебіторською заборгованістю корпорації.
3. Складіть прогностичні фінансові документи корпорації «Даймлер Бенц» (або іншої корпорації, баланси див. у додатках). Виходьте з того, що на передбачалося чисте зростання обсягів продажу на 2000 ф. ст.

Варіант 2

1. Функції фінансів корпорації.
2. Управління грошовими коштами і портфелем цінних паперів корпорації.
3. Складіть прогнозний фінансовий документ «Звіт про рух грошових потоків» («Зміна фінансової позиції») за умови, що продаж зросте на 10 %. Фінансова політика корпорації, спрямована на підтримку структури капіталу, залишається незмінною (див. додатки).

Варіант 3

1. Фінансове навколишнє середовище.
2. Оцінка політики корпорацій з формування і використання оборотного капіталу.
3. Інвестиційну компанію цікавить корпорація «Джекоб енд К^о», тому вона доручила своєму відділу з роботи з цінними паперами скласти баланс цієї корпорації. Було одержано таку інформацію:
 - 1) за минулий рік продаж корпорації становив 1 200 000 дол. (усе в кредит);
 - 2) оборотність активів — 2,4 р.;
 - 3) грошові кошти до активів — 1,0 %;
 - 4) оборотність дебіторської заборгованості — 8 років;
 - 5) оборотність товарно-матеріальних запасів — 10 років;
 - 6) коефіцієнт поточної ліквідності — 2;
 - 7) борг до загальної суми активів — 62,0 %.На підставі цієї інформації складіть баланс:

Активи	Пасиви й оплачений капітал
Кошти	Поточні пасиви
Дебітори	Довгострокові пасиви
Товарно-матеріальні запаси	Усього, пасиви
Основні фонди	Оплачений капітал
Усього, активи	Усього, пасиви й оплачений капітал

Варіант 4

1. Управління фінансами корпорації.
2. Оподаткування корпорації.
3. Ви — менеджер з фінансового ринку. Вам необхідно прийняти рішення з приводу купівлі комерційних паперів однієї з двох компаній, дані щодо яких наведено нижче.

Показники	Компанія А	Компанія Б
Грошові кошти	143,3	351,2
Дебітори	1598,7	1591,3
ТМЗ	253,5	159,3

Облігації до погашення	227,4	178,3
Кредитори	1244,0	1237,9
Нараховані невикладені суми (див. податки, заробітна плата)	595,7	443,1
Продаж	9012,1	8436,7
Продаж у кредит	85 %	75 %
Вартість проданих товарів	1602,7	1437,3
Проценти сплачені	412,9	463,6
Лізингові платежі	124,9	117,5
Дивіденди, виплачені за привілейованими акціями	13,5	45,7

Для розв'язання ситуації необхідно визначити такі коефіцієнти:

- 1) ліквідності;
- 2) використання активів;
- 3) кратності покриття процентних платежів прибутком;
- 4) покриття всіх фінансових платежів (включаючи лізингові платежі).

Яка з компаній має кращу коротку позицію? Комерційні папери якої компанії варто купувати?

Варіант 5

1. Оборот капіталу корпорації.
 2. Форми фінансової звітності корпорації.
 3. Компанія має такі показники, млн. дол.:
 - Грошові кошти і ринкові цінні папери – 100;
 - Основні засоби — 283,5;
 - Продаж — 1000;
 - Чистий прибуток – 50,0;
 - Коефіцієнт швидкої ліквідності – 2,0;
 - Коефіцієнт поточної ліквідності – 3,0;
 - Період інкасації дебіторської заборгованості – 40 днів;
 - Коефіцієнт прибутковості акціонерного (оплаченого) капіталу – 12 %;
- Компанія не випускала привілейованих акцій.
- Визначте статті балансу:
- а) рахунок дебіторів;
 - б) поточні пасиви;
 - в) поточні активи;
 - г) усього активів;
 - д) оплачений капітал за звичайними акціями;
 - е) коефіцієнт прибутковості активів.

Варіант 6

1. Рух фондів корпорації.
2. Оцінка корпоративних цінних паперів.
3. Складіть баланс корпорації виходячи з такої інформації:

Активи		Пасиви і сплачений капітал	
Грошові кошти		Кредитори	
Дебітори		Звичайні акції	50 000
Товарно-матеріальні запаси		Нерозподілений прибуток	
Основні фонди	40 000	Усього, пасиви і сплачений капітал	100 000
Усього активи			

Коефіцієнти:

- 1) швидкої ліквідності – 1,2;
- 1) період одержання засобів за рахунками дебіторів – 45 днів;
- 2) борг до активів – 0,3;
- 3) оборотність активів – 2;
- 4) увесь продаж у кредит.

Варіант 7

1. Розвиток законодавства про корпорації.
2. Теорії структури капіталу корпорації.
3. У компанії N такі показники: прибуток на акцію — 4 дол. в рік, дивіденди — 2 дол. в рік, бухгалтерська вартість акції наприкінці року — 40 дол. Загальна сума нерозподіленого прибутку зросла до кінця року на 12 млн. дол. Компанія не випускала привілейовані акції і нові звичайні акції протягом року. На кінець року борг компанії становить 120 млн. дол. Визначте коефіцієнт боргу на кінець року.

Варіант 8

1. Основні ознаки акціонерного товариства, визначені в законах.
2. Альтернативні теорії структури капіталу корпорації.
3. Проаналізуйте фінансовий стан 3-х підприємств за допомогою методу Дюпона. Які висновки можна зробити про їх відносну фінансову характеристику та економічну активність?

Корпорації	Роки	Продаж, тис. дол.	Чистий прибуток, тис. дол.	Активи, тис. дол.
А	1-й	944 768	688 707	613 636
	2-й	720 363	5520	506 713
	3-й	606 964	44 102	453 561

В	1-й	533 208	42 595	334 068
	2-й	454 490	31 552	302 155
	3-й	413 144	41 508	277 562
С	1-й	3 414 798	389 089	4 229 638
	2-й	3 062 822	342 640	3 727 307
	3-й	2 770 000	301 000	3 263 000

Варіант 9

1. Види корпорацій, порядок їх утворення і реєстрації.
2. Структура капіталу і ризик корпорації.
3. Дано інформацію про ціни та доходи на акції шести американських компаній.

Корпорація	20xx р.			20xx р.		
	Ціна, дол.		Дохід на акцію	Ціна, дол.		Дохід на акцію
	найвища	най-нижча		найвища	най-нижча	
Крайслер	33,75	20,87	19,22	7,62	3,12	6,5
Дженерал моторз	42,5	33	14,22	58	33,87	1,07
Хьюлетт-Паккард	45,5	37,12	2,59	53,87	38,36	1,24
ІВМ	128,5	99	10,74	71,5	48,36	6,09
Сойо	50,5	40	6,14	72,75	36,12	7,92
Шеврон	40,25	30	4,48	51,75	35,12	6,96

Визначте:

3) коефіцієнт Р/Е (ціна/доходи) для кожної корпорації та відносні Р/Е за два роки;

4) чим зумовлюються зміни в коефіцієнтах: впливом загальних умов розвитку економіки чи специфічними умовами розвитку корпорації?

Під час розв'язання застосовуйте такі формули:

$P/E = \text{Ринкова ціна акції} / \text{Доходи на акцію};$

$\text{Відносний } P/E = (P/E \text{ для корпорації}) / (P/E \text{ для ринку}).$

Варіант 10

1. Групи підприємств у офшорних зонах.
2. Вимірювання структури капіталу корпорації.
3. На підставі фінансової звітності корпорації, баланси яких див. у додатках застосовуючи модель Альтмана, визначте можливість банкрутства корпорації.

Варіант 11

1. Управління корпорацією.
2. Сутність оборотного (працюючого) капіталу корпорації.

3. На підставі фінансової звітності корпорацій, баланси яких див. у додатках, визначте коефіцієнти ліквідності, оборотності активів, пасивів, прибутковості, ринкової вартості акцій. Спираючись на знайдені вами коефіцієнти, підготуйте звіт про фінансовий стан корпорації.

Варіант 12

1. Захист прав акціонерів і кредиторів корпорації.
2. Управління грошовими коштами і портфелем цінних паперів корпорації.
3. Дано поквартальну інформацію про поточні активи і пасиви корпорації
- N. Продаж корпорація здійснює на 85 % у кредит.

Статті активів і пасивів	Квартали (тис. дол.)			
	I	II	III	IV
Грошові кошти	44	10	135	750
Дебіторська заборгованість	10	125	975	25
ТМЗ	75	675	225	15
Поточні пасиви	252	175	100	75
Продаж	105	250	1000	75
Витрати за проданими товарами	25	45	575	15

Визначте коефіцієнти поквартально:

- 1) оборотності дебіторської заборгованості;
- 2) період інкасації;
- 3) поточної ліквідності і «швидкої» ліквідності;
- 4) оборотності ТМЗ.

Як ви вважаєте, чи будуть кредитори корпорації занепокоєні коливаннями коефіцієнтів?

Варіант 13

1. Господарські угоди корпорацій.
2. Моделі управління грошовими коштами корпорації.
3. Компанія N має такі фінансові показники:
 - дохід на 1 акцію — 6 дол.;
 - дивіденд на 1 акцію — 2 дол.;
 - бухгалтерська вартість акції в кінці року — 40 дол.;
 - приріст нерозподіленого прибутку в кінці року — 12 млн. дол.;
 - пасиви на кінець року — 140 млн. дол.;
 - компанія нових акцій протягом року не випускала.

Визначте коефіцієнт боргу, проаналізуйте, як фінансові менеджери корпорації плануватимуть політику у сфері пасивів.

Варіант 14

1. Законодавство про неплатоспроможність і банкрутство корпорації.
2. Управління дебіторською заборгованістю корпорації.
3. На підставі зведених даних за фінансовою звітністю певної корпорації за окремі роки складіть аналітичну доповідну записку про динаміку фінансового стану корпорації: 1) з погляду акціонерів; 2) з погляду кредиторів.

Варіант 15

1. Фінансовий ринок як основа економічного розвитку корпорацій.
2. Управління товарно-матеріальними запасами корпорації.
3. Щодо корпорації N є така інформація:

1. Джерела і використання фондів, тис. дол.:

Джерела:

Нетто-прибуток — 450

Амортизація — 95

Продаж звичайних акцій — 10

Використання:

Дивіденди — 15

Основні фонди — 320

Погашення облігацій — 45

2. Зміни в працюючому капіталі, тис. дол.:

Грошові кошти +22

Інвестиції в цінні папери +10

Дебіторська заборгованість +180

ТМЗ +45

Кредиторська заборгованість +25

Нараховані суми +47

Податки до виплати +10

Приріст у працюючому капіталі +175

4. Баланс на початок року, тис. дол.:

Активи	Пасиви й оплачений капітал
Грошові кошти — 100	Облігації — 125
Інвестиції в цінні папери — 14	Кредитори — 10
Дебітори — 88	Нараховані суми — 24
ТМЗ — 144	Податки до виплати — 5
Основні фонди — 675	Довгостроковий борг — 185
Амортизація — 45	Звичайні акції — 425
	Нерозподілений прибуток — 202

Завдання. На підставі наведених даних складіть баланс за поточний рік.

Варіант 16

1. Заощадження та інвестиції корпорації.
2. Оцінка політики корпорацій з формування і використання оборотного капіталу.

3. Інформація щодо великого універсального магазину:

- продаж — 40 000 дол.;
- коефіцієнт валового прибутку — 40 %;
- товарно-матеріальні запаси на початок року — 7000 дол.;
- коефіцієнт оборотності товарно-матеріальних запасів — 4,0;
- період одержання засобів за рахунками дебіторів — 73 дні;
- коефіцієнт оборотності активів — 1,0;
- коефіцієнт кратності покриття процентів прибутком — 8,0;
- податкова ставка — 50 %.

Поточні активи складаються із грошових коштів (20 000), дебіторів і товарно-матеріальних запасів. Поточні пасиви — 15 000. Увесь продаж у кредит.

Завдання:

- 1) обчисліть два коефіцієнти ліквідності;
- 2) складіть звіт про прибуток.

1. Продаж:

продаж за готівку _____

продаж у кредит _____

Усього продажу _____

2. Вартість проданих товарів:

товарно-матеріальні запаси на початок року _____

плюс купівля товарів _____

мінус товарно-матеріальні запаси на кінець року _____

вартість продажу _____

3. Валовий прибуток _____

мінус проценти сплачені _____

4. Прибуток до сплати податків _____

мінус податки _____

5. Чистий прибуток _____

Варіант 17

1. Регулювання ринку капіталів.
2. Рух грошових потоків корпорації.
3. Ви бачите баланс компанії на початок і кінець року. Компанія N придбала торік нові головні фонди на 150 млн дол., змінила умови амортизації, у результаті

чого сума амортизації зросла на 30 млн дол. Прибуток після сплати становить 76 млн дол., дивіденди сплачено на 20 млн дол.

1. Заповніть стовпці «Джерела» і «Використання».
2. Складіть форму «Зміна фінансової позиції».

БАЛАНС КОМПАНІЇ, млн. дол.

Стаття	На початок року	На кінець року	Зміни	
			Джерела	Викорис- тання
Грошові кошти	30	14		
Ринкові цінні папери	22	0		
Дебітори (нетто)	44	60		
Товарно-матеріальні запаси	106	150		
Усього поточні активи	202	224		
Основні фонди за початковою вартістю	150	300		
Мінус амортизація	(52)	(82)		
Нетто-основні фонди	98	218		
Усього активи	300	472		
Кредитори	30	36		
Облігації до погашення	30	6		
Інші поточні пасиви	14	30		
Довгостроковий борг	16	52		
Звичайні акції	76	128		
Нерозподілений прибуток	134	190		
Усього пасиви і сплачений капітал	300	472		

Варіант 18

1. Міжнародне регулювання фінансового ринку.
 2. Форми фінансової звітності корпорації.
 3. Компанія «Моне» планує купити нове обладнання вартістю 100 000 грош. од., яке б дозволило одержувати економію робочої сили, сировини та матеріалів у розмірі 30 000 грош. од. протягом 5 років. Тривалість функціонування обладнання 5 років, після чого залишкова вартість дорівнюватиме 0. Вартість капіталу підприємства — 12 %. Ставка оподаткування — 42 %.
- Визначіть, чи варто компанії купувати нове обладнання?

Варіант 19

1. Біржовий ринок акцій.

2. Баланс корпорації.

3. Компанія *X* вивчає інвестиційний проект, в якому витрати становлять 1 000 000 грош. од. та який протягом 4 років має давати прибуток до обліку амортизації в розмірі 260 000 грош. од., 280 000 грош. од., 270 000 грош. од. та 250 000 грош. од. Амортизаційні нарахування мають лінійний характер. Залишкова вартість інвестицій дорівнює нулю. Ставка оподаткування — 42 %.

Розрахуйте середню норму рентабельності.

Варіант 20

1. Фондові біржі — організатори вторинного ринку акцій.

2. Звіт про прибуток корпорації.

3. Капітал компанії становить 100 000 дол., ставка амортизації — 20 %, податкова ставка — 40 %.

Визначте:

1) амортизаційні пільги для обчислення податків на 5-й рік;

2) економію (скорочення) податків після застосування пільг у 5-му році;

3) бухгалтерську вартість, або капітал, що не амортизується, наприкінці 5-го року;

4) суми амортизаційних податкових пільг (з 1-го по 5-й роки).

Варіант 21

1. Біржовий ринок облігацій

2. Звіт про рух грошових потоків корпорації.

3. 1. Фірма купила нове устаткування на 15 000 дол. і продала старе за 5000 дол. Придбане і продане устаткування належить до одного класу активів, що показує основний капітал, який не амортизується. Нарахована амортизація активів, використовувана як податкова пільга, — 20 %, податкова ставка — 40 %.

Обчисліть приріст амортизації фондів і економію в разі сплати податків, беручи до уваги кожний з перших 2-х років, що йде за покупкою (продажем).

2. Уведемо нову умову. Нове обладнання було придбане за 25 000 дол., старе продане за 5000 дол.

Визначте зміни в амортизації, що нараховується, та економію в разі сплати податків у кожний з перших двох років після укладання угод.

Варіант 22

1. Планування і фінансування інвестиційного проекту корпорації.

2. Консолідований звіт корпорації про зміну у власному капіталі.

3. Фірма сплачує федеральний і штатний прибуткові податки за загальною ставкою 48 %. Вона придбала нове обладнання на 100 000 дол., котре належить

до активів 10-го класу з максимальною ставкою амортизаційних пілг 30 %. У результаті модернізації старі машини, які купувались 4 роки тому за 75 000 дол., було продано за 20 000 дол.

Яка сума додаткової економії в разі сплати податків із застосуванням амортизаційних пілг може бути одержана з 1-го по 4-й рік у результаті проведених операцій?

2. Введемо нову умову. Припустимо, що в новому бюджетному році було введено нові правила прискореної амортизації, і нове обладнання може бути списане за 2 роки прямолінійним методом.

Визначте додаткові суми, одержані за рахунок податкових пілг кожного року (1—4 рік).

Варіант 23

1. Значення капітальних вкладень для економічного зростання корпорації.

2. Аналіз фінансової звітності корпорації.

3. Аналітик передбачає мільйонний дефіцит грошових коштів на найближчий квартал. Однак імовірність цього дефіциту грошових коштів становить лише 50 %. Згідно із прогнозом існує 20 %-на ймовірність того, що в компанії взагалі не буде дефіциту, та 30 %-на ймовірність, що для компанії знадобляться 2 млн грош. од. на короткострокове фінансування.

Компанія може одержати 90-добову незабезпечену позичку під 1 % на місяць або відкрити кредитну лінію, сплачуючи 1 % на місяць від одержаної суми з додаванням до неї обов'язкового збору в розмірі 20 тис. грош. од. За будь-якого із цих способів є обов'язковим розміщення компенсаційного залишку в розмірі 20 % для підтримання позички. Якщо тимчасово вільні кошти можна реінвестувати під 9 %, яке з цих джерел залучення коштів є дешевшим?

Варіант 24

1. Фінансова стратегія корпорації.

2. Аналіз фінансової звітності корпорації методом коефіцієнтів.

3. Магазин *X* щорічно продаватиме 200 примірників книжок певного найменування. Витрати на зберігання запасів цих книжок зросли до 2 грош. од. на одиницю на рік, тоді як витрати на замовлення залишились постійними — 2 грош. од. на замовлення.

Визначте:

1) якими є граничні витрати на зберігання для більшої кількості одиниць у замовленні;

2) в якій точці граничні витрати на зберігання дорівнюватимуть граничному зниженню витрат на замовлення;

3) яку кількість замовлень на рік має зробити магазин;

4) яким є оптимальний розмір замовлення.

Варіант 25

1. Джерела фінансування розвитку корпорації.
2. Вимірювання структури капіталу корпорації.
3. Ми можемо мати кошти, які не приносять процентів, або інвестувати ці кошти в цінні папери з процентною ставкою 8 %. Цінні папери неможливо продати в короткий термін, тому ми повинні поповнювати дефіцит грошових коштів через відкриття кредитної лінії в банку, процент за якою становитиме 10 %. Визначте, більше або менше доведеться інвестувати в цінні папери, якщо:
 - 4) ми не впевнені в майбутніх потоках грошових коштів;
 - 5) процентна ставка за банківськими позичками зростає до 11 %;
 - 6) процентна ставка за цінними паперами та процентна ставка за банківськими позичками зростатимуть однаково;
 - 7) під час перегляду прогнозу потреб у грошових коштах з'явився висновок, що вони зменшаться.

Варіант 26

1. Методи фінансового планування.
2. Фінансовий ринок як основа економічного розвитку корпорацій.
3. Компанія *X* продає товари на таких умовах: «1/30, чисті 60». Компанія *Y* купує товари на загальну суму 1000 дол.
Визначте:
 - 4) яку суму компанія *Y* може відрахувати з рахунка, якщо вона сплачує на 30-ту добу;
 - 5) якою є ефективна річна ставка процента, якщо компанія *Y* сплачує в домовлену дату, а не на 30-ту добу;
 - 6) що, на вашу думку, буде робити компанія *X* — вимагати швидкого або тривалого платежу за таких умов:
 - а) товари, що швидко псуються;
 - б) товари не підлягають швидкому перепродажу;
 - в) товари продаються високоризиковій фірмі.

Варіант 27

1. Планування грошових потоків корпорації.
2. Оцінка політики корпорацій з формування і використання оборотного капіталу.
3. Оцінка прибутковості конвеєрної системи. Корпорація з виробництва жувальної гумки експлуатує конвеєрну систему, яка забезпечує реалізацію продукції на 600 тис. дол. у рік. Операційні витрати становлять 260 тис. дол. Вартість конвеєрної системи — 900 тис. дол., вона експлуатується 6 років, її залишкова вартість 60 тис. дол. Використання цієї системи збільшило інвестиції в працюючий капітал на 100 тис. дол. Активи корпорації об'єднані в укрупнені статті

(пули), куди входить конвеєр. Амортизаційна ставка дорівнює 20 %, податкова ставка 40 %. Вартість капіталу — 12 %.

Визначте:

- 1) нетто-сьогоднішню вартість;
- 2) індекс прибутковості.

Варіант 28

1. Вимірювання структури капіталу корпорації.

2. Розвиток законодавства про корпорації.

3. Аналіз нового інвестиційного проекту. Корпорація з обробки деревини вирішує питання про випуск нової продукції, який потребуватиме додаткових інвестицій у 10 млн. дол. на купівлю землі, 15 млн. на придбання будівель (клас 6,10 %), 20 млн. на придбання нового обладнання (клас 10,30 %). Амортизовані активи об'єднані в пули. Проект має принести корпорації 20 млн. дол. доходів і 8 млн. дол. витрат щорічно (1—5 роки). На 6-й рік землю може бути продано за 15 млн. дол., будівлі — за 10 млн., обладнання повністю амортизується. Корпорація платить податок за ставкою 46 %, очікувана ставка прибутку 12 %.

Визначте нетто-сьогоднішню вартість проекту за очікуваної ставки доходу ринку; обґрунтуйте можливість інвестицій у даний проект.

Варіант 29

1. Предмет дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій».

2. Аналіз фінансової звітності корпорації.

3. Аналіз нового інвестиційного проекту. Корпорація А вирішує питання про придбання високопродуктивної машини для заміни старої, використовуваної в даний час.

Якщо рішення буде позитивним, нову машину (ставка амортизації 20 %) може бути куплено за 130 000 дол., її встановлення обійдеться корпорації в 10 000 дол. (які будуть капіталізовані). Стару машину (амортизаційна ставка 20 %) може бути продано за 40 000 дол.

Якщо нової машини не буде придбано, то очікується, що стара діятиме 5 років, її залишкова вартість становитиме 5000 дол. Строк експлуатації нової машини лише 5 років, після чого її може бути продано за 15 000 дол. Якщо нову машину буде куплено, то очікується зростання доходів корпорації на 20 000 дол. щорічно і скорочення витрат виробництва на 5000 дол. в рік. Існуватиме потреба в збільшенні оборотного капіталу на 5000 дол. Вартість капіталу корпорації — 10 %, податкова ставка — 40 %. Припустімо, що поточних збитків не буде, зміни структури капіталу під час продажу і купівлі машин не відбудеться.

Визначте:

- 1) початкові витрати (0-й рік), поточні грошові потоки за 5 років.
- 2) нетто-сьогоднішню вартість за проектом.

3) на основі нетто-сьогоднішньої вартості визначить, чи слід робити заміну старої машини.

Варіант 30

1. Джерела фінансування розвитку корпорації.
2. Сутність оборотного (працюючого) капіталу корпорації.
3. Вибір інвестиційного проекту. Корпорація *N* має намір для розширення своїх виробничих потужностей вибрати кращий із двох взаємовиключних проєктів. Початкові витрати та інші дані наводяться нижче. Обидва проєкти розраховані на п'ятирічний термін.

Дані за грошовими потоками	Проект	
	А	Б
Початкові інвестиції	6000	100 000
Нетто-грошові потоки податкових амортизаційних пільг і податки (щорічно з 1 по 5)	33 300	52 500
Ставка амортизації, %	20	20
Ставка податку, %	40	40
Залишкова вартість у кінці 5-го року	6000	10000
Очікувана ставка прибутку, %	14	14

Визначте:

- 1) період окупності проєкту А і Б;
- 2) чисту сьогоднішню вартість за кожним проєктом;
- 3) індекс прибутковості за кожним проєктом;
- 4) який проєкт варто прийняти?

Варіант 31

1. Моделі управління грошовими коштами корпорації.
2. Оцінка корпоративних цінних паперів.
3. Вибір інвестиційного проекту. Компанії з виробництва електроніки запропоновано два інвестиційні проєкти — проєкт *X* і проєкт *Y*, кожний з яких коштує 10 000 дол. Передбачається, що ціна капіталу за проєктами однакова і становить 12 %. Очікувані грошові потоки за проєктами:

Рік	Проект X	Проект Y
0	(10 000)	(10 000)
1	6500	3500
2	3000	3500
3	3000	3500
4	1000	3500

Визначте:

1) період окупності, нетто-сьогоднішню вартість (*NPV*), внутрішню ставку прибутку (*IRR*) за проєктами *X* та *Y*;

2) який із проектів може бути прийнятий за умови, що вони незалежні?

Варіант 32

1. Оцінювання акцій корпорації.

2. Альтернативні теорії структури капіталу корпорації.

3. Президент компанії Сміт Корпорейшн наказав фінансовому відділу вивчити можливість одержання нових вигод від придбання нової землерийної машини. Початкова ціна 50 тис. дол. і 10 тис. дол. знадобиться для її встановлення. Припустімо, що за системою амортизації землерийна машина належить до третього класу. Через три роки машину можна продати за залишковою вартістю за 20 тис. дол. У разі, якщо корпорація отримає машину, знадобиться збільшити оборотний капітал на 2 тис. дол. Передбачається, що нова машина прибутків не принесе, але зберігатиме 20 тис. дол. у рік на поточних витратах виробництва (головно, за рахунок скорочення оплати праці). Корпорація сплачує податок за ставкою 40 %, вартість капіталу — 10 %.

Визначте:

1) нетто-сьогоднішню вартість машини (NPV): 1-ша дія: визначаємо грошовий потік 0 року. 2-га дія: визначаємо операційні (поточні) грошові потоки 1-го, 2-го і 3-го років. 3-тя дія: визначаємо грошові потоки наприкінці 3-го року. 4-та дія: визначаємо NPV , дисконтуємо грошові потоки за ставкою 10 %;

2. За вартості капіталу в 10 % чи вигідно купувати машину? Використовуйте ставки амортизації за третім класом за системою ACRS: 1-й рік — 33 %; 2-й рік — 45 %; 3-й рік — 15 %.

Варіант 33

1. Структура капіталу корпорації і ризик.

2. Фінансовий ринок як основа економічного розвитку корпорацій.

3. За концепцією ММ (Модільяні-Міллер), в абстрактному світі без податків питома вага боргу за ринковою вартістю у корпорації становить 0,2, акціонерного капіталу — 0,8. Ціна боргу — 10 %, ціна акціонерного капіталу — 15 %. Якщо за ринковою вартістю борг зростає до 0,5, а акціонерний капітал збережеться на рівні 0,5, то якою буде ціна боргу й акціонерного капіталу? Накресліть графік. [Ціна боргу (K_d) і вартість усього капіталу ($R_w = WACC$) — постійні за будь-якого рівня левериджу]. Ціна акціонерного капіталу зростає лінійно.

Варіант 34

1. Фондові біржі — організатори вторинного ринку акцій.

2. Баланс корпорації.

3. Корпорація ABC не має боргу, її фінансове становище таке:

- активи — 1 000 000 дол.;

- прибуток до сплати податків і процентів — 300 тис. дол.;

- ціна акціонерного капіталу K_s — 10 %;
- ціна акції P_0 — 2,5 дол.;
- випущено акцій — 400 000 шт.;
- податкова ставка — 40 %.

Фірма планує випустити облігації й одночасно викупити частину акцій. Якщо в неї з'явиться борг у 400 тис. дол., то ціна її капіталу K_s зросте до 13 %, що відбиває збільшений ризик. Облігації можуть бути продані за ціною K_d — 9 %. Фірма стабільна, розширення виробництва не передбачається. Увесь прибуток розподіляється на дивіденди, прибуток сталий.

Визначте:

- 1) середньозважену ціну капіталу за зміненої структури капіталу;
- 2) ціну акції;
- 3) коефіцієнт кратності покриття процентів прибутком.

Варіант 35

1. Аналіз фінансової звітності корпорації методом коефіцієнтів.
2. Міжнародне регулювання фінансового ринку.
3. Корпорація ABC не має боргу, її фінансове становище таке:

- активи — 600 тис.;
- прибуток до сплати податків і процентів — 100 тис.;
- ціна акціонерного капіталу K_s — 10 %;
- ціна акції P_0 — 2 дол.;
- випущено акцій — 300 000 шт.;
- податкова ставка — 40 %.

Фірма має намір випустити облігації й одночасно викупити частину акцій. Якщо в неї з'явиться борг у 200 тис. дол., то ціна її капіталу K_s зросте до 12 %, що відбиває збільшений ризик. Облігації можуть бути продані за ціною K_d — 8 %. Фірма стабільна, розширення виробництва не планує. Увесь прибуток розподіляється на дивіденди, прибуток сталий.

Визначте:

- 1) середньозважену ціну капіталу за зміненої структури капіталу;
- 2) ціну акції;
- 3) коефіцієнт кратності покриття процентів прибутком.

Варіант 36

1. Біржовий ринок облігацій.
2. Методи фінансового планування.
3. Ринкова вартість компанії N 100 млн. дол., її становлять 1 млн. акцій, що продаються за 50 дол. за кожну, і 50 млн дол. 10 %-них облігацій, що продаються за номіналом. Прибуток до сплати процентів і податків — 13,24 млн. Податкова ставка — 15 %.

Компанія N змінює структуру капіталу або через збільшення боргу до 70 млн., або через його скорочення до 30 млн.

Якщо компанія вирішує збільшити використання фінансового левериджа, вона має погасити свої старі облігації і випустити нові з 12 %-ми купонами.

Якщо компанія вирішує зменшити леверидж, вона погашає старі облігації і замінює їх новими з 8 %-ми купонами. Компанія продає або реінвестує акціонерний капітал за новою ціною рівноваги для того, щоб одержати нову структуру капіталу. Вона виплачує весь прибуток у вигляді дивідендів, тому її акціонерний капітал не зростає. Якщо компанія збільшить леверидж, її K_s дорівнюватиме 16 %, якщо зменшить — K_s буде на рівні 13 %.

Визначте:

- 1) якою є вартість оплаченого капіталу в даний час;
- 2) середньозважену ціну капіталу;
- 3) чи повинна компанія змінювати структуру капіталу;
- 4) припустімо, що податкова ставка підвищиться до 34 %, що знизило би прибуток після сплати податку і ціну акції й оплаченого капіталу. Усі інші параметри залишаються без зміни. Обчисліть нову ціну акції (на 50 млн. боргу).

Варіант 37

1. Планування грошових потоків корпорації.
2. Групи підприємств у офшорних зонах.
3. Корпорація N не має боргу, її фінансове становище таке:
 - активи — 3 000 000 дол.;
 - прибуток до сплати податків і процентів — 500 000 дол.;
 - ціна акціонерного капіталу K_s — 10 %;
 - ціна акції P_0 — 15 дол.;
 - випущено акцій — 200 000 шт.;
 - податкова ставка T — 40 %.

Фірма має намір випустити облігації й одночасно викупити частину акцій. Якщо в неї з'явиться борг у 900 тис. дол., то ціна її капіталу K_s зростає до 11 %, що відбиває збільшений ризик. Облігації можуть бути продані за ціною K_d — 7 %. Фірма є стабільною, розширення виробництва не передбачається. Увесь прибуток розподіляється на дивіденди, прибуток сталий.

Визначте:

- 1) який вплив чинить фінансовий леверидж;
- 2) ціну акції;
- 3) зміну прибутку на акцію після зміни структури капіталу;
- 4) середньозважену ціну капіталу;
- 5) коефіцієнт кратності покриття процентів прибутком.

Варіант 38

1. Оцінка корпоративних цінних паперів.
2. Види корпорацій, порядок їх утворення і реєстрації.
3. Фірма планує фінансування нової програми з розширення виробничої діяльності.

Джерелами фінансування є:

- а) довгостроковий борг — 40 %;
- б) привілейовані акції — 10 %;
- в) випуск нових звичайних акцій — 20 %;
- г) нерозподілений прибуток — 20 %;
- д) амортизація — 10 %.

Витрати, пов'язані з випуском акцій, не враховуються. Боргові інструменти будуть випущені з купонною ставкою 11 %; дивіденди за привілейованими акціями — 9 %. Поточна ціна акції — 50 дол., ціна нової випущеної акції — 45 дол. Поточний дивіденд на 1 акцію — 2,25 дол. У майбутньому на зростання дивідендів буде чинити вплив 10 %-на інфляція. Ставка корпоративного податку — 40 %.

Визначте середньозважену ціну капіталу.

Варіант 39

1. Господарські угоди корпорацій.
2. Оптимальна структура капіталу корпорації.
3. У компанії N такі показники: прибуток на акцію — 4 дол. в рік, дивіденди — 2 дол. в рік, бухгалтерська вартість акції наприкінці року — 40 дол. Загальна сума нерозподіленого прибутку зросла до кінця року на 12 млн дол. Компанія не випускала привілейовані акції і нові звичайні акції протягом року. На кінець року борг компанії становить 120 млн дол. Визначте коефіцієнт боргу на кінець року.

Варіант 40

1. Ранжирування проектів на основі економічних методів оцінки.
2. Функції фінансів корпорації.
3. Складіть прогнозний фінансовий документ «Звіт про рух грошових потоків» («Зміна фінансової позиції») за умови, що продаж зросте на 10 %. Фінансова політика корпорації, спрямована на підтримку структури капіталу, залишається незмінною (див. додатки).

Варіант 41

1. Рух фондів корпорації.
2. Консолідований звіт корпорації про зміну у власному капіталі.
3. Компанія має такі показники, млн. дол.:

- Грошові кошти і ринкові цінні папери – 150;
 - Основні засоби — 283,5;
 - Продаж — 1000;
 - Чистий прибуток – 80,0;
 - Коефіцієнт швидкої ліквідності – 2,0;
 - Коефіцієнт поточної ліквідності – 3,0;
 - Період інкасації дебіторської заборгованості – 40 днів;
 - Коефіцієнт прибутковості акціонерного (оплаченого) капіталу – 12 %;
- Компанія не випускала привілейованих акцій.

Визначте статті балансу:

- а) рахунок дебіторів;
- б) поточні пасиви;
- в) поточні активи;
- г) усього активів;
- д) оплачений капітал за звичайними акціями;
- е) коефіцієнт прибутковості активів.

Варіант 42

1. Звіт про рух грошових потоків корпорації.
2. Теорії структури капіталу корпорації.
3. Компанія N має такі фінансові показники:
 - дохід на 1 акцію — 6 дол.;
 - дивіденд на 1 акцію — 2 дол.;
 - бухгалтерська вартість акції в кінці року — 40 дол.;
 - приріст нерозподіленого прибутку в кінці року — 12 млн. дол.;
 - пасиви на кінець року — 140 млн. дол.;
 - компанія нових акцій протягом року не випускала.

Визначте коефіцієнт боргу, проаналізуйте, як фінансові менеджери корпорації плануватимуть політику у сфері пасивів.

Варіант 43

1. Вартість грошей у часі.
2. Управління дебіторською заборгованістю корпорації.
3. На підставі фінансової звітності корпорацій, баланси яких див. у додатках, визначте коефіцієнти ліквідності, оборотності активів, пасивів, прибутковості, ринкової вартості акцій. Спираючись на знайдені вами коефіцієнти, підготуйте звіт про фінансовий стан корпорації.

Приклади розв'язання задач

Задача 1.

Фірма планує фінансування нової програми з розширення виробничої діяльності через залучення фондів у таких пропорціях (розподіл відповідає поточній структурі капіталу):

- а) довгостроковий борг — 30 %;
- б) привілейовані акції — 10 %;
- в) випуск нових звичайних акцій — 20 %;
- г) нерозподілений прибуток — 20 %;
- д) амортизація — 20 %.

Витрати, пов'язані з випуском і передплатою на акції, не враховуються. Боргові інструменти будуть випущені з купонною ставкою 12%; дивіденди за привілейованими акціями — 9%. Поточна ціна акції — 50 дол., ціна нової випущеної акції — 45 дол. Поточний дивіденд на 1 акцію — 2,25 дол. У майбутньому на зростання дивідендів впливатиме 10%-на інфляція. Ставка корпоративного податку — 40 %.

Визначте середньозважену ціну капіталу фірми WACC.

Розв'язання:

1. Знаходимо питому вагу кожного із джерел у загальній сумі за мінусом амортизації, яка є результатом внутрішнього руху фондів:

- довгостроковий борг $30 / 80 = 37,5 \%$;
- привілейовані акції $10 / 80 = 12,5 \%$;
- нові звичайні акції $20 / 80 = 25 \%$;
- нерозподілений прибуток $20 / 80 = 25 \%$.

2. Передбачувана дохідність звичайної нової акції:

$$2,25 / 45 = 0,05 + 0,1 \text{ (інфляційна ставка)} = 0,15 = 15 \%$$

3. Дохідність обігової акції:

$$2,25 / 50 + 0,1 = 14,5 \%$$

4. Знаходимо зважену ціну кожного джерела, підсумовуємо та дістаємо WACC.

$$37,5 \cdot 0,12 \cdot (1 - 0,4) = 2,7 \%$$

$$12,5 \cdot 0,09 = 1,125 \%$$

$$25,0 \cdot 0,15 = 3,75 \%$$

$$25,0 \cdot 0,145 = 3,625 \%$$

Середньозважена ціна капіталу становить 11,2 %.

Задача 2

Корпорація «Бостон сайнтіфік» має такі показники:

- прибуток до сплати податків — 4 млн дол.;

- податкова ставка T — 35 %;
- борг (безстрокові облігації) — 2 млн дол.;
- процент за боргом K_d — 10 %;
- очікувана ставка доходу (ціна сплаченого капіталу) K_s — 15%;
- випущено акцій — 600 000 шт.

увесь прибуток сплачується у вигляді дивідендів.

Визначте:

- 1) Вартість акціонерного капіталу, ціну акції, ринкову вартість фірми.
- 2) Середньозважену ціну капіталу фірми.
- 3) Корпорація може збільшити борг на 8 млн, тобто має намір довести його до 10 млн, використовуючи новий борг для викупу частини акцій. Ціна боргу 12 %, ціна сплаченого капіталу зростає з 15 до 17 %. Прибуток до сплати податків і процентів залишиться на попередньому рівні. Чи змінить за цих умов корпорація структуру капіталу?
- 4) Якщо корпорація не буде рефондувати старий борг у 2 млн, якими будуть наслідки? Припустимо, що новий і старий борги мають однаковий ризик, процент за боргом 12 %, але купонна ставка на старий борг — 10 %.
- 5) Яким є коефіцієнт кратності покриття процентів прибутком за початкових умов і за наступних?

Розв'язання:

1. Визначаємо вартість акціонерного капіталу за формулою

$$S = \frac{\text{Чистий прибуток}}{K_s}.$$

Для обчислення чистого прибутку використовуємо формулу:

Чистий прибуток = (Прибуток до сплати податків і процентів – $K_d D$) $(1 - T)$;

$$S = \frac{[4\,000\,000 - 0,1(2\,000\,000)](0,65)}{0,15} = 16\,466\,667.$$

2. Визначаємо ціну акції:

$$P_0 = \frac{S}{N} = 16\,466\,667 / 600\,000 = 27,44 \text{ дол.}$$

3. Визначаємо вартість капіталу:

$$V = D + S = 2\,000\,000 + 16\,466\,667 = 18\,466\,667 \text{ дол.}$$

4. Визначаємо середньозважену ціну капіталу до збільшення суми боргу:

$$WACC = \left(\frac{D}{V}\right)(K_d)(1-T) + \left(\frac{S}{V}\right)K_s = \frac{2\,000\,000}{18\,466\,667}(0,1)(0,65) + \frac{16\,466\,667}{18\,466\,667}(0,15) = 20,4\%.$$

Потрібно зрозуміти, що середньозважена ціна капіталу складається з двох частин: ціни боргу та ціни акціонерного капіталу. Ціна боргу завжди нижча за ціну акціонерного капіталу, оскільки проценти за боргом податками не обкладаються. У нашій ситуації ціна боргу — 7 %, а ціна акціонерного капіталу — 13,37 %, що становить загальну ціну 20,36 %.

5. Згідно з умовою задачі корпорація прийняла рішення змінити структуру капіталу через збільшення боргу до 10 млн дол., відповідно, змінюються ставки K_d , K_s .

6. Визначаємо обчислені величини за нової структури капіталу:

$$S = \frac{[4\,000\,000 - 0,12(10\,000\,000)](0,65)}{0,17} = 10\,705\,882.$$

$$V = 10\,000\,000 + 10\,705\,882 = 20\,705\,882.$$

$$WACC = \frac{10\,000\,000}{20\,705\,882}(0,12)(0,65) + \frac{10\,705\,882}{20\,705\,882}(0,17) = 12,56\%.$$

Звідси висновуємо, що корпорація планувала правильно, застосовуючи фінансовий леверидж, оскільки ціна капіталу знизилася.

7. Розраховуємо ціну акції за нових умов:

$$P_1 = (20\,705\,882 - 2\,000\,000) / 600\,000 = 31,18 \text{ дол.}$$

За цією ціною відбувається викупання акцій:

$$800\,000 / 31,18 = 256\,575 \text{ акцій було викуплено.}$$

$$P_2 = 10\,705\,882 / (600\,000 - 256\,575) = 31,18.$$

Отже, ціна акції зросла з 27,44 дол. до 31,18 дол.

8. Якщо корпорація не буде рефондувати старий борг, то за цих умов вартість акціонерного капіталу дорівнюватиме:

$$\begin{aligned} S &= \frac{[\text{Прибуток до сплати процентів і податків} - \\ &\quad - \text{Процент за старим боргом} - \text{Процент за новим боргом}](1 - T)}{K_s} = \\ &= \frac{[4\,000\,000 - 0,1(2\,000\,000) - 0,12(8\,000\,000)](0,65)}{0,17} = 10\,858\,824. \end{aligned}$$

Вартість боргу становитимуть дві частини — проценти за старим боргом і сума нового боргу:

$$2\,000\,000 / 0,12 + 8\,000\,000 = 9\,666\,667.$$

Вартість капіталу становитиме $9\,666\,667 + 10\,858\,824 = 20\,525\,491$, тобто знизиться.

Ціна акції дорівнюватиме:

$$P_3 = \frac{20\,525\,491 - (2\,000\,000 / 0,12)}{600\,000} = 31,43.$$

У цьому разі старі акціонери виграють: ціна акції зросла з 31,18 до 31,43 дол., тому акціонери можуть проводити політику з обмеження викупання акцій і заміни акцій випуском нових облігацій.

9. Розраховуємо коефіцієнт кратності покриття процентів прибутком:

Для 2 млн дол. боргу $K_1 = 4\,000\,000 / 200\,000 = 20$ разів.

Для 10 млн дол. боргу $K_2 = 4\,000\,000 / 1\,200\,000 = 3,33$ рази.

Хоча коефіцієнт знизився, але його рівень не викликає занепокоєння, оскільки критичною межею вважається коефіцієнт на рівні 3.

Задача 3

Здійснить розрахунки приведеної вартості податкового захисту за процентними виплатами за трьома наступними випусками облігацій (розглядаються тільки корпоративні податки). Гранична податкова ставка 34 %. Випуски облігацій мають такі умови:

- а) запозичені кошти в розмірі 2000 дол. терміном на 1 рік під 8 %;
- б) запозичені кошти в розмірі 2000 дол. терміном на 5 років під 8 % (основна сума боргу сплачується після закінчення терміну);
- в) безтермінові запозичені кошти в розмірі 1000 дол. під 7 %.

Розв'язання:

- а) розрахунок приведеної вартості податкового захисту терміном на 1 рік:

$$\frac{T_C(r_D D)}{1 + r_D} = \frac{0,34(0,08 \cdot 2000)}{1,08} = 50,37 \text{ дол.};$$

- б) розрахунок приведеної вартості податкового захисту терміном на 5 років:

$$\sum_{t=1}^5 \frac{T_C(r_D D)}{(1 + r_D)^t} = \sum_{t=1}^5 \frac{0,34(0,08 \cdot 2000)}{(1,08)^t} = 79,93 \text{ дол.};$$

- в) розрахунок приведеної вартості податкового захисту безтермінових залучених коштів:

$$T_C D = (0,34 \cdot 1000) = 340 \text{ дол.}$$

Задача 4

Корпорація «Марвілл Той» використовує спеціальний верстат, куплений 2 роки тому. Амортизація нараховувалась прямолінійно, залишкова вартість становить 500 дол.; машина буде в експлуатації ще 6 років. Її поточна бухгалтерська вартість — 2600 дол. Верстат може бути проданий за 3000 дол., отже, річні амортизаційні витрати $(2600 - 500) / 6 = 350$ дол. Корпорація планує замінити верстат; новий коштуватиме 8000 дол., строк експлуатації — 6 років, залишкова вартість 800 дол. За прийнятою класифікацією верстат належить до 5-го класу, і на нього не поширюється право інвестиційного податкового кредиту. Нова машина дозволить збільшити випуск продукції, продаж зросте на 1000 дол. щорічно, операційні витрати знизяться на 1500 дол. у рік. Новий верстат потребуватиме збільшення товарно-матеріальних запасів на 2000 дол., стаття «Кредитори» має зрости на 500 дол.; компанія платить податок за ставкою 40 %, вартість капіталу 15 %.

Визначте, чи потрібно замінювати стару машину на нову.

Розв'язання:

1. Визначаємо нетто-грошові потоки в 0-му році.
ціна нового верстата - (8000)
продаж старого верстата - 3000
податок на проданий верстат - (160)*

зміни в оборотному капіталі - $(1500)^{**}$
усього інвестицій – 6600.

* Ринкова вартість $3000 - 2600 = 400 \cdot 0,4 = 160$ — відновлення амортизації.

** 2000 (зростання ТМЗ) мінус зростання кредиторів на 500 дол. = (1500).

2. Визначаємо поточні грошові потоки:

збільшення продажу – 1000; скорочення операційних витрат - 1500

Зростання доходів до сплати податків становитиме 2500 дол. Зростання доходів після сплати $-2500 (0,60) = 1500$ дол.

3. Розраховуємо грошові потоки амортизації за 6 років щодо діючого та нового верстатів.

Грошові потоки	Роки					
	1-й	2-й	3-й	4-й	5-й	6-й
Новий верстат*	1600	2560	1520	960	880	480
Старий верстат	350	350	350	350	350	350
Сальдо	1250	2210	1170	610	530	130
Заощадження за сплати податків у разі прискореної амортизації**	500	884	468	244	212	52

* База 800, ставки амортизації за 5-м класом 0,2; 0,32; 0,19; 0,11; 0,06.

1-й рік — $8000 \cdot 0,2 = 1600$;

2-й рік — $8000 \cdot 0,32 = 2560$ і т. д.

** За ставки податку 40 % 1-й рік $0,4 \cdot 1250 = 500$; 2-й рік $0,4 \cdot 2210 = 884$ і т.

д.

Наприкінці 6-го року компанія має відновити капітал, вкладений в оборотні кошти (1500 дол.) і отримати 800 дол. від продажу діючого верстата. Оскільки верстат повністю амортизовано, фірма виплатить податок $0,4 \cdot 800 = 320$ дол.

Зверніть увагу, що здійснюючи заміну обладнання, корпорація передбачила продаж старого верстата в кінці 6-го року. Цей продаж розглядається як «ціна шансу» (opportunity cost), тобто високий дохід за альтернативним типом інвестицій.

Необхідно також зрозуміти для себе, що в разі продажу старого верстата за залишковою вартістю корпорація не отримає податкової пільги, оскільки залишкова вартість дорівнюватиме балансовій вартості верстата в кінці 6-го року.

4. Складаємо схему руху грошових потоків за 6 років:

Грошові потоки	0	1	2	3	4	5	6
Нетто-інвестиції	6600						
Доходи після сплати податку		1500	1500	1500	1500	1500	1500
Заощадження за сплати податків за рахунок		500	884	468	244	212	52

прискореної амортизації							
Відновлення витрат на оборотний капітал							1500
Залишкова вартість нового верстата в кінці 6 року							800
Податок на залишкову вартість							(320)
Оптимальний дохід у разі продажу старого верстата							(500)
Нетто-грошові потоки	6600	2000	2384	1968	1744	1712	3032

5. Визначаємо нетто-дисконтовану вартість за ставкою 15 %:

$$NPV = -6600 + \frac{2000}{1,15} + \frac{2384}{1,15^2} + \frac{1968}{1,15^3} + \frac{1744}{1,15^4} + \frac{1712}{1,15^5} + \frac{3032}{1,15^6} = 1394,8.$$

Отже, проект заміни старого верстата на новий можна схвалити, оскільки сьогоднішня вартість грошових надходжень перевищує сьогоднішню вартість грошових витрат ($NPV > 0$).

Задача 5

Перед вами баланс компанії на початок і кінець року. Компанія N придбала торік нові головні фонди на 150 млн. дол., змінила умови амортизації, у результаті чого сума амортизації зросла на 30 млн. дол. Прибуток після сплати становить 76 млн. дол., дивіденди сплачено на 20 млн. дол.

1.Заповніть стовпці «Джерела» і «Використання».

2.Складіть форму «Зміна фінансової позиції».

БАЛАНС КОМПАНІЇ, млн. дол.

Стаття	На початок року	На кінець року	Зміни	
			Джерела	Використання
Грошові кошти	30	44		14
Ринкові цінні папери	22	0	22	
Дебітори (нетто)	44	60		16
Товарно-матеріальні запаси	106	150		44
Усього поточні активи	202	254		52
Основні фонди за початковою вартістю	150	300		150
Мінус амортизація	(52)	(82)		(30)
Нетто-основні фонди	98	218		120

Усього активи	300	472		
Кредитори	30	36	6	
Облігації до погашення	30	6		24
Інші поточні пасиви	14	30	16	
Довгостроковий борг	16	52	36	
Звичайні акції	76	158	82	
Нерозподілений прибуток	134	190	56	
Усього пасиви і сплачений капітал	300	472	196 – 24 = = 172	194 – 22 = = 172

Заносячи зміни в «Джерела» і «Використання», слід зрозуміти економічне значення руху грошових потоків. Так, наприклад, джерелами можуть бути статті активів, реалізовані в поточному році, тому рух грошових коштів за статтею «Ринкові цінні папери» — 22 млн. дол. — буде джерелом, а це означає, що цінні папери було продано. У цієї ситуації за статтею «Грошові кошти» приріст — 14 млн. дол. Якщо б до кінця року стаття становила 20 млн., то 10 млн. були б джерелом. Усі інші статті активів зросли, тобто збільшилося використання грошових коштів. У пасивах рух за статтею «Облігації і погашення» (24 млн. дол.) являє використання коштів. Далі заповнюємо форму «Рух фінансових потоків», або «Зміна фінансової позиції».

ЗМІНА ФІНАНСОВОЇ ПОЗИЦІЇ

Фінансові потоки	Приріст (+) / зменшення (–) у русі грошових потоків
<i>1. Фонди, що надійшли за поточними операціями</i>	
Нетто-прибуток	76
Приріст кредиторської заборгованості	6
Приріст інших запасів	16
Усього	98
<i>2. Використання фондів на поточні операції</i>	
Приріст дебіторів	16
Приріст ТМЗ	44
Приріст основних фондів	120
Усього	180
<i>3. Сальдо за поточними операціями</i>	–82
<i>4. Фінансові операції</i>	
Приріст довгострокового боргу	36
Приріст звичайних акцій	82
Погашення довгострокового боргу	(24)
Усього	94
<i>5. Фонди, отримані за поточними і фінансовими операціями</i>	$12 = 94 - 82$
<i>6. Виплата дивідендів</i>	20
<i>7. Дефіцит фондів</i>	–8

Частина 3

Контроль засвоєння навчального матеріалу

3.1. Поточний контроль

Поточний контроль проводиться у формі опитування на практичних заняттях, оцінки підготовлених реферативних доповідей, розв'язування задач, виконання контрольних робіт (тестування), виконання індивідуальних домашніх завдань в розрізі тем.

При цьому відбувається бальне оцінювання за методикою обґрунтованою в **Робочій програмі навчальної дисципліни**.

Для студентів денної дистанційної та заочної дистанційної форм навчання поточний контроль найбільш зручним і доступним є саме у формі тестування.

Рекомендовані тестові завдання

1. Типом корпоративного об'єднання, що являє собою поєднання якостей корпорації і партнерства є:

- 1) холдинг;
- 2) товариства всіх видів;
- 3) акціонерне товариство;
- 4) S-корпорація;
- 5) всі відповіді вірні

2. Головна економічна особливість корпоративної форми організації підприємництва полягає в тому, що:

- 1) існує реальна можливість залучення інвестиційних ресурсів;
- 2) відсутні обмеження майнової відповідальності власників;
- 3) існує можливість ефективного регулювання переміщення пайової участі через купівлю-продаж акцій;
- 4) це закінчена форма відокремлення власності від управління й економічно та юридично відособлена від її засновників і учасників.

3. До принципів організації фінансових корпорацій належать:

- 1) децентралізація фінансових ресурсів;
- 2) здійснення всіх видів фінансового планування;
- 3) жорстка централізація фінансових ресурсів;
- 4) самофінансування та забезпечення інвестиційної діяльності.

4. Економічні відносини, які виникають в корпорації з приводу утворення і використання фінансових ресурсів для досягнення цілей – це...

- 1) корпоративний капітал;
- 2) принципи кредитування корпорації;
- 3) фінанси корпорації.

5. Складові частини діяльності корпорації, які охоплює фінансовий менеджмент:

- 1) утворення первісного капіталу корпорації шляхом випуску акцій і облігацій;
- 2) формування напрямів використання залучених фінансових ресурсів;
- 3) безпосередня фінансова діяльність корпорації;
- 4) випуск акцій і облігацій для додаткового залучення капіталу і розширення діяльності корпорації;
- 5) отримання дивідендів за корпоративними правами інших емітентів з метою інвестування у власне виробництво;
- 6) сплата дивідендів власникам корпоративних прав.

6. Безперервний процес формування грошових коштів, їх накопичення і спрямування на відповідні цілі корпорації – це:

- 1) фінансовий цикл;
- 2) інвестиційний цикл;
- 3) вартісний цикл.

7. Сферою, що охоплює крім безпосереднього контролю фінансово-господарських документів корпорації, ще й реалізацію контролю як такого, є:

- 1) контролінг;
- 2) аудит;
- 3) фінансовий моніторинг.

8. Який метод фінансового аналізу детально розкриває рух грошових коштів корпорації?

- 1) прямий метод;
- 2) непрямий метод;
- 3) метод факторного аналізу.

9. Грошовий потік корпорації – це:

- 1) надходження і витрачання грошових коштів у процесі здійснення господарської діяльності корпорації;
- 2) різні активи, за рахунок яких можуть бути здійснені виплати і погашені зобов'язання;

3) надходження грошових коштів і виплати, пов'язані зі зміною довгострокового капіталу.

10. Власний капітал акціонерного товариства складається з:

- 1) статутного капіталу;
- 2) необоротних активів підприємства;
- 3) резервного капіталу;
- 4) додаткового капіталу;
- 5) чистого прибутку;
- 6) основних засобів, переданих АТ на безоплатній основі;
- 7) нерозподіленого прибутку;
- 8) облігацій, емітованих акціонерним товариством.

11. До прав засновників та акціонерів корпорації належать:

- 1) участь в управлінні підприємством;
- 2) випуск цінних паперів відповідно до вимог, встановлених ДКЦПФР;
- 3) отримання дивідендів;
- 4) погашення акцій у випадку ліквідації акціонерного товариства;
- 5) отримання сплаченої акціонером частки у разі виявленого бажання;
- 6) першочергова участь у придбанні акцій у випадку додаткової емісії;
- 7) здійснення діяльності від імені акціонерного товариства в межах, передбачених статутом.

12. Статутний капітал акціонерного товариства формується:

- 1) шляхом здійснення первинної та додаткових емісій;
- 2) тільки шляхом первинного випуску і розміщення акцій;
- 3) за рахунок здійснення власної емісії акцій та облігацій;
- 4) за рахунок матеріальних та нематеріальних внесків учасників;
- 5) за рахунок використання бюджетних коштів, виділених на дані цілі;
- 6) шляхом отримання кредитів, призначених для формування статутного капіталу.

13. Мінімальний розмір статутного капіталу акціонерного товариства становить:

- 1) 1250 мінімальних заробітних плат;
- 2) 1250 неоподатковуваних мінімумів;
- 3) 1050 мінімальних заробітних плат;
- 4) 2500 неоподатковуваних мінімумів;
- 5) 1200 євро.

14. Повна оплата всіх цінних паперів, які були випущені корпорацією, є однією з умов для:

- 1) отримання довгострокових кредитів;
- 2) вторинного випуску цінних паперів;
- 3) здійснення інвестиційної діяльності;
- 4) залучення фінансових ресурсів шляхом випуску облігацій;
- 5) збільшення статутного капіталу шляхом додаткової емісії.

15. Неоплачений капітал - це:

- 1) сума заборгованості корпорації перед власниками;
- 2) частина несплаченого боргу корпорації за придбаний необоротний капітал;
- 3) сума заборгованості учасників за внесками до статутного капіталу;
- 4) частина заборгованості корпорації за одержані інвестиційні ресурси, спрямовані на розширення виробничих потужностей.

16. Власний капітал корпорації - це:

- 1) капітал, у межах якого власники підприємства несуть відповідальність перед його кредиторами;
- 2) капітал, поділений на частки рівної номінальної вартості;
- 3) те саме, що і статутний капітал;
- 4) підсумок першого розділу пасиву балансу;
- 5) капітал, основними складовими якого є статутний капітал, додатковий капітал, резервні фонди та прибуток.

17. Додатковий капітал:

- 1) це сума приросту майна підприємства, яка виникає в результаті переоцінки (індексації) безоплатно одержаних матеріальних цінностей та від емісійного доходу;
- 2) це капітал, у межах якого власники підприємства несуть відповідальність перед його кредиторами;
- 3) може бути лише в акціонерних товариствах;
- 4) це один з видів доходів підприємства, які можуть бути поділені між власниками корпоративних прав.

18. Додатковий вкладений капітал та інший додатковий капітал можна використовувати за такими основними напрямками:

- 1) на покриття балансових збитків за умови, що на ці цілі використані всі інші джерела;
- 2) на збільшення статутного капіталу, якщо корпорація має непокриті збитки;

- 3) на покриття різниці між фактичною собівартістю вилученого капіталу, який анулюється, та його номіналом;
- 4) на розподіл з метою виплати дивідендів у грошовій формі;
- 5) на розрахунки з кредиторами по довгострокових зобов'язаннях.

19. Основна мета політики корпорації в галузі структури капіталу полягає в досягненні оптимальності:

- 1) за найвищої вартості капіталу досягти максимізації дивідендних виплат, забезпечуючи ліквідність;
- 2) за найвищої капіталізованої вартості корпорації мінімізувати питому вагу позичкового капіталу;
- 3) за найнижчої вартості капіталу досягти стабілізації дивідендів і доходів, підтримуючи ліквідність на високому рівні.

20. Фактор, який постійно мають враховувати менеджери корпорації під час розгляду питань ліквідності:

- 1) зростання короткострокового боргу в структурі заборгованості;
- 2) зменшення довгострокових боргових зобов'язань;
- 3) підвищення вартості капіталу за рахунок додаткової емісії.

21. Чистий оборотний капітал - це:

- а) перевищення власного капіталу над величиною позаоборотних активів і довгострокових зобов'язань;
- б) перевищення власного капіталу над залученим;
- в) перевищення залученого капіталу над власним.

22. Чистий оборотний капітал характеризує:

- а) суму оборотного капіталу підприємства, зменшену на суму його кредиторської заборгованості;
- б) суму вільних грошових коштів, якими корпорація може маневрувати в звітному періоді;
- в) суму оборотного капіталу, що фінансується за рахунок залучених засобів.

23. Відносини між емітентом і андеррайтером регулюються:

- а) чинним законодавством;
- б) статутними документами фондової біржі;
- в) договором про випуск і розміщення цінних паперів.

24. Ключовою метою дивідендної політики є:

- а) задоволення потреби власників у споживанні максимальної частки прибутку;
- б) встановлення оптимальних пропорцій між: поточним використанням прибутку і його майбутнім зростанням;
- в) максимізація прибутку на одну акцію.

25. Інвестиційні можливості фірми - це:

- а) комплекс інвестиційних проектів, які потенційно можуть бути прийняті до фінансування наступного року;
- б) обсяг коштів, які підприємство може спрямувати на придбання основних засобів;
- в) частина готівки, за яку можна буде придбати цінні папери інших корпорацій наступного року.

26. Базова структура капіталу - це:

- а) незмінне співвідношення між: позиковим і власним капіталом;
- б) співвідношення між: позиковим і власним капіталом, з яким компанія планує нарощувати капітал;
- в) вихідне співвідношення між: позиковим і власним капіталом.

27.Періодичність виплати дивідендів регулюється:

- а) рішенням власників акцій;
- б) рішенням правління корпорації;
- в) законодавством конкретної країни.

28. Згідно з теорією переваги дивідендів:

- а) максимізація дивідендних виплат переважає над капіталізацією прибутку;
- б) капіталізація прибутку переважає над максимізацією дивідендних виплат;
- в) виплата дивідендів здійснюється лише у випадку, коли власні кошти складають 50% капіталу підприємства.

29. Згідно з теорією нарахування дивідендів за залишковим принципом:

- а) виплата дивідендів здійснюється лише у випадку, коли власні кошти складають 50% капіталу підприємства;
- б) максимізація дивідендних виплат переважає над капіталізацією прибутку;
- в) розмір дивідендів не впливає на структуру багатства акціонерів, тобто дивідендна політика не потрібна.

30. Згідно з теорією мінімізації дивідендів:

- а) акціонери одержують дивіденди за залишковим принципом;
- б) ефективність дивідендної політики визначається критерієм мінімізації податкових виплат за поточними і майбутніми доходами акціонерів;
- в) капіталізація прибутку переважає над максимізацією дивідендних виплат.

3.2. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється із врахуванням результатів поточного контролю знань студентів. Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти під час проведення заліку враховують: уміння узагальнювати отримані завдання; уміння застосовувати правила, методи, принципи, закони в конкретних ситуаціях; уміння аналізувати та оцінювати факти та події; викладати матеріал чітко, логічно і послідовно.

Матеріали, що стосуються методів контролю знань студентів, представлено у Комплексі навчальної дисципліни.

Оцінювання контрольних робіт, що здійснюється в балах обґрунтовано в *робочій програмі навчальної дисципліни*.

Частина 4. Інформаційне забезпечення вивчення дисципліни

4.1. Методичне забезпечення

Формування методичного забезпечення вивчення навчальної дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій» передбачає використання:

- електронного варіанту Навчально-методичного комплексу дисципліни;
- публікацій методичного характеру в спеціалізованих періодичних виданнях;
- матеріалів інформаційних ресурсів.

4.2. Рекомендована література

Основна

1. Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту: Пер. з англ.— К. : Молодь, 1997. — 1000 с.
2. Грилицька А. Математичні моделі оптимізації грошових залишків та аналіз руху грошових коштів // Економіст. — 2005. — № 9. — С.50-53.
3. Лігоненко Л.О., Ситник Г.В. Управління грошовими потоками: навч. посібн. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. — 255 с.
4. Надточій С. І. Аналіз грошових потоків підприємства з використанням динамічної мультиплікативної оцінки їх ефективності та дослідження їх рядів динаміки як завершальної складової аналізу грошових потоків підприємства в системі управління ними // Формування ринкових відносин в Україні. — 2006. — № 8. — С. 82-85.
5. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. N 996 — XIV (з змінами і допов.) [Електронний ресурс] / ВРУ. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
6. Смолянська О. Ю. Фінансовий ринок: Навчальний посібник. — Київ: Центр навчальної літератури, 2005. — 384 с.
7. Суторміна, М. В. Фінанси зарубіжних корпорацій: підручник. / М. В. Суторміна, В. М. Федосов, Н. С. Рязанова; За ред. В.М. Федосова. — К.: Либідь, 2011. — 247 с.
8. Суторміна В. М., Радзієвська В. М., Стеценко Б. С. Фінансовий ринок. Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К. : КНЕУ, 2001. — 100 с.
9. Сіменко І. Принципи економічного аналізу // Економічний аналіз. — 2008. — № 2 (18). — С. 23-27.

10. Транснаціональні корпорації: навч. посібник / В. Рокоча, О. Плотніков, В. Новицький та ін. – К.: Таксон, 2001. – 304 с.
11. Фінансовий аналіз [текст] навчальний посібник. / За заг. ред. Школьник І. О. [І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та ін.] – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 368 с.
12. Фінанси зарубіжних корпорацій / В.М. Суторміна. – К : КНЕУ, 2004. – 566 с.
13. Фінансовий менеджмент: Навч. посібник / За ред. Г.Г.Кірейцев. – 3-тє вид. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 531 с.
14. Бочаров В.В. Коммерческое бюджетирование. – СПб.: Питер, 2003. – 368 с.
15. Бланк И.А. Управление финансовой стабилизацией предприятия. – К.: Ника Центр, Эльга, 2003. – 496 с.
16. Глен Арнольд, Руководство по корпоративным финансам / Пер. с англ. – Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2007 – 722 с.
17. Павлова Л.Н. Финансовый менеджмент: Учебник для вузов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 269 с.
18. Росс С., Вестерфилд Р., Джордан Б. Основы корпоративных финансов / Пер. с англ. — М.: Лаборатория Базовых Знаний, 2000.

Допоміжна

19. Брігхем Е. Основы фінансового менеджменту / Пер. з англ. — К.: Молодь, 1997.
20. Акционерный закон Германии от 1965 года. Акционерное общество и товарищество с ограниченной ответственностью: Сб. зарубеж. законодательства / Сост. В. А. Туманов. — М.: БЕК, 1995.
21. Бернштейн Л. А. Анализ финансовой отчетности / Пер. с англ. — М.: Финансы и статистика, 1996.
22. Брейли Р., Майерс С. Принципы корпоративных финансов / Пер. с англ. — М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 1997.
23. Ван Хорн Дж. К. Основы управления финансами: Пер. с англ. / Гл. ред. серии Я. В. Соколов. — М.: Финансы и статистика, 1999.
24. Гуняр Ф. Ж., Келли Дж. Н. Преобразование организации / Пер. с англ. — М.: Дело, 2000.
25. Джонс Э. Деловые финансы / Пер. с англ. — М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 1998.
26. Закон Франции о торговых товариществах от 1966 года. Акционерное общество и товарищество с ограниченной ответственностью: Сб. зарубеж. законодательства / Сост. В.А. Туманов. — М.: БЕК, 1995.
27. Коупленд Т., Коллер Т., Муррин Дж. Стоимость компаний: оценка и управление / Пер. с англ. — М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 1999.

28. Колби Р., Мейерс Т. Энциклопедия технических индикаторов рынка / Пер. с англ. — М.: Альпина, 1998.
29. Мазур И. И., Шапиро В. Д. и др. Управление проектами: Справ. пособие. — М.: Высш. шк., 2001.
30. Модильяни Ф., Миллер М. Сколько стоит фирма?: Пер. с англ. — М.: Дело, 1999.
31. Скотт М. К. Факторы стоимости / Пер. с англ. — М.: ЗАО «Олимп-бизнес», 2000.
32. Уолш К. Ключевые показатели менеджмента. Как анализировать, сравнивать и контролировать данные, определяющие стоимость компании: Пер. с англ. — М.: Дело, 2000.
33. Фабоцци Ф. Управление инвестициями / Пер. с англ. — М.: ИНФРА-М, 2000. - (Серия «Университетский учебник»).
34. Фельдман А. А. Вексельное обращение. — М.: ИНФРА-М, 1995.
35. Финансовое управление компанией / Под общ. ред. Е. В. Кузнецовой. — М.: Фонд «Правовая культура», 1996.
36. Fishman J. E., Pratt S. P., Griffith J. C., Wilson D. K. Guided to Business Valuations – 4ted / Ed. Practitioners Publishing Company, USA, 1994.

Інформаційні ресурси

1. www.pulib.if.ua
2. www.buklib.net
3. www.fincorporate.ru

Приклад оформлення титульного аркуша контрольної роботи

**Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів і кредиту**

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни «Фінанси зарубіжних корпорацій»

Варіант 26

Виконав: студент
1 групи 1 курсу ОКР Спеціаліст
заочної форми навчання
факультету „Обліку та фінансів”
спеціальності „Фінанси, банківська
справа та страхування ”
Іванов І. І.
Шифр залікової книги: 2885
Перевірив: к.е.н., доцент Ю.А. Глущенко.

ПОЛТАВА-2019

ЗВЕДЕНІ ДАНІ ЩОДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ КОРПОРАЦІЇ «МАК ДОНАЛЬДС», млн. дол.

	xx10 р.	xxx9 р.	xxx8 р.	xxx7 р.	xxx6 р.	xxx5 р.	xxx4 р.	xxx3 р.	xxx2 р.	xxx1 р.	xxx0 р.
Продаж, усього	31,812	29,914	25,987	23,587	21,885	19,928	18,759	17,333	16,004	14,330	12,432
у т. ч. в США	16,37	15,905	14,941	14,186	13,243	12,519	12,252	12,012	11,380	10,576	9,534
За межами США	15,442	14,009	11,046	9,401	8,642	7,409	6,507	5,321	4,684	3,754	2,898
Усього доходи	10,687	9,795	8,321	7,408	7,133	6,695	6,64	6,066	5,521	4,853	4,143
Доходи від франшизи і філіалів	3,116	2,931	2,528	2,251	2,031	1,787	1,621	1,465	1,325	1,186	1,037
Операційний прибуток	2,633	2,601	2,241	1,984	1,862	1,679	1,596	1,438	1,288	1,16	983
Прибуток до сплати податку на прибуток	2,251	2,169	1,887	1,676	1,448	1,299	1,246	1,157	1,046	959	848
Чистий прибуток	1,573	1,427	1,224	1,083	959	860	802	727	646	549	480
Поточні грошові надходження	2,461	2,296	1,926	1,68	1,426	1,423	1,301	1,246	1,177	1,051	852
	xx10 р.	xxx9 р.	xxx8 р.	xxx7 р.	xxx6 р.	xxx5 р.	xxx4 р.	xxx3 р.	xxx2 р.	xxx1 р.	xxx0 р.
Капітальні витрати	2,375	2,064	1,539	1,317	1,087	1,129	1,571	1,555	1,321	1,027	942
Викуп акцій з обігу	605	321	500	628	92	117	157	497	136	143	209
Фінансова позиція в кінці року											
Нетто-сума майна та обладнання	14,352	12,811	11,328	10,081	9,597	9,559	9,047	7,758	6,8	5,82	4,878
Усього активи	17,368	15,415	13,592	12,035	11,681	11,349	10,668	9,175	8,159	6,982	5,969
Усього борг	5,523	4,836	4,351	3,713	3,857	4,615	4,792	4,036	3,269	2,784	-2,321
Усього, оплачений капітал	8,718	7,861	6,885	6,274	5,892	4,835	4,182	3,55	3,413	2,917	2,506
Показники на одну акцію											
Нетто-прибуток	2,21	1,97	1,68	1,45	1,3	1,17	1,1	0,97	0,86	0,72	0,62
Дивіденди	0,29	0,26	0,23	0,21	0,2	0,18	0,17	0,15	0,14	0,12	0,11
Ринкова ціна в кінці року	45,36	45,12	29,25	28,5	24,36	19	14,5	17,25	12	11	10,12

**БАЛАНС КАНАДСЬКОЇ КОМПАНІЇ «ПЕРРО БРАЗЕРС»,
тис. дол. (ФІНАНСОВИЙ РІК ЗАКІНЧУЄТЬСЯ 31.12.)**

	xxx6	xxx5	xxx4	xxx3	xxx2	xxx1
Активи						
Каса і кошти	0,0	0,0	106,3	0,0	16,3	2,0
Рахунки до одержання (нетто)	544,7	349,7	715,0	314,3	189,2	401,7
Товарно-матеріальні запаси: Сировина	109,2	11,7	14,3	32,5	25,1	14,7
Незавершене виробництво	32,5	39,0	89,1	4,2	0,0	2,2
Аванси	58,5	87,7	40,3	14,3	20,4	6,4
Усього поточні активи	744,9	488,2	965,0	365,3	251,0	427,0
Інвестиції	7,8	55,0	48,1	42,9	30,9	26,9
Внески на страхування життя (суми повернення)	14,3	10,4	6,8	5,2	4,2	2,6
Основні фонди (нетто)	204,5	210,6	144,0	78,7	83,6	77,7
Інші активи	1,6	1,6	1,6	1,7	1,6	1,6
Усього активи	973,1	765,8	1165,5	493,8	371,3	535,8
Пасиви й оплачений капітал						
Банківський овердрафт	11,1	17,3	0,0	4,6	0,0	0,0
Банківські позички	357,5	182,0	286,0	91,0	65,0	97,5
Кредитори	314,6	253,5	487,2	148,2	103,9	257,4
Інші поточні пасиви	89,1	81,1	113,8	60,8	59,3	50,7
Усього поточні пасиви	778,3	533,9	887,0	304,6	228,2	405,6
Довгостроковий борг	87,1	9,1	4,8	0,0	7,8	30,3
Усього пасиви	859,4	543,0	891,8	304,6	228,0	435,9
Акції привілейовані	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0
Акції звичайні	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1
Нерозподілений прибуток	66,6	175,7	226,6	142,1	88,2	52,8
Усього оплачений капітал	113,7	222,8	273,7	189,2	135,3	99,9
Усього пасиви й оплачений капітал	973,1	765,8	1165,5	493,8	371,3	535,8

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ КОМПАНІЇ «ПЕРРО БРАЗЕРС»

	xxx6	xxx5	xxx4	xxx3	xxx2	xxx1
Продаж	2427,1	1822,6	1735,2	1404,4	1136,9	1211,0
Витрати виробництва: сировина, матеріали	1043,0	770,0	522,3	351,0	363,7	492,7
Оплата праці	987,0	759,0	806,9	666,9	433,2	399,8
Амортизація	24,1	27,6	24,4	12,4	13,3	9,8
Інші	32,5	39,0	35,8	118,3	117,7	78,7
Усього витрати виробництва	2086,6	1595,6	1389,4	1148,6	927,9	981,0
Валовий прибуток	340,5	227,0	354,8	255,8	209,0	230,0
Торгові й адміністративні витрати		164,1	134,9	102,4	75,0	78,7
Оплата адміністрації	153,4					
Інші	132,0	118,3	105,6	84,9	88,1	72,8
Усього торгові й адміністративні витрати	285,4	282,4	240,5	187,3	163,1	151,5
Нетто-операційний прибуток	55,1	(55,4)	105,3	68,5	45,9	78,5
Інші прибутки	0,0	0,0	5,2	1,7	0,4	0,0
Інші витрати	164,2	11,1	0,0	0,0	0,0	48,9
Нетто-прибуток до сплати податків	(109,1)	(66,5)	110,5	70,2	46,3	33,6
Податки	0,0	(15,6)	26,0	16,3	10,9	7,8
Нетто-прибуток після сплати податків	(109,1)	(50,9)	84,5	53,9	35,4	25,8

**КОНСОЛІДОВАНИЙ БАЛАНС АКЦІОНЕРНОЇ КОМПАНІЇ
«ДАЙМЛЕР БЕНЦ», млн. дол**

	Грудень 20xx	Грудень 20xx
<i>Активи</i>		
Основні засоби та інші довготермінові активи		
1. Нематеріальні активи	304	130
2. Основні засоби	15057	13508
3. Фінансові активи	1569	1403
4. Обладнання, отримане за договорами лізингу	6518	5043
	23448	20084
<i>Поточні активи</i>		
1. Товарно-матеріальні цінності	18855	18726
2. Отримані авансові платежі	(5727) 13128	(6390) 12336
3. Дебіторська заборгованість	11321	10511
4. Інші активи	9019	9732
5. Ринкові цінні папери	5154	6016
6. Грошові кошти	3786	2985
	42408	41580
Відкладені податки та платежі	1483	1073
Усього активи	67339	62737
<i>Пасиви та сплачений капітал</i>		
1. Акціонерний капітал, сплачений за звичайними та привілейованими акціями	2330	2330
2. Додатково сплачений капітал	2117	2114
3. Нерозподілений прибуток	12499	11755
4. Участь сторонніх власників у акціонерному капіталі дочірніх підприємств	881	767
<i>Резерви</i>		
1. Зобов'язання за пенсійним та подібними фондами	10831	10086
2. Інші резерви	16536	16624
<i>Пасиви</i>		
1. Кредиторська заборгованість	6469	5810
2. Інші пасиви	15312	12963
Усього пасиви	21781	18773
Строкові кредити	364	288288
Усього пасиви та сплачений капітал	67339	62737

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТОК
КОМПАНІЇ «ДАЙМЛЕР БЕНЦ»**

	20xx	20xx
Продаж	85500	76392
Приріст товарно-матеріальних запасів	2840	4160
Загальна сума випуску продукції	88340	80552
Інші поточні доходи	3598	7977
Купівля товарів і послуг	(44477)	(39552)
Заробітна плата персоналу	(26890)	23199)
Амортизація	(5169)	(4387)
Інші поточні витрати	(12016)	(12292)
Чистий прибуток дочірніх підприємств	4	48
Нетто-дохід за процентами	989 ⁺	1121 ⁺
Погашення фінансових активів та ринкових цінних паперів	(158)	(172)
Результат поточної діяльності	4221	10096
Прибутковий податок	1814	2743
Інші податки	612	544
Чистий прибуток	1795	6809

Підп. до друку 29.05.2019. Формат 60х90^{1/16}. Папір газетний.
Ум. друк. арк. 5,5. Обл.-вид. арк. 4. Тираж 300 пр. Зам. 44.
Гарнітура Times New Roman Cyr.

Друк – Редакційно-видавничий відділ Полтавської державної аграрної академії
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2174 від 26.04.2005 р.
Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.